

Zaviralci SO zopet na delu

BOJAN BREZIGAR

Dogodek je tak, da za-
služi vso našo pozornost.
Včeraj so se uslužbenci
tržškega sedeža RAI, vč-
lanjeni v sindikat CGIL,
odločili za stavko in v pi-
smu vodstvu navedli, da
stavkajo, ker RAI ne izvaja
sporazuma o začetku tele-
vizijskih oddaj v sloven-
skem jeziku.

Slisijo se sicer glasovi,
da gre le za pretvezo, in da
dejansko uslužbenci zahte-
vajo več delovnih mest. Ti
glasovi prihajajo iz vrst
vodstva tržškega sedeža.
Prav tako pa iz istih vrst
prihajajo zagotovila, da
priprave za slovenske tele-
vizijske sporede tečejo na-
tanko po načrtih in da
pravzaprav ni nobenih po-
sebnih zamud. Birokracija
pač potrebuje nekaj časa,
da uredi vse papirje...

Na te besede bi lahko
odgovorili z enostavnim
dejstvom, da je bil zakon, s
katerim so sklenili uvedbo
slovenskih televizijskih
sporedov, sprejet že pred
več kot dvajsetimi leti.
Vendar bi bil ta odgovor
preveč enostaven, saj ve-
mo, da se stvari v zvezi s
slovensko televizijo dejansko
premikajo komaj kako
dobro leto ali dve. Seveda
pa ne moremo mimo dejstva,
da kljub vsem tem pre-
mikom slovenskih spore-
dov se ni, in mimo slutnje,
da rešitev tega vprašanja
zavirajo nekeje v Trstu ozi-
roma v deželi, medtem ko
v Rimu ni bilo bistvenih
znakov zaviranja niti v ča-
su, ko je na ministrstvu ve-
dril nam sicer prav nič
naklonjeni Mirko Tremag-
lia. Preveč je namigov, da
bi bilo treba istocasno uve-
sti tudi oddaje v furlan-
skem jeziku (Dežela je v
svojem proračunu v ta na-
men določila 500 milijon-
ov lir), pa tudi zaskrblje-
nosti, češ, kaj bodo rekli
Italijani. Zato skoraj ne
verjamemo, da so za zav-
lancevanje krivi običajni
rimski mlini, ampak se
nam zdi verjetnejše, da tok-
rat meljejo počasneje
tržški mlini.

Stavka v Trstu je zato na
mestu. Če nas spomin ne
vara, gre za prvo stavko
nekega sektorja za vpra-
sanje, ki zadeva izrecno
slovensko manjšino. Za to
odločitev gre seveda priz-
nanje in solidarnost sin-
dikatu, ki je stavko napo-
vedal in izvedel. V tem
mestu namreč solidarnost
s Slovenci ne uživa sploš-
ne podpore javnega mne-
nja. Če je do te odločitve
prislo, je torej znak, da so
bili zaviralci slovenskih te-
levizijskih oddaj zopet na
delu, in jih je treba zausta-
viti z odločno akcijo, ka-
kršna je - kadar gre za sin-
dikato - samo stavka.

Mirko Tremaglia v Ljubljani

LJUBLJANA - Predsednik zunanje-političnega od-
bora italijanske poslanske zbornice Mirko Tremaglia
je bil včeraj na uradnem obisku pri predsedujočemu
slovenskega odbora za zunanje zadeve Borutu
Pahorju. Razgovor je pokazal, kako oddaljena in raz-
lična so stališča med Slovenijo in Italijo. Za Tremag-
lio mednarodne pogodbe niso veljavne, ker so bile
sklenjene s komunistično Jugoslavijo. Poslanec
Zmago Jelenc pa mu je podaril obsežno dokumen-
tациjo o zadržanju italijanskih okupacijskih oblasti v
Ljubljani leta 1942. Na 19. strani

Začasno zapri prehod Rdeča hiša

GORICA - Mednarodni mejni prehod Rdeča hiša-
Rožna dolina je od včeraj zaprt zaradi prenovitvenih
del na italijanski strani. Dela bodo predvidoma trajala
dva meseca. V tem času bodo ojačali delovanje obme-
jnih služb na drugem goriskem mednarodnem preho-
du v Standrežu. Kljub temu pa je popolno zaprtje me-
stnega mejnega prehoda povzročilo protest gorških tr-
govcev, ki se bojijo izgube kupcev iz Slovenije. Govori
se o možnosti začasne prekatégorizacije maloobmejn-
ega prehoda pri Solkanu, za kar so že dosegli soglasje
slovenske strani. Na 9. strani

ZADNJA VEST Prvi sporazum o pokojninah

RIM - Vlada in sindikati so sinoči dosegli prvi
sporazum o pokojninski reformi. Pokojnine naj
bi bile odslej ločene od skrbstvenega dela. Po
srečanju je minister Treu napovedal, da se po-
gajanja nadaljujejo o drugih aspektih reforme.
Dejal je tudi, da namerava vlada spoštovati rok,
ki si ga je sama določila, zanikal pa je, da bi k
pogajanjem povabili tudi Zvezo industrijcev.

TRST / ODLOČNO STALIŠČE USLUŽBENCEV, VČLANJENIH V SINDIKAT CGIL

Zaradi zamud pri slovenskih TV programih stavka uslužbencev tržškega sedeža RAI

Solidarnost slovenskih novinarjev in previdnost italijanskih - Vodstvo: priprave redno potekajo

ITALIJA / VIHAR V LJUDSKI STRANKI SE ŠE NI POLEGEL

Tajnik Rocco Buttiglione ostaja na svojem mestu in izgublja živce

RIM - Tajnik Ljudske stranke
Rocco Buttiglione, ki je v soboto
na seji strankinega vsedržavnega
sveta utrpel politični poraz, se ni
odstopil. Tajnik vsekakor izgublja
živce, saj je včeraj celo suspendi-
ral iz stranke tri vidne voditelje,
med katerimi tudi bivšega tajnika
CISL Franca Marinija. Nekdanji

sindikalist naj bi bil med kandi-
dati za njegovo nasledstvo.

Giovanni Bianchi, ki pripada
levici in ki je predsednik stranke,
je rekel, da Buttiglione ni več taj-
nik in da bo Ljudska stranka v ce-
trtek dobila novega sekretarja.
Buttiglione je sinoči dal vedeti,
da bo odstopil le v primeru, da

bo notranje razsodišče ugotovilo,
da je sobotno glasovanje potekalo
v skladu s statutom stranke.

Ljudska stranka je na robu raz-
sula in razkola. Roberto Formigo-
ni, ki je Buttiglionejev prista,
je prepričan v veljavnost volilnega
dogovora z desnico, poslanka
Rosy Bindi, ki pripada notranji

levici, pa je nasprotnega mnenja
in je prepričana, da je sporazum,
ki ga je Buttiglione sklenil s Fi-
nijem in Berlusconijem mrtva
točka. Za danes je tajnik, ki je
včeraj zavračal vsakršni stik s ca-
snikarji, napovedal tiskovno
konferenco.

Na 3. strani

Za liro tudi včeraj zelo težki trenutki

RIM - Lira je tudi včeraj doživela težke ure, saj
je bila že ob otvoritvi kotacij vrednost nemške
marke od 1.186 do 1.188 lir. Ob 9.45 je bila marka
vredna že 1.190, 5 lire. Lira pa je ob 12. klecnila,
saj je bila nemška marka vredna kar 1.208 lir. Ob
13. uri je bila marka še vedno vredna 1.206 lir.
Pod psihološko mejo 1.200 lir je marka zdrknila
sele ob 17.35.

Na 11. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Confindustria in Slovenija

Podpredsednik zveze italijanskih industrijcev Ales-
sandro Riello je v Trstu pozitivno ocenil italijansko
zeleno luc za pristop Slovenije k Evropski zvezi.

Stran 3

Kritično stališče dolinske SKP

SKP meni, da je pri pogajanjih za aprilске volitve v
Dolini, prislo do hudih zapletov in predlaga primar-
ne volitve za županskega kandidata.

Stran 4

Pogreb msgr. Lojzeta Škerla

Včeraj so v Sezani položili k večnemu počitku msgr.
Lojzeta Škerla, dolgoletnega skofovega vikarja.

Stran 5

Gorbačov na obisku v Gorici

Mihail Gorbačov bo danes na goriskem razstavišču so-
deloval pri okrogli mizi o prenovi v Vzhodni Evropi.

Stran 8

Tržiški festival je letos baročni

Mednarodni glasbeni festival v tržiskem Občinskem
gledališču, bo tokrat posvečen baročni glasbi.

Stran 13

Z Dantejem do Prešernove nagrade

Med letosnjimi nagrajenci iz Presernovega sklada je tudi
Sergej Verč, za radijsko režijo Bozanske komedije.

Stran 14

Slovesnost v Mostarju

Karabinjerji mednarodnih sil so se v Mostarju spomnili treh ubitih novinarjev (AP)

Pomlad v mestu

Na tržaskih mestnih ulicah svetoče drevo ze
naznanja pomlad (Foto M. Magajna)

V Čenti srečanje Školča in Cruderja

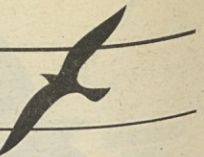
CENTA - Med Rimom in Ljubljano je po
umiku italijanskega veta mogoče rešiti odprta
vprašanja. Tako menita predsednik slovenskega
parlamenta Jozef Školc in deželnega sveta FJK
Giancarlo Cruder.

Na 3. strani

Predsednica FJK danes na Kvirinalu

RIM - Predsednica deželnega odbora FJK
Alessandra Guerra se je sinoči v Rimu srečala z
ministrom za odnose z deželami Francom Frat-
tinijem. Danes popoldne se bo srečala tudi s
predsednikom republike Scalfarom.

Na 10. strani

RIM / VČERAJ ZAČETEK RAZPRAVE

Zbornica se bo danes izrekla o vladnih ukrepih

Včeraj prvi dogovor s sindikati o pokojninski reformi

RIM - Medtem ko je italijanska lira doživljala pravi križev pot na denarnih trgih, je zbornica začela razpravo o gospodarskih ukrepih, s katerimi vlada Lamberta Dinija skuša uravnovesiti državni proračun in omejiti primanjkljaj. Ob liri je doživela hud udarec tudi borza.

Vihra na finančnih trgih je bila izhodišče, s katerim je proračunski minister Rainer Masera zadel svoj ekspoze v zbornici, s katerim je poslanec orisal gospodarske vladne ukrepe. »Potreben je jasen signal, da Italija želi urediti svoj proračun,« je dejal proračunski minister. Po njegovem mnenju obveze ne zadostujejo več, potrebna so dejstva. In odobritev vladnih gospodarskih ukrepov bi bilo dejstvo.

Masera je dejal, da je »odobritev teh ukrepov skupno z reformo pokojnin predpogoj, da bodo mednarodni in domači investitorji spet pridobili zaupanje v Italijo«. Po oceni proračunskega ministra vihra na denarnih in borznih trgih ni posledica slabosti

italijanske realne ekonomije, saj so pokazatelji proizvodnje zelo pozitivni, ampak dejstva, da je »konec tega premirja, ki so ga vse stranke priznale kot osnovno značilnost sedanjega vladanja«. Prav zaradi tega mora Italija z dejstvi pokazati, da hoče urediti državni proračun. Sprejetje vladnih gospodarskih ukrepov in pokojninske reforme so temelji, na katerih se lahko učvrsti sedanji gospodarski zagon.

Podoben apel je poslancem naslovil finančni minister Augusto Fantozzi, ki je tudi dejal, da so vladni ukrepi strukturni in bodo učinkovali več let, saj ne temelji na odpustih ali enkratnih ukrepih. Finančni minister je tudi poudaril, da vladni ukrepi pravično porazdeljujejo bremena na vse družbene sloje, »čeprav smo pazili, da ne bi preveč privili vijaka in zavrli gospodarski zagon«.

V popoldanskih urah se je premier Lamberto Dini srečal s predstavniki Zelenih, s katerimi se je obvezal, da bo sprostil nekaj ukrepov za zaščito

okolja. Poleg tega naj bi končno začeli z deli za vzdrževanje poslopij, ki jih dežele doslej še niso potrošile. V vladnih krogih so precej optimisti in so prepričani, da bo zbornica izglasovala manever. Jeziček na tehtnici je se vedno Stranka komunistične prenove, ki je razdvojena. Medtem ko je tajnik Fausto Bertinotti se včeraj popoldne ponovil svoj »Ne« ukrepom, je bivši tajnik Sergio Garavini z nekaterimi somišljeniki napovedal podporo vladi. Ljudska stranka bo verjetno soglasno podprla ukrepe, kljub razdvojenosti o Buttiglionejevih političnih predlogih. Neodločeni pa so Pannelovi reformatorji, ki zahtevajo jamstvo o hitrem sprejetju pokojninske reforme.

Premier Lamberto Dini se je prav v zvezi z reformo včeraj srečal s predstavniki Confindustrie in sindikatov. S sindikati je vlada včeraj dosegla prvi dogovor o ločitvi skrbstva od pokojninskega varstva. Dogovor predvideva preureditev celotnega sektorja socialne pomoči.

USTICA / NOVA RAZKRITJA V AFERI

Izvedenci izdajali tajnosti preiskave

V zadevo vpleten general Nardini

RIM - Afera okrog se vedno nerazčiščenega strmoglavljenja potniškega letala družbe Itavia v Tirensko morje pri Ustici 27. junija 1980 beleži vedno nova presenečenja. Zdaj so odkrili, da so nekateri izvedenci, imenovani od sodnikov v okviru preiskav, nezakonito posredovali informacije poveljnikom italijanskega vojaškega letalstva in se zlasti bivšemu načelniku generalnega staba generalu Steliu Nardiniju.

Med papirji, ki so jih karabinjerji zaplenili na Nardinijevem domu, so med drugim našli poročilo o javnem tožilu Giovanniiju Salviju. Poročilo podrobneje opisuje Salvijevo osebnost in delovanje. Javnega tožilca sicer označuje kot sposobnega človeka, ki naj bi bil politično levičarsko usmerjen, poleg tega pa omenja razna njegova srečanja s tehniki in s politiki. V poročilu je tudi rečeno, da naj bi Salvi imel znaten vpliv na preiskovalnega sodnika Rosaria Prioreja.

Vest je včeraj potrdil sam prizadeti javni tožilec Giovanni Salvi. Casnikarjem je ironično dejal, da poročilo vsebuje marsikatero naravnost laskavo

oceno o njem, kakršno bi rad vključil v svoj »curriculum vitae«. Seveda pa je nesporeljivo, da je javni tožilec predmet poročil izvedencev, imenovanih od sodnikov. Vse kaže, da Salvijev primer ni osamljen in da je vrh italijanskega vojaškega letalstva imel podobna poročila tudi o drugih ljudeh, ki so sodelovali pri preiskavah o Ustici.

Na osnovi dosedanjih ugotovitev so prijavi sodnim oblastem poleg samega generala Nardinija se osem izvedencev Preiskave vodi rimski državni pravdnik Michele Coiro. Nardi in ostali so za zdaj obtoženi »nezvestega strokovnega svetovanja«, tvegajo pa, da se bodo morali zagovarjati zaradi izdaje službene tajnosti in celo kršenja preiskovalne tajnosti.

Nova razkritja so seveda močno odjeknila tudi v političnih krogih. Predsednik senatne komisije za terorizem in pokole Giovanni Pellegrino je dejal, da gre za nadvse zaskrbljujočo zadevo, saj imamo opravka s kršenjem zakonitosti s strani visokih vojskih oblasti.

NEAPELJ / KRŠITEV PREDPISOV O ZAŠČITI OKOLJA

Zaplenili 87 železniških vozov z azbestom

Na neapeljsko železniško postajo so pripotovali med leti 1989 in 1994

NEAPELJ - Neapeljski karabinjerji so na železniški postaji (Telefoto Ap) v mestni četrti Poggioreale zaplenili 87 železniških vozov azbesta; zaplenili so jih zaradi kršitve predpisov o zaščiti okolja in javnega zdravja. Kot so ugotovili karabinjerji, so železniške vozove na postajo pripeljali od leta 1989 do 1994. Vecina jih je slabo ohranjenih. Medtem so državnemu tožilstvu že odposlali fotografsko dokumentacijo, da bi ugotovil morebitne odgovornosti zaradi prisotnosti vagonov na postaji.

Tožilstvo iz Ravenne zaslišalo Enrica Cuccio

MILAN - Na sedezu davčne policije v Milanu je državni tožilec iz Ravenne Mauro Jacoviello zaslišal castnega predsednika bančnega zavoda Mediobanca Enrica Cuccio. Priletnega poslovneža, ki je za kulisa-mi vsa povojna leta pogojeval glavne poteze italijanskih gospodarstvenikov, je tožilec zaslišal v okviru preiskave o krhu koncerna Ferruzzi.

Tožilstvo v Ravenni je prepričano, da je vrh Mediobance s Cuccio na čelu dobro poznal finančno stanje koncerna in je vedel za »luknje« v bilanci, ki so jih preiskovalci odkrili pozneje. Med drugim naj bi Cuccia vedel za primanjkljaj okoli 400 milijard lir, ki jih je bivši predsednik koncerna Raul Gardini izgubil s spekulacijo na kmetijski borzi v Chicagu in ki ga je nato skušal prikriti z lažnimi bančnimi operacijami.

Tožilstvo je prepričano, da je vrh Mediobance, ki si je prevzel nalogo, da sanira, koncern, dobro poznal stanje družbe, vendar ni s tem seznanil navezo bank, ki jih je povabil naj sodelujejo pri projektu sanacije. Zato je pred časom poslalo castnemu predsedniku Cucciu, poverjenemu upravitelju Vincenzu Maranghiju in centranima direktorjema Gerardu Bragiotiju in Mari-ziu Romitiju jamstvena obvestila in jih osumil lažnih sporočil družabnikom.

Vrh Mediobance naj bi z dejanskim stanjem seznanil finančni direktor grupe Ferruzzi Roberto Magnani. To naj bi potrjevali zapiski, ki jih je finančna straža zaplenila v denarnem zavodu. Odvetnik Cuccie pa je zavrnil obtožbe. Obrambo je gradil predvsem na trditvi, da castni predsednik nima operativnih funkcij v banki.

NOVICE

»Joče se« kip Matere božje v Kalabriji

CASTROVILLARI (COSENZA) - Od včeraj popoldne je majhna kapelica pri Castrovillariju neprenehni cilj številnih vernikov in radovednežev, ki so si prišli ogledati kip Matere božje, ki »pretaka krvave solze«. »Cudež« je odkrila družina iz Castrovillarija, ki se je včeraj popoldne napotila k bliznjemu izviru v Vigni po vodo. Vest se je kaj kmalu razširila v mestu in že sinoci so številni radovedneži obiskali kapelico.

V Valtellini zaplenili 53 kilogramov kokaina

SONDRIO - Karabinjerji iz Sondria so v prtljazniku belega fiatovega Uno odkrili 53 kilogramov čistega kokaina; avtomobil so ustavili v soboto zvečer na državni cesti 38 pred Sondriem. Mamilo je bilo razdeljeno v kilogramske hlebce, ki so bili shranjeni v kovčku in v veliki torbi. Komercialna vrednost mamila znasa okrog 30 milijard lir. Karabinjerji so aretirali osebo z venezuelskim potnim listom, ki je bil naslovljen na Enriqueja Victorja Martineza Linareza, ki se je leta 1953 rodil v Caracasu (ni pa gotovo, da so podatki resnični); aretirali so tudi Divo Mario Granados de Castro, ki se je pred 36 leti rodila v Kolumbiji, živi pa v Tegliu (Sondrio).

Plutonij išče »task force«

VERONA - Včeraj je stopila na delo »task force« gasilcev, ki so prispeli iz raznih italijanskih dežel in začela iskati dve leseni skatli s plutonijem, ki naj bi jih Nicola Todesco odvrnil v reko Adizo v blizini kraja Belfiore (Verona). Okrog 200 gasilcev sistematično raziskuje 120 kilometrov nasipa vzdolž reke; včerajšnjo operacijo je od notranjega ministrstva zahtevala veronska prefektura, ker so bile dosedanje raziskave neuspešne.

POLITIKA / KANDIDAT LEVOSREDINSKEGA KARTELA

Z obiskom v Lecceju Prodi začel potovanje po sto mestih

LECCE - Romano Prodi, ki ga levosredinski kartel kandidira za premiera prihodnje italijanske vlade, je včeraj v Apuliji začel svojo pot po sto italijanskih mestih, ki je uvod v volilno kampanjo. Bivši predsednik Irija bo v Apuliji do srede in bo obsel vsa glavna središča.

Prodi, ki je prispel v Lecce z vlakom, bo Apulijo obsel z belim Fiatovim avtobusom (na fotografiji AP), ki mu služi kot premični urad (kot protipotezo si je Silvio Berlusconi takoj priskrbel podoben avtobus, vendar ga je opremljati veliko bolj razkošno). Na postaji je kandidata levosredinskega kartela pričakalo veliko ljudi in nabit polna je bila tudi kinodvorana v kraju Tricase (kljub dežju je bilo veliko

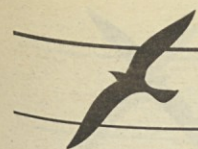
ljudi tudi pred dvorano in po zvočnikih sledilo razpravi), kjer je imel Prodi svoje prvo srečanje z volilci. Kot je obljubil, je Prodi

predvsem prisluhnil problemom ljudi, saj si je obisk v sto italijanskih mestih zamislil kot praktično preverjanje prvega zame-

tka svojega vladnega programa.

Ob Prodijevem obisku v Apuliji je krajevni voditelj Nacionalnega zavezništva

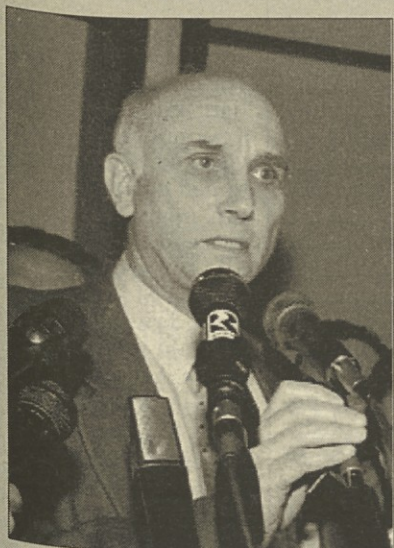
in podpredsednik v Berlusconijevi vladi Giuseppe Tatarella organiziral vrsto protizborov, da bi »seznanil ljudi s skodo, ki jo je profesor povzročil v Iriju«. Ta poteza kandidata levosredinskega kartela ni razburila. »Presenetilo bi me, če ne bi poskusili protipoteze. Očitno je, da ima moj obisk odmev med ljudmi,« je profesor iz Bologne z nasmeškom odgovoril novinarjem. Pa tudi ugotovitve, da je bil Lecce dobesedno preplavljen z lepaki krajevne Ljudske stranke, ki podpira njegovo kandidacijo, ga ni vznemirila. »Prisel sem, da bi prisluhnil problemom ljudi,« je dejal Prodi, ki je med vsemi včerajšnjimi srečanji vestno beležil glavne pripombe diskutantov.

PO SOBOTNEM POLITIČNEM ZASUKU

Popolna zmeda v Ljudski stranki

Tajnik Buttiglione izgublja živce

izvolila novega tajnika, Buttiglionejevi pristasi pa, da bo potrdila volilni dogovor s Silviom Berlusconiem in z Gianfrancom Finijem.

Tajnik se je tudi včeraj izognil vsakršnemu stiku z novinarji in bo svoja stališča pojasnil na današnji tiskovni konferenci. Oglasili pa so se njegovi sodelavci, ki so poudarili, da Buttiglione čaka na sklepe strankinega razsodišča. Če bo razsodišče ugotovilo, da je prišlo v soboto do nepravilnosti, bo tajnik ostal na svojem mestu, v nasprotnem primeru bo odstopil.

Predsednik stranke Bianchi, ki pripada levici, je, kot rečeno, dal jasno razumeti, da Buttiglione ni več tajnik, čeprav se ni formalno odstopil. Bojevit in polemična poslanka Rosy Bindi pa je tudi včeraj dejala, da je Buttiglione - s tem, da vztraja na tajniškem mestu - izvedel pravi politični udar, ki zna imeti katastrofalne posledice za Ljudsko stranko, ki je že vsekakor na robu razsula in razkola. Zelo začuden nad suspenzijo je bivši tajnik sindikalne zveze CISL Marini, ki ga je Buttiglione sinoci pozval, naj takoj zapusti urad na rimskem strankinem sedežu.

Po nekajdnevem molku se je včeraj oglašilo tudi vatikansko glasilo »Osservatore Romano«, ki izraza veliko zaskrbljenost nad razkolom v Ljudski stranki, čeprav se v članku ne spušča v politično oceno dogajanj. Vatikanski časopis objavlja le suhoparne agencijske vesti in izjave nekaterih voditeljev drugih strank. Porocanje »Osservatore Romano« dokazuje, da se Vatikan v tem zelo delikaten trenutku noče opredeliti in čaka na razvoj dogajanj, čeprav je znano, da nekateri visoki cerkveni krogi se vedno podpirajo sodelovanje Ljudske stranke z desnico.

Vodja Nacionalnega zavezništva Fini, ki je baje s sampanjem nazdravil na Buttiglionejev politični poraz, je bil včeraj zmernejši in je izrazil upanje, da bo v četrtek končno prišlo do razsčinenja v Ljudski stranki. Berlusconi pa se dalje molči, saj očitno se vedno upa v Buttiglionejevo zmagajo.

RIM - Viharju, ki je prizadel Ljudsko stranko, se ni videti konca. Tajnik Rocco Buttiglione, ki je v soboto dobili nezaupnico strankinega vsedržavnega sveta, vztraja na svojem mestu, čeprav je napovedoval, da bo v primeru poraza takoj odstopil. Buttiglione ne samo, da noče odstopiti, ampak je včeraj celo suspendiral iz stranke Franca Marinija, ki je med kandidati za njegovo nasledstvo, direktorja glasila »Il Popolo« Luca Borgea in Giuseppeja Garganija, ki v sklopu strankinega vodstva odgovarja za vprašanja države. Suspenzije je tajnik utemeljil s proceduralnimi zadevami, mnogi pa so prepričani, da se je hotel Buttiglione le mascevat nad političnimi nasprotniki.

V Ljudski stranki vlada popolna zmeda. Notranja levica, ki je v soboto prepričala volilni sporazum z desnico, vztrajno poziva Buttiglioneja k odstopu in napoveduje, da bo stranka v četrtek dobila novega tajnika. Buttiglionejevi pristasi pa vztrajajo, da je na sobotni seji vsedržavnega sveta prišlo do hudih nepravilnosti, ki so močno oskodovala tajnika in njegovo usmeritev. V tem vzdušju frontalnega spopada se bo v četrtek znova sestal vsedržavni svet. Njegov predsednik Giovanni Bianchi (na sliki) napoveduje, da bo skupščina

PRESEDNIK ITALIJANSKIH MLADIH INDUSTRIJCEV / ALESSANDRO RIELLO

Confindustria je za sodelovanje s Slovenijo

Kriza lire je posledica političnega izsiljevanja

Riello med predsednikoma tržaskih industrijcev Azarito in mladih industrijcev Riccesijem (KROMA)

TRST - »Živimo v svetu, ki je vsak dan bolj medsebojno povezan zlasti z gospodarskega vidika. Država, kot je Slovenija, je za italijansko gospodarstvo najbližje področje onstran meje in nam je tudi kulturno zelo blizu. Zato mislim, da je njena postopna vključitev v Evropsko zvezo pozitivna.« Tako je nedavni zasuk v odnosih med Rimom in Ljubljano ocenil Alessandro Riello, podpredsednik združenja italijanskih industrijcev Confindustrie.

Med včerajšnjim obiskom pri tržaski Confindustrii je Riello, ki je tudi predsednik organizacije italijanskih mladih industrijcev poudaril, da je Slovenija »stvarnost, s katero je treba sodelovati in jo podpreti pri vstopu v globalno svetovno tržišče, katerega del smo vsi. Zavedam se, da je danes v Sloveniji delovna sila različna oz. cenejša od italijan-

ske, kar bi se lahko zdelo nevarno za italijansko gospodarstvo. Mislim pa, da so isti občutki imeli pred nekaj desetletji v Franciji ali Nemčiji do Italije in vendar so nam zaupali.« Za Riello mora Italija postaviti predvsem na tehnološki razvoj svojih podjetij in na kakovost svojih proizvodov. To velja ne toliko za gospodarsko sodelovanje s Slovenijo, ampak predvsem za konkurenco z državami Daljnega Vzhoda, ki nizke plače združujejo z visoko tehnologijo. Seveda pa je poglavitno vprašanje, s katerim se spoprijema italijansko gospodarstvo, notranje narave, je dejal podpredsednik Confindustrie, in prav na to temo predstavi dokument, ki ga bodo odobrile vse deželne organizacije mladih industrijcev in ki ga bo v kratkem osvojila tudi sama Confindustria.

Riello je v tem okviru na-

glasil, da je sedanja finančna kriza lire predvsem posledica vsestranskega političnega izsiljevanja in poplone politične neiskrenosti. Nevarnost nadaljnje destabilizacije italijanske politike in kot posledica tudi italijanskega gospodarstva je, da pride do »splošnega kraha po južnoameriskem zgledu«. Da bi se stanje popravilo, imajo italijanski industrijci svojih »deset zapovedi«: gre za stvarne predloge za reformo italijanske politike, gospodarstva in družbe,

na podlagi katerih bodo italijanski industrijci sodili kandidate na prihodnjih volitvah.

V zvezi s parlamentarnimi volitvami industrijci sodijo, da je vsekakor treba najprej odobriti finančni zakon Dinijeve vlade, ki naj potem v najkrajšem času izvede reformo pokojninskega sistema. »Potem je vsak datum dober za volitve, ker imajo državljani res pravico, da izvolijo svoje predstavnike. Vendar mislim, da verjetno ne bodo glasovali za tisto politično večino, ki je bila izvoljena 27. marca lani.« Torej Riello misli, da bi tokrat volilci ne nagradili Berlusconi in Finija. V bistvu proti desnici in predvsem proti Berlusconijevemu televizijskemu monopolu je usmerjen tudi predlog industrijcev, da je treba vsekakor izvesti referendum, kar nasprotuje zahtevi desnice po volitvah junija letos. Riello je včeraj izredno jasno poudaril, da je v interesu italijanskih industrij, gospodarstva in torej vse skupnosti, da Dinijeva vlada izvede svoj program v čimbolj umirjenem in konkretnem političnem vzdušju. K temu naj bi pripomogel tudi nov jamstveni organ za informacijo, saj prav pristranska in neodgovorna informacija prispeva nemalo k splošni krizi v Italiji.

Novi slovenski konzul pri prefektu

TRST - Tržaski prefekt Luciano Cannarozzo je včeraj sprejel na predstavitvenem obisku novo generalno konzulko Slovenije v Trstu Vlasto Valencic-Pelikan, ki je v Trstu opravljala funkcijo vice konzula med leti 1984 in 1988. Na prisrčnem pogovoru je Vlasta Valencic-Pelikan izrazila zadovoljstvo za odprtost Italije do Slovenije v zvezi z njenim vstopom v Evropsko zvezo. Podčrtala je tudi dobre bilateralne odnose in izrazila razpoložljivost za se širše odnose na deželni in pokrajinski ravni v korist zainteresiranega prebivalstva.

TRST / SKLEP USLUŽBENCEV, VČLANJENIH V SINDIKAT CGIL

Stavka na tržaškem sedežu RAI ker še ni slovenskih TV oddaj

Po mnenju vodstva pa pri pripravi ni večjih zamud

TRST - Uslužbenci tržskega sedeža RAI, včlanjeni v sindikat CGIL, so sinoci napovedali stavko. V tiskovnem poročilu, ki so ga objavili skupno s pismom ravnateljici tržskega sedeža, so kot v zrok navedli zamudo pri izvajanju sporazuma o televizijskih oddajah v slovenscini in, na drugem mestu, pomanjkanje sporazuma o zaposlitveni ravni za nočni deželni televizijski dnevnik. Napovedali so tudi pobude, da bi s stavko preprečili opoldanski in večerni dnevniki.

O odločitvi CGIL bodo danes razpravljali člani ostalih dveh sindikatov, ki sta med tehnikami in upravnim osebjem prisotna na deželnem sedežu RAI, in sicer CISL in SNATER. Stavko so podprli slovenski novinarji deželnega sedeža, ki zavzetost za začetek slovenskih televizijskih oddaj pozitivno ocenjujejo, zaskrblja pa jih dejstvo, da se sindikalna enotnost nekoliko krha. Pri tem tudi pripo-

minjajo, da gre pri protestu uslužbencev, članov CGIL, ločevati dve zadevi; po eni strani gre za zavzemanje za uvedbo slovenskih televizijskih poročil, po drugi oz. istocasno pa za skrb, da ne bi tudi deželnega sedeža FJK okrnili kot so že druge. Na včerajšnji sindikalni skupščini pa so sindikalni predstavniki slovenskih novinarjev se enkrat poudarili, da se vprašanja Slovencev rešujejo vselej kot zadnja.

Italijanski novinarji oz. sindikalni odbor pa je dejal, da so razlogi utemeljeni, ne pa način boja. S tem v zvezi je član sindikalnega odbora Villotta izjavil, da »soglasamo z razlogi za protest, ne pa z načinom«. Pri tem je se poudaril, da so nočni deželni televizijski dnevnik zahtevali in izbojevali prav novinarji oz. njihov sindikat, zato ni prav, da tehnikami s stavko preprečijo start pomembnega projekta.

Po mnenju tržskega vodstva

Rai slovenski televizijski program ni pod vprašajem. Postopki za dodelitev potrebnih oddajnih frekvenc, dosedanjih Pontecovih kanalov, na katerih se oddajajo program koprške televizije, so skoraj dokončno urejeni; nastavitve tehničnega osebja za slovenske oddaje - gre za pet tehnikov - pa bo rimsko vodstvo Raia odobrilo v najkrajšem času. Tudi za samo tretjo oddajo italijanskega deželnega tv dnevnika niso se nastavili vsega potrebnega novega osebja, pač pa se v režiji začasno poslužujejo tehnikov, ki so usposobljeni za oddajniško službo. Vsa se odprta vprašanja za slovenski program in za tretji italijanski dnevnik naj bi bila rešena v najkrajšem času; tako zagotavljajo na tržaškem sedežu.

Ob vsem tem pa velja povedati, da so zakon 105, s katerim je italijanski parlament naložil Raiu dolžnost, da oddaja slovenske tv programe, odobrili pred 20 leti...

ČENTA / POSVET O OBMEJNEM SODELOVANJU

Možnost za rešitev še odprtih vprašanj

Tako ocenjujeta predsednika Školč in Cruder

CENTA - Predsednik slovenskega parlamenta Jozef Školč in predsednik deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Giancarlo Cruder sta na včerajšnjem srečanju v Centi potrdila, da po odločitvi italijanske vlade, ki je prizgala zeleno luč za vstop Slovenije v Evropsko zvezo, obstajajo vsi pogoji, da se odpravijo še odprta vprašanja med sosednjima državama in da se nastavi nova strategija gospodarskega in vsestranskega sodelovanja. To sta povedala na posvetu o obmejnih gospodarskih perspektivah, ki ga je pripravila Gorska skupnost za Terske doline in katerega so se udeležili tudi vidni predstavniki obeh parlamentov, deželne vlade in obmejni upravitelji. Pred samim posvetom sta Cruder in Školč s sodelavci sprejela predstavnike Slovencev iz videmske pokrajine. Jole Namor za SKGZ in Fabio Bonini za SDGZ sta izpostavila vrsto odprtih vprašanj, od gospodarske zaostalosti do specifičnosti narodnostne skupnosti na Videmskem. Posebej sta podčrtala zdajšnje težave, ki so nastale zaradi finančne krize v naj-

večjih kulturnih ustanovah.

Predstavnikom slovenske manjšine je na posvetu odgovoril Giancarlo Cruder, ki je potrdil prizadevanje Dezele, da se zakon št. 19 o obmejnih območjih ohrani v vseh postavkah in s tem v zvezi, da se zagotovijo manjšini dogovorjena finančna sredstva. Cruder se je lotil tudi vprašanja vračanja imovine optantom in pri tem dejal, da ga je treba rešiti brez vsakršnega revansizma in strankarskih ciljev. Opozoril je tudi na nevarnost, da tako italijanska kot slovenska manjšina postaneta talec v odnosih med obema državama, kar je nedopustno, saj so narodnostne skupnosti bogastvo, ne pa nadležen kamenček v celju.

Jozef Školč je posebej izpostavil voljo Slovenije, da se premostijo ne neresena vprašanja in da se v perspektivi za jutrišnji dan ustvari pogoje za tesnejše medsebojno sodelovanje, se posebej na obmejnem območju. Opozoril je tudi na težave naše manjšine in na njeno različno pokrajinsko stvarnost.

Rudi Pavšič

NOVICE

V Mieli noveletni koncerti

Jutri ob 17. bo v gledališču Miela predstavitev treh noveletnih koncertov, ki so jih posneli na laserskih video ploščah z izredno kvaliteto zvoka in slike. Gre za koncerte, ki so se odvijali pod taktirkami Herberta Von Karajana, Carlosa Kleiberja in Claudia Abbada in na katerih so izvajali glasbe Josefa in Johanna Straussa, Rossinija, Schuberta in drugih. Predstava spada v okvir pobud, ki se odvijajo v sodelovanju s trgovino aparaturne za hi-fi glasbo Radio Resetti.

Občni zbor združenja Auser

Danes bo v prvem sklicu ob 8. uri, v drugem pa ob 15.30 občni zbor združenja za podporo priletnim občanom »Zlata nit - Auser«. Sestanek bo na sedežu združenja upokojencev Spi - Cgil na Drevoredu Campi Elisi 38.

IACP: pet milijard lir za tehnološke naprave

Tržaški institut za ljudska stanovanja (IACP) bo prošil več kot pet milijard lir za vrsto del, s katerimi bo v nekaterih stavbah prilagodil tehnološke naprave. V 43 poslopih bo popolnoma preuredil električne naprave na osnovi novih varnostnih predpisov; dela bodo opravila podjetja iz Furlanije in eno iz Neaplja, poslopja pa se nahajajo v Ul. D'Annunzio, Ul. Settefontane, Ul. Severi, na Trgu Perugino, na Elizejskih poljanah, v Ul. Schiaparelli, Ul. Orlandini, Ul. Lorenzetti in v Ul. Cologna.

Začetek tečaja ruščine

Združenje Euroest Cultura (bivša Italija-ZSSR) sporoča, da se bo v petek začel pospešeni tečaj ruščine, medtem ko so se do sobote odprta vpisovanja za tečaja češčine in madžarsčine. Informacije so na razpolago na sedežu v Ul. dell'Eremo 10, tel. 946713, od 17. do 20. ure.

Začenja se ricmanjski teden

Z odprtjem likovne razstave se nočijo, ob 20.30, v Babni hiši, začenja ricmanjski teden, niz kulturnih srečanj, ki jih ob praznovanju vaskega zavetnika sv. Jozefa prireja domače SKD Slavec. Večdnevna prireditev, ki je v svojem več kot desetletnem življenju postala prava stalnica na na kulturnem prizorišču, se tokrat začenja s pomembnim dogodkom, kot je odprtje razstave del enajstih mladih likovnih ustvarjalcev iz tržanskega in goriskega prostora.

»Očitno slovenska mladina se in veliko dela na likovnem področju,« pravi Boris Zulian, ki je botroval k nastanku te pobude, »treba pa ji je ponuditi primeren prostor, ki ga - zal - ni.« Z upanjem, da bi ta razstava spodbudila se druge tovrstne priložnosti, pa Zulian izraza željo tudi številnih, ki se poklicno ali ljubiteljsko v našem prostoru ukvarjajo z likovnostjo. Razstava ponuja torej možnost vrednotenja ustvarjalnosti mladih umetnikov: o posameznih razstavljalcih bo spregovorila Jasna Merku, odprte pa bo poživil nastop deklisne pevske skupine V. Vodnik iz Doline. Ricmanjski teden se bo nadaljeval v petek, 17. t. m., z zabavnim večerom skupine Adria kvintet in čarodeja Vikija, in se sklenil v nedeljo, 19. t. m., z običajnim domačim večerom, ko bosta nastopila društveni zbor in dramska skupina. (dam)

PRIPRAVE NA APRILSKE UPRAVNE VOLITVE

SKP: položaj v Dolini se nevarno zapleta

Stranka predlaga primarne volitve za kandidature

»Položaj v dolinski občini se zapleta. Ne zaradi krajevnih združ, pač pa zaradi vmešavanja pokrajinskih tajnistev nekaterih strank, ki bi rade iz Doline naredile "laboratorij" za preizkušanje sicer že propadlih političnih receptov, ki temeljijo na antikomunistični diskriminaciji.« S temi besedami se začena tiskovno sporočilo Stranke komunistične prenov, ki obravnava priprave na aprilске upravne volitve v dolinski občini.

SKP je od vsega začetka sodelovala na pogovorih z domačimi političnimi skupinami in se soočila s predstavnikmi krajevnih civilnih družbe. Zagovarjala je stališče - pise nadalje v izjavi - da se morajo v Dolini združiti vse napredne in demokratične sile, ki naj zagotovijo kontinuiteto upravljanja v duhu kulture sožitja, socialne solidarnosti in prijateljstva med narodi.

Prav zato, ker se zaveda pomembnosti trenutka, je dolinski krožek SKP sklenil, da ne bo predstavil

svojega člana kot županskega kandidata, čeprav je Komunistična prenova v Dolini stranka relativne večine. SKP je ponudila sogovornikom kandidature cloveka (Borisa Pangerca, op.ur.), ki ni njen član, pač pa predstavlja svet kulture, organizirane civilne družbe in je v krajevno stvarnost zakoreninjen tudi preko svoje umetniške ustvarjalnosti.

Ostali partnerji snujoče se demokratične koalicije vztrajajo pri svojih, strankarsko obarvanih kandidatih, je se mnenja SKP. »Iz Trsta se širijo namigi, da je v Dolini potrebna levosredinska koalicija z bivšimi demokristjani, ki pa zahtevajo diskriminacijo do komunistov, mi pa nismo postavljali nobenega veta«.

Zato se dolinski krožek SKP obrača na javnost s predlogom, naj o županskih kandidatih odločajo domačini sami preko primarnih volitev. Stranke, ki so doslej upravljale dolinsko občino pa pozivajo, naj ne podlegajo pokrajinskim pritiskom, ki bi pomenili, prvič v povoj-

ni zgodovini, hud razkol med naprednimi silami. »Ločen nastop naprednih sil, samo zaradi demokratske oholosti in izsiljevanja, bi namreč nudil desnici več možnosti v njenem naskoku na oblast«, piše na koncu sporočila SKP.

Situacija v Dolini se torej po mnenju SKP politično zapleta, ceprav ni jasno, na katere zunanje pritiske misli dolinski krožek Komunistične prenov. Dosedanji predvolilni pogovori med štirimi strankami sedanje upravne večine so potekali, kolikor nam je znano, predvsem na občinski ravni, kjer so se nacelno že sporazumeli za predložitve skupne volilne liste.

V zvezi z volitvami se je včeraj oglasila tudi skupina »Svobodni sever« (Giorgio Marchesich in somisljeniki), ki predlaga Ljudski stranki v Dolini, Zgoniku in Repentabru sredinska zavezništva »brez fasistov Nacionalnega zavezništva in brez komunistov DSL«.

NA STRANKINEM SEDEŽU

DSL vabi jutri na srečanje z izvoljenimi zastopniki

Demokratična stranka leve vabi jutri ob 18. uri v prostore mestnega sedeža (Ul. Spiridione 7, tretje nadstropje) na srečanje z izvoljenimi predstavniki v deželnih in občinskih skupščinah. Gre za pobudo, ki ima namen okrepiti stike med članstvom (volilci) in s predstavniki v javnih upravah, ki je nujno, da ljudem podajo obračun opravljenega dela ter da istočasno prisluhnejo nasvetom in morebitnim kritikam.

Jutrišnje srečanje bo vodil pokrajinski tajnik

stranke Stelio Spadaro, uvedla pa ga bosta podpredsednik deželne sveta Milos Budin in Giorgio De Rosa, ki je nacenik DSL v mestni občinski skupščini. Sledilo bo soočanje, ki je odprto javnosti. Na njem bodo - poleg Budina in De Rose - sodelovali tudi tržaški občinski svetovalci Hrasta ter strankini zastopniki v rajonskih sosvetih.

Jutrišnja pobuda v Ul. S. Spiridione 7 se uvršča v niz javnih pobud DSL o najbolj aktualnih krajevnih problemih.

PROTEST PROF. PAHORJA

»Finančni stražniki ne poznajo zakonskih in ustavnih določil«

Sestintrideset minut cakanja na meji kot »kazen« zaradi uporabe slovensčine. Zgodilo se je v soboto popoldne na mejnem prehodu pri Rdeči hiši v Gorici, kjer je prof. Samo Pahor ob prehodu meje na vprašanje finančnega stražnika, ali ima kaj prijaviti, odgovoril s slovenskim »nič«. Dolga - kajpak dvojezična - diskusija med gluhimi, ki je sledila, se je končala tako, da so agenti finančne straže po 36 minutah cakanja in po temeljitih pregledu avtomobila vrnilili dokumente prof. Pahorju in

njegovemu sopotniku, da sta lahko odpeljala.

Prof. Pahor je protest proti finančnim stražnikom, ki očitno ne poznajo zakonskih in ustavnih določb, naslovil na ministra za finance Fantozzija in na vrhovnega poveljnika Finančne straže gen. Berlinghija, ki ju je povabil, naj data podrejenim ustrezna navodila, kako ravnati s pripadniki slovenske manjšine. Svoj protest je Pahor poslal v znanje zunanjima ministroma Italije in Slovenije ter pristojnim komisijam Evropskega parlamenta.

PREISKAVA SE NADALJUJE

Imela sta 13 razpršilcev s plinom za omrtvičenje

Policija se ni zadovoljila z zaplenbo trinajstih razpršilcev s plinom, ki služi za omrtvičenje, temveč s preiskavo nadaljuje. Hoče namreč ugotoviti, če sta bila lastnika razpršilcev v dobri veri in nista vedela, da italijanska zakonodaja take predmete prepoveduje, ali pa so jima razpršilci služili v namene, ki nimajo nič skupnega z obrambo pred morebitnimi napadalci.

Osebe komisariata z Rocola-Melare je osem razpršilcev nemške proizvodnje naslo v stanovanju bosanskega državljanca (znani sta le njegovi zacetnici, G.A.). Izsledili so tudi moškega, ki mu jih je oskrbel (N.R., prav tako iz Bosne) in pri katerem so našli se pet razpršilcev. Oba so aretirali, potem ko ju je zaslislal sodnik, pa so ju izpustili na svobodo. Sedaj cakata, da se bosta zagovarjala pred sodiščem.

V avtomobilu je imel pistolo

Agenti finančne straže na mejnem prehodu pri Fernetičih imajo vseskozi polne roke dela. Zadnji, ki jim je padel v roke, je bil neki 45-letni hrvaški državljan. Pri vstopu v drzavo so mu podrobno pregledali avtomobil (imel je švicarsko registrsko tablico) in v predalu armaturne pološče našli pistolo kal. 7, 65. Skupaj s pistolo je bilo tudi osem nabojev in okvir. Moskega (znani sta le zacetnici, M.N.) so prijavili sodnim oblastem, pistolo pa so razumljivo zaplenili.

OBSODILI RUSKEGA DRŽAVLJANA

Grozil in izsiljeval profesorja

Za nekaj ur je imel zaprto tudi njegovo ženo in otroka

Sodni zbor (predsednik Patriarchi) je v celoti sprejel zahtevo javnega tožilca Gulotte: 27-letnemu Rusu Vjaceslavu Cevtsonu je naložil eno leto in šest mesecev ječe pogojno ter 400 tisoč lir globe. Vprašanje je, kdaj bo mladenič sploh izvedel, da so mu sodili in ga obsodili, saj se je za njim izgubila vsakršna sled. Pred dvema letoma pa je Philipu Maueu Carrionu in njegovi ženi Silvani Fernandes De Melo povzročil nemalo skrbi.

Carrion je profesor geofizike, zaposlen je v

miramarskem Centru. Cevtsona mu je predstavil neki skupni prijatelj, kot gosta ga je za nekaj dni vzel k sebi. Prihajal je in odhajal, nekega dne pa je vdrl v profesorjev avto, v njem ostal vso noč, naslednje jutro je bil avto poln cigaretnih ogorkov. Carrion mu je tedaj dejal, da pri njih ne more več ostati. Nezazeljeni gost pa je 19. januarja 1993 okrog poldne vdrl skozi okno, ženo in otroka je zaprl v sobo, ces da ju bo izpustil sele tedaj, ko bo prisel soprog. Fernandezova je moža poklicala v

urad, nemudoma se je vrnil. Nasilnež je od nje zahteval denar, grozil mu je, da ga bo ubil, zagrabil je za tezak kovinski predmet. Carrion mu je odvrnil, da denarja nima, da mora ponj v banko, in sicer takoj, sicer bodo urade zaprli. Cevtson mu je verjel in ga je izpustil, saj je kot talca obdržal ženo in otroka. Profesor pa je zavrnil naravnost v telefonsko govorilnico in obvestil policijo.

Javni tozilec Gulotta je pripomnil, da Cevtsonu ne bi smeli soditi samo zaradi groženj in ugrabitve Fernandesove in otroka, kot je pisalo v obtožnici, temveč tudi zaradi poskusa izsiljevanja ter ugrabitve samega Carriona. V tem primeru pa bi morali preiskavo dopolniti, a kdo bo mladenica našel, je pripomnil. Tako so se omejili na prvotne obtožbe.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-779715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Pristavimo naj, da sta bodisi skof Bellomi dopoldne v Trstu kot skof Piriš popoldne v Sezani opozorila, kako krvavo primanjkuje dobrih slovenskih duhovnikov na Trzaskem in se drugeje, kjer živimo Slovenci v Italiji.

NABREŽINA / V SOBOTO V ŽUPNIJSKI DVORANI

Učna ura o ljudskem izročilu Slovencev

Na pobudo nižje srednje šole Gruden so nastopili pevke Stu ledi, Ivo Tul in Breda Pahor

Ženska pevka skupina Stu ledi med sobotnim nastopom v Nabrežini (Foto KROMA)

Na vprašanje, če je pomembno, da se solski mladini skusa povedati, kako globoke so korenine slovenske ljudske kulture v Italiji, bi verjetno vsakdo pritrdilno odgovoril. Tezje je najti ključ, kako današnji mladini prikazati bogastvo slovenskega ljudskega izročila, da ne bi bil prikaz po eni strani preveč površen, po drugi pa dolgočasen. Očitno je tržaska folklorna skupina Stu ledi, predvsem z žensko pevsko skupino, v sodelovanju z mladim etnomuzikologom Ivom Tulom našla primeren način, da v približno uro trajajoči peto-govorjeni »lekciji« poda dovolj dopadljiv in zanimiv prikaz ljudske pemi in noše. V soboto so ženska pevka skupina Stu ledi, članica odbora TFS Stu ledi Breda Pahor in Ivo Tul spet uspešno »predavali«, tok-

rat v župnijski dvorani v Nabrežini.

Učno uro o slovenski ljudski kulturi je kot prived ob dnevu slovenske kulture organizirala nižja srednja sola Gruden iz Nabrežine. Kot že na prejšnjih, sličnih srečanjih z dijaki so najprej zapele pevke, nakar je Ivo Tul skušal razložiti, kako se ljudske pesmi zapisujejo, kje se pri nas lahko se najde ljudi, ki poznajo stare ljudske pesmi, kaj vse je treba znati, da zapeto na trak postane zapis na notnem črtovju. Poudaril je tudi, da je tudi pri nas zaznavno pojavljanje istih pesmi z drugačnim besedilom ali obratno z istim besedilom drugačen napjev. Za naše kraje pa je tudi znailno, da se ista pesem pojavlja v slovenski in italijanski verziji. Na to se je navezala Breda Pahor, ko je dejala, da je

poznavanje lastnega kulturnega izročila nadvse pomembno tudi pri vzpostavljanju pravilnega odnosa z sodržavljani druge narodnosti. Posebej, kot je bila njena naloga, pa je ob sodelovanju odgovorne za noše pri TFS Stu ledi Franke Slavec in dijakinja Jelke in Sabine, ki sta bili za »menekenki«, na kratko orisala slovensko ljudsko nošo na Trzaskem. Največ zanimanja med mladim občinstvom je vzbudil prav nazorni prikaz raznih delov ženske noše z oblačenjem. Ki sta bili dekleti nared - ena je bila oblečena v brsko oz. skedenjsko nošo, druga pa v manderjersko - je na »fajtonarce« zaigral se Igor Spetic. Bilo bi vabilo na ples, ko bi ne bil čas kosilo, predvsem pa ko ne bi bil postni čas, ko se v skladu z ljudskimi običaji ni nikoli plesalo.

KONCERT / POBUDA ZSKD IN KROŽKA »AN DIE MUSIK«

Mozart in Dvorak s Kvartetom Tartini

Kvartet, ki obstaja že deset let, je nastopil v nedeljo

Zveza slovenskih kulturnih društev in skupina "An die Musik" sta v nedeljo organizirali precej dobro obiskan koncert Kvarteta Tartini. Kvartet, ki ga sestavljajo violinista Crtomir Sisković in Romeo Drucker, violist Aleksandar Milosev ter celist Milos Mlejnik, je najprej nastal kot kvartet Slovenske filharmonije in se nato poimenoval po slavnem istrskem violinistu.

Slovenski kvartet pripravlja vsako leto niz komornih koncertov v slovenskem glavnem mestu in bo v sezoni 1995/96 že tretje leto gostoval na salzburskih Mozartovih serenadah. Februarja je Kvartet Tartini tudi začel snemati za radijske in televizijske postaje, posnetke pa bod izdali tudi na laserski plošci. Komorni ansambel bogati svojo koncertno dejavnost tudi preko sodelovanja z drugimi glasbeniki; posebej lahko omenimo koncerte, ki jih je Kvartet Tartini izvedel s flautistko Ireno Grafenauer in s klarinetistom Matejem Bekavcem.

V Trstu so člani kvarteta predstavili del koncertnega sporeda, ki ga bodo izvajali tudi na spanski turneji, na katero se je Kvartet Tartini odpravil že odpravil. Koncert je torej bil poklon Kvarteta Tartini in se posebej violinista Crtomira Siskovića Trstu in njegovemu občinstvu.

Nedeljski spored se je pričel z Mozartovim Godalnim kvartetom v D-duru KV 575; le-ta spada v skupino treh kvar-

Kvartet Tartini je po nedeljskem koncertu v Trstu že odpotoval v Španijo (Foto KROMA)

tetov, katere je avstrijski mojster posvetil pruskiemu kralju. V teh delih ima violoncelo pomembno vlogo, saj je bilo to godalo instrument, kateremu se je posvečal sam pruski kralj.

V drugem delu sporeda pa je Kvartet Tartini izvedel Godalni kvartet v F-duru op.96 Antonina Dvoraka (1841-1904). Dvorak je za svoje skladbe črpal navdih iz različnih ljudskih tradicij. Češki skladatelj je sicer ustvaril bogat komorni opus, v katerem je prisotna bodisi vokalna kot tudi zgolj instrumentalna glasba. Godalni kvartet v F-duru, ki je nastal l.1893, je znan tudi z vzdevkom "Ameriski", ker je se je v njem skladatelj navdahnul pri ameriško-crnski glasbeni zapuscin.

LA

Zaslужen uspeh mladih igralcev

Že včeraj smo poročali o uspehu otroške igralske skupine, ki se je v nedeljo popoldne predstavila številnemu občinstvu v Kulturnem domu na Proseku s prijetno in duhovito igr "Salon Expon", ki jo je napisala Jana Kolaric.

Že ko smo se pred premiero pogovorili z mlado režiserko Taisjo Kodric in s predstavnico Amaterskega odra Jaka Stoka Zvonko Rupel, smo obljubili, da bomo zapisali tudi imena nastopajočih otrok, ker so si to zaslužili. Svojo obljubo tokrat izpolnjujemo. Nastopili so Jernej Kapun, Zinajda Kodric, Nikolaj Bukavec, Jernej Bufon, Meta Starc, Veronika Sossa, Nicole Starc, Jarmila Kodric, Emil Bukavec, Irina Bukavec, Dejan Kalc, Mateja Milic, Tereza Pertot in Neza Kapun.

Sodelovali sta se napovedovalka Vesna Bukavec in sepetalka Zvonka Gustin, pri pripravi na igro pa so bili udeleženi Barbara Luxa, Ivana Pahor, Andrej Rupel, Matjaz Rustja, Bozenka Stoka, Dario Rupel, Rado Mennucci, Alenka Starc in Mary Verginella. Za glasbo je poskrbel Paolo Bembi, za kostume pa Tanja Emili.

Za to priloznost je izšla tudi nova številka glasila Amaterskega odra Jaka Stoka "Nas glas", v kateri je poudarjen pomen ustanovitve in delovanja otroške igralske skupine, ki bo prav gotovo popestrila in obogatila že tako bogato dejavnost domačega amaterskega odra.

Iz glasila povzemamo kratki izjavi režiserke in kotumografke. »Nas tokratni nastop je za nas vse zelo pomemben. Kot režiserka imam v mlade igralce veliko zaupanja, saj so svoje sodelovanje sprejeli z velikim navdušenjem in so torej vsak posebej vredni pohvale. Pokazali so izreden smisel za igro in sodelovanje, čeprav so bili morda na vajah večkrat živahni in razigrani. Toda od otrok ne smemo zahtevati prevelike zrelosti. Njihov svet naj le ostaja pravljičen, a tudi kreativen. Kot režiserka si prizadevam, da otrokom pomagam, da si sami ustvarijo tako svet, v katerega se, skupaj z njimi se sama rada zatečem.«

Tanja Emili je z veseljem sprejela vabilo, da pripravi kostume za to igro. »Vse mi je sivanje in kreiranje tudi zato, ker me zelo veseli, da se Amaterski oder lahko sedaj ponasa s tako številčno otroško skupino. Le-ta predstavlja sedaj bodočnost za naše dramsko delovanje.«

Neva Lukes

RICMANJE / KONCERT ŠOLSKEGA ORKESTRA IN GODBE NA PIHALA

Ko se godba loti »resne« glasbe

V nedeljo sta se predstavila v Babni hiši v Ricmanjih Solski pihalni orkester in Godba na pihala iz Ricmanj (na sliki KROMA). Obe godbeni skupini sta oblikovali koncert, na katerem sta izvajali skoraj izključno skladbe iz repertoarja tako imenovane "resne glasbe". V prvem delu sporeda je nastopil torej Solski pihalni orkester, v katerem igrajo mladi pihalci, ki se glasbeno izobražujejo v razredih godbene šole iz Ricmanj; le-ta je v zadnjih letih zelo pozorna do pedagoških in didaktičnih možnosti inovativnih poučevalnih metod, ki jih potem konkretno udeleženi v glasbeno izobraževanje mladine. Zamišljal je orkestru, ki bi se razvijal v sklopu šole, spada v isto pedagoško usmeritev, ker se tako mladi izvajalci izučijo skupinskega dela. Na nedeljskem koncertu je Solski pihalni orkester pod taktirko Marina Marsicha predstavil spored, ki so ga

sestavljale Carrosove priredbe slavnih skladateljev od Bacha do Schuberta. Mlada pihalna skupina je ponudila številnemu občinstvu solidno izvedbo, čeprav je včasih prislo do intonacijskih negotovosti. Pihalni orkester je vsekar tvoril homogeno timbrično gmoto, ki pa je sicer zvenela nekoliko bojeje.

V drugem delu sporeda pa se je predstavila Godba na pihala iz Ricmanj, v kateri so nastopali tudi številni člani Solskega pihalnega orkestra; tudi to odraslo godbeno skupino vodi Marino Marsich, ki je svojo glasbeno pripravo dovršil na državnem Konservatoriju. Drugi del koncertnega sporeda je Marsich pričel s priredbo renesančnega motiva Romance, kateremu je sledil largo Antonia Vivaldi; v tej skladbi je Godba na pihala iz Ricmanj dosegla dobro izvajalsko raven. V naslednjih dveh skladbah - in sicer Bachov Air ter Haendlov Air de sara-

bande - pa je prejšnja intonacijska gotovost postala nekoliko bolj sibka. V vseh teh skladbah je sicer bila odsotna filološka dimenzija, kar pa je tudi hote poudarila Daniela Birs v vezni besedi. Za zaključek pa je ricmanjska Godba odigrala dve skladbi nizozemskega kompozitorja

Huggensa. V prvem delu se je predstavila kot solistka na rogu Rossana Komar; njena izvedba, v kateri je - kljub občasnim spodrsrlajem - izstopala timbrična lepota zvoka, se je odvijala v dialogu z ostalo instrumentalno skupino. V zadnji Huggensovi skladbi pa sta se v dobri skupni iz-

vedbi se posebej odlikovala trobentar in saksofonist, ki sta zelo smiselno podala svoja solistična parta. Na splošno ima godbeni ansambel dober skupinski zvok, čeprav so instrumenti, ki igrajo v nižjih legah, kakovostno boljši od visokih registrov.

Luisa Antoni

Pri SKD Tabor se mrzlično pripravljajo na novo premiero

Nas fotograf je obiskal vaje gledališke skupine SKD Tabor, ki se mrzlično pripravlja na novo premiero. Tokrat se bo skupina predstavila v kabarejskem stilu z znanim delom Raymonda Queneauja

»Vaje v slogu«. Za režijo je poskrbela Edita Franceskin, originalno glasbo pa je prispeval Nevijo Miklavcic, dvojica, ki že četrti uspešno sodeluje z openskim društvom. (Foto Krizmančič/KROMA)

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
14. marca 1995
MATILDA

Sonce vzhaja ob 6.20 in
zatone ob 18.08 - Dolžina
dneva 11.48 - Luna vzhaja
ob 15.33 in zatone ob 4.35.

Jutri, SREDA,
15. marca 1995
KLEMEN

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
10,8 stopinje, zračni tlak
1016,7 mb pada, veter
vzhodnik severovzhodnik
64 km na uro, burja, vlaga
49-odstotna, nebo jasno,
morje močno razgibano,
temperatura morja 9,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Elisa Sulas, Gabriele Bordon, Anna Maldini, Ilaria Stocchi, Francesca Mione, Andrea Chenich.

UMRLI SO: 82-letni Renato Chiochetti, 68-letna Maria Filippi, 81-letna Anna Maria Bonifacio, 68-letni Giuseppe Romito, 92-letna Eufelia Papa, 66-letni Luigi Tanza, 84-letna Angela Škrjanec, 82-letna Vittoria Griselli, 57-letni Pietro Rigutto, 73-letna Norma Cervai, 68-letna Rina Righettini, 71-letna Maria Auletta, 77-letna Gisella Sudich, 72-letna Gisella Visintin, 72-letna Renata Roselli, 75-letni Vittorio Marchesic, 82-letna Luciana Lang, 76-letna Pia Cimiotti, 82-letni Giulio Fiume in 56-letni Francesco Vono.

LEKARNE

Od ponedeljka, 13., do nedelje, 19. marca 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 (tel. 308248), Ul. Fabio Severo 112 (tel. 571088).
BAZOVICA - Ul. Gruden 27 (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Ginnastica 6.
BAZOVICA - Ul. Gruden 27 (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -
TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Nell«, i. Jodie Foster.

EXCELSIOR - 17.45, 20.00, 22.15 »Frankenstein di Mary Shelley«, i. Robert De Niro.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.10, 20.05, 22.15 »Lisbon Story«, r. Wim Wenders.

AMBASCIATORI - 17.00, 18.40, 20.25, 22.15 »Pallottole su Broadway«, r. Woody Allen.

NAZIONALE 1 - 16.00, 17.30 »Pagemaster - L'avventura meravigliosa«, i. Macaulay Culkin; 19.30, 22.00 »Pulp Fiction« i. John Travolta, Bruce Willis.

NAZIONALE 2 - 16.45, 19.15, 21.45 »Le ali della libertà«, i. Tim Robbins.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo ombra«, i. Alec Baldwin.

NAZIONALE 4 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Uomini, uomini, uomini«, r. i. Cristian De Sica, i. Massimo Ghini, Leo Gullotta.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Fantasia erotica«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.45, 20.00, 22.10 »Stargate«, i. Kurt Russell.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »L'albero, il sindaco e la mediateca« r. Eric Rohmer. Samo danes.

LUMIERE - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Tre vedove e un delitto«, i. Mia Farrow, Natasha Richardson. Zadnji dan. Zadnji dan.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Josip Jurčič - Andrej Inkret

DESETI BRAT

Danes, 14. marca,
ob 10.00 uri izven abonmaja
ob 16.00 uri abonma RED H

SKD SLAVEC
RICMANJE-LOG
vabi na

RICMANJSKI TEDEN

ob 14. do 19. t.m.

PROGRAM:

danes, v galeriji Babna hisa otvoritev razstave likovnikov s trzaskga in goriskega, nastop dekliske pevske skupine V. Vodnik iz Doline pod vodstvom I. Tula:

v petek, 17. t. m., zabavni večer s koncertom ansambla Adria kvintet, sodeluje carodej Vikj;

v nedeljo, 19. t. m., domaći večer z nastopom ZMPZ Slavec-Slovenec in dramske skupine SKD Slavec z veselejšo »Pod zvezdami« v režiji T. Turko.

Vabljeni!

Godbeno društvo Nabrežina

se iskreno zahvaljuje vsem občanom, posebno pa gospodoma Mariotu Grudnu, in Poldinu Grudnu za lep sprejem ob priliki pusta.

AMATERSKI ODER
JAKA STOKA s Proseka Kontovela vabi v nedeljo, 19.3., ob 17.30 na Prosek na ponovitev igre SALON EKSPON. Avtor Jana Kolaric.

TPK SIRENA prireja ob sodelovanju Primorskega dnevnika, Radia Trst A, Glasbenega centra Emil Komel in Glasbene matice v nedeljo, 19. marca, ob 18. uri v prostorih TPK Sirena v Barkovljah SPOMINSKI VEČER ob 1. obletnici smrti MIRANA HROVATINA.

OBVESTILA

REPENTABRSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI prireja javno razpravo na temo OBCINSKE VOLITVE: ODGOVORNOST IN IZZIV. Srečanje bo nocoj, 14. marca, ob 20.30 v Bubenčevem domu v Repnu, uvedla pa ga bosta pokrajinski tajnik Peter Mocnik in deželni tajnik Martin Breclj Vabljeni!

Jutri, 15. t.m., bo ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju SESTANEK pripravljalnega odbora za pripravo 50-letnice osvoboditve v Lonjerju.

DOLINCANKE bomo praznovali 8. marec, mednarodni praznik žensk, v soboto, 18. marca, 19. uri v Zadrugi gostilni v Dolini. Program bodo popestrila dekleta dekliskega zbora V. Vodnik. Vpisovanje v vaskih trgovinah do četrta, 16. t.m.

60 LETNIKI obvesčajo Prosek, Kontovel in bližnje vasi, da se dobijo v ponedeljek, 20. t.m., ob 20. uri pri Petri Luxa v baru na Proseku, da določijo datum praznovanja. Kdor se setanka ne more udeležiti naj tel. 251051 ob večernih urah.

ZDRAVNIŠKO DRUŠTVO slovenske Istre in Krasa vabi jutri, 15. t.m., ob 19. uri, na letno Skupščino, ki bo v dvorani Tartini hotela Metropoli v Portorožu. Ob tej priložnosti bo doc. dr. Irena Keber predavala na temo: Hormonska nadomestna th. in kronarna bolezen. Sledi družabnost.

KRUT prireja 10 dnevnih zdravljajev v Smarjenskih toplicah od 19. do 29. aprila in od 14. do 24. maja, v Dolenjskih toplicah od 14. do 24. maja. Vpisovanje in informacije Krut, Ul. Cicerone 8, tel. 360072

SLOVENSKI DIJASKI DOM sporoča, da vpisuje v naslednje poletne pobude. Poletno središče za otroke od 3. do 14. leta, v času od 12. junija do 1. septembra 95, najkrajši čas bivanja en teden. Letovanje na Medvedjem brdu od 3. do 13. julija 1995 za otroke od 6. do 12. leta starosti. Letovanje na Medvedjem brdu od 13. do 23. julija 1995 za otroke od 12. do 17. leta starosti. Letovanje v Portorožu od 31. julija do 10. avgusta 1995 za otroke od 6. do 17. leta starosti. Podrobnejše informacije dobite pri upravi doma, ul. Ginnastica 72, tel. 573141.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST sklicuje v petek, 24. marca, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Franciska 20 41. REDNI OBCNI ZBOR. Dnevni red: otvoritev občnega zbora, izvolitev volilne komisije, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nacelnikov, pozdravi gostov in razprava, poročilo nadzornega odbora in razrešnica, volitve novega odbora, razno. Vabljeni!

Eriki, Petru in Kristini se je rodila

Sara

Z njimi se veselijo vsi pri

Skladu Mitja Cuk

ČESTITKE

Danes bo ugasnil svojo 5. svecko naš mali GIOVANNI. Mnogo sreče in zdravlja ter da bi bil se naprej tako priden deček mu želijo sestrčni Veronika in Petra ter družini Carli in Berce.

MALI OGLASI

GOSTILNA pri dolinski občini je ponovno odprta. Nova upravitelja Anna in Pino se priporočata za obisk PODJETJE v industrijski coni v Trstu daje takoj prvo zaposlitev uradnici za vodenje knjigovodstva. Ponudbe poslati na: Publiet-Ul. Montecchi 6 Trst pod sifro »Prva služba«.

ISCEN delo kot hisna pomočnica 2-krat, 3-krat tedensko. Tel. 213282.

ISCEN enostanovanjsko hiso s pogledom na morje največ 400 milijonov ali dvostanovanjsko hiso vedno s pogledom na morje največ 800 milijonov. Tel. 370947 ali 280891.

POPUSTI od 10% do 50% na knjigah in se marsičem do 31. marca v Trzaski knjigarni.

ODDAM poslovne prostore v Ajdovščini (150 kv.m), tel. 00386/65/67604 ob ponedeljkih od 12. do 13. ure in 040/575145 vsaki dan od 20. do 21. ure.

ODDAM prodajno pogodbo za novi polo 1600, troje vrat, bele barve, dostava prvi teden v aprilu. Tel. 0360-464323.

PRODAM renault 4, letnik 85, v odličnem stanju. Tel. 365043.

PRODAM 10 kilski pralni stroj Zanussi, inox 220-380. Tel. 228547.

OSMICO je odprl Karlo Sancin pod Logom.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sozaljca: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

OSMICO je odprl Lovrenc Zerjul v Lonjerju. Toči belo in crno vino.

OSMICO ima odprto Caharija Vladimir, Nabrezina 22. Toči belo in crno vino.

OSMICO ima Ivan Antonič, Cerovlje 34. Toči belo in crno vino z domaćim prigrizkom.

BERTO TONKIC je v Dobreddu, na Trzaska cesta 25 odprl osmico. Toči belo in crno vino ter nudi domać prigrizek.

SKLAD MITJA CUK obvesča, da se vsak dan vrši popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov, na vseh solskih stopnjah. Informacije po telefonu 212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem času.

PRISPEVKI

V spomin na Angela Svaro darujejo Radovan, Danica in Marija Semec 35.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša draga

Angela
Škrjanec vd.
Schwamberger

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 15. t.m., ob 12.20 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v cerkev v Bazovico in nato na domače pokopališče.

Zalujoci hci Marija, zet Luciano, vnuk Mauro, sestra Marija in drugo sorodstvo

Bazovica, Trebce,
14. marca 1995

Tiho je odsel naš dragi

Josip Petroni

Zalostno vest sporočajo hcerki Helena in Rafaela z Adrijanom, ljubljena vnuka Peter in Mitja ter ostali sorodniki

Pogreb bo jutri, 15. marca, ob 11.40 iz mrtvašnice v ulici Costalunga.

Trst, 14. marca 1995

Ob bridki izgubi dragega očeta izreka globoko sozalcje Rafaeli in družini

podjetje FARCO

in sodelavci

Ob nenadni izgubi dragega očeta izreka svojo iskreno sozalcje svojih uslužbenki Raffaelli Rustja direktorja in uslužbenici firme TCT

Ob boleci izgubi dragega očeta izreka Rafaeli in družini obcuteno sozalcje uprava in kolegi Zaloznistva trzaskga tiska

Prijatelji Neve Godnic darujejo 250.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Ob praznovanju praznika zena daruje KD Grad-Bani 100.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob pok. strica Rudija Vodopivca daruje Evgen Vodopivec 50.000 lir za SD Zarja.

V spomin na Rudija Vodopivca darujeta sestrčni Vida in Amalija Rencelj 20.000 lir za SD Zarja in 20.000 lir za Bazoviski dom.

Giorgio Primosi daruje 20.000 lir za SD Zarja.

Za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah je bilo zbranih na prazniku 8. marca 351.000 lir.

N.N. daruje 50.000 lir in A. S. 50.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opcinah.

Namesto cvetja na grob Albina Orla daruje družina Pilat 20.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Nase drage

Gizele Zafran
vd. Ota

ni več med nami.

Nadja, Elena in Vojko skupaj z ostalim sorodstvom

jo bomo zadnjič pozdravili in pospremili na zadnji poti danes, 14. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice (Ul. Pietà) v dolinsko cerkev.

Dolina, 14.3.1995
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zalovanju se pridružuje

družina Glavina

Ob smrti drage mame in none Gizele izrekajo iskreno sozalcje Nadji in Eleni

odborniki društva in pevci zbora Valentin Vodnik

Zapustil nas je naš dragi mož, oče, sin in brat

Dušan Raseni

Pogreb bo jutri, 15. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Ul. Pietà v cerkev na Pesek.

Zalujoci: zena Toncka, sinova Dean in Viljam, mama Olga, brat Pepi z družino in ostalo sorodstvo

Gročana, 14.3.1995

Ob izgubi dragega Dušana sočustvuje z družino

teta Zorka

GORICA / OBISK NEKDANJEGA PREDSEDNIKA SZ

LJUDSKA STRANKA / RAZKOL TUDI NA GORIŠKEM

Mihail Gorbačov bo danes v Gorici

Gost na srečanju združenja ANOLF
o razvoju in težavah v Vzhodni Evropi

V Gorico prihaja danes Mihail Gorbačov, nekdanji predsednik Sovjetske zveze in Ruske federacije, sicer pa v zadnjih mesecih ponovno v ospredju političnega dogajanja. Mihail Gorbačov, ki je prav pred desetimi leti (marca 1985) začel s procesom splosne demokratizacije in posodabljanja gospodarskega sistema, ki se je uveljavil z nazivom "perestrojka" se bo skupaj z nekaterimi najozjim sodelavci, ženo Raisso ter svetovalcema Vadimom Zagladinom in Anatolijem Cernojevim, udeležil srečanja, ki ga prireja združenje ANOLF (združenje, ki si prizadeva za sodelovanje ne glede na državne ali druge meje) v konferenčni dvorani na goriskem razstavišču Espomego na temo: Vzhodna Evropa med upanjem in konflikti. Srečanje bo ob 17. uri, vodil pa ga bo predsednik združenja ANOLF, Lucio Gregoretti. Med udeleženci oziroma sodelujočimi pri okrogli mizipabosta tudi glavni tajnik sindikalne zveze CISL Sergio d'Antoni ter Fulvio Molinari posebni poročevalec italijanske državne radijske in televizijske mreže.

Namen pobude je, kakor pojasnjuje predsednik ANOLFA Gregoretti, poglobiti osnovna vprašanja, ki zadevajo evropsko združevanje s posebnim ozirom na sožitje med narodi in za utrjevanje kulture strpnosti in sodelovanja. Gre za vprašanja, ki so na zalost se kako aktualna v današnjem svetu, v današnji Evropi in na območju

nekdanje Sovjetske zveze.

Demokratizacija in strpnost sta osnova za skupno rast in uspešen način preprečevanja in omejevanja konfliktov. Seveda gre za zapletene procese preoblikovanja družbe v med upanjem in konflikti. Proces, ki zajema slehernika.

Mihail Gorbačov je v šestih letih na čelu Sovjetske zveze (od 1985 do 1991) poskusil proces notranje demokratizacije pospešiti, vendar je proces se seveda nadaljuje, ceprav ob velikih pretresih in tudi odklonih.

Kako iz današnjega stanja? Najboljše je, da danes prisluhnemo nekdanjemu predsedniku.

Pred srečanjem v konferenčni dvorani razstavišča bo Mihail Gorbačov obiskal (ob 16.30) tudi sedež Instituta za mednarodno sociologijo ISIG, ki že nekaj let sodeluje tudi z državami, ki so nastale na območju nekdanje Sovjetske zveze. Institut podpira tudi sodelovanje

in izmenjavo med raziskovalci iz teh dežel. Gorbačov bode izročili izvod knjige "The future of the moment before", ki jo je napisala skupina ruskih raziskovalcev in ki nakazuje možnosti razvoja Rusije, pred drastičnimi spremembami konca leta 1991.

Ob obisku uglednega gosta velja zabeležiti se polemično noto goriskega zupana Valentija. Slednji se pritožuje, da mu zaradi "organizacijskih zadev" ni bila dana možnost, da uglednega gosta pozdravi v imenu goriske skupnosti. Zato pa Gorbačov zupan izreka dobrodošlico preko sredstev javnega obveščanja. Valenti meni, da bi morali očeta "perestrojke" sprejeti na primeren način, in pravi, da bi osebno in kot zupan mesta, ki se pripravljajo na novo vlogo v mednarodnem oziru, bil zelo počaščen, ce bi se lahko, tudi za kratek čas, srečal z Mihailom Gorbačovom.

Levica LS zahteva naj se pokrajinski tajnik Luise umakne

Razkol znotraj Ljudske stranke po sobotnem preglasovanju tajnika Buttiglioneja odmeva tudi na Goriskem, kjer so se vodilni kadri stranke v prejšnjih dneh se posebno izpostavili v zagovarjanju zavezništva z desnico. Na Buttiglionejevih stališčih sta bila tako pokrajinski tajnik Michele Luise kot občinska tajnica v Gorici Serena Agazzi. Ta desničarska usmeritev je bila nekoliko v nasprotju s tradicijo, saj so na Goriskem znotraj krščanske demokracije v zadnjih letih njenega obstoja prevladovala sredinske in leve struje. Po zmagi interne levice na vsedravnih ravni (ceprav skusa desna polovica stranke na vse načine izničiti sobot-

ni rezultat) je zato spet opogumila levico tudi pri nas.

Zahteve po odstopu pokrajinskega tajnika Luiseja prihajajo zlasti iz Trzica, kjer sta jih odločno postavila mestni tajnik Francesco Orlando in se vedno vplivni nekdanji poslanec Luciano Rebulli. Mesto Ljudske stranke je v zmerem levsredinskem zavezništvu in ne v objemu desnice, utemeljuje. S svoje strani si je Luise vzel čas za razmislek in morda potihem upa v kako presenečenje, ki bi na vseh državni ravni spet spreminilo interna razmerja. Podobno je tudi v Gorici, kjer se je v prejšnjih dneh skofijsko glasilo sicer previdno vendar dovolj jasno izreklo proti

Buttiglioneju.

Luiseja, ki je pred dnevi poudarjal, da je Ljudska stranka "alternativna levica" napada tudi DSL in ga spominja, da, ce naj bo center pojem zmernosti v politiki, potem zanj ni mesta v tej desnici, ki zavrača celo Dinijev manever in zolčno napada predsednika republike. Buttiglionejev poraz, meni DSL, je priložnost, da se tudi v krajevnem merilu odpre nova perspektiva po zgledu zavezništva, ki nastaja okrog Romana Prodijsa. Ne gre za levo fronto, pač pa za enakopravno zavezništvo zmernega centra in demokratske levice, kakršnega potrebujemo danes v državi in tudi v tukajšnjih krajevnih upravah.

V KDC skladateljski podvig poslanca Raula Lovisonija

Poslanec Raul Lovisoni, ki je bil lani izvoljen za predstavnika goriske pokrajine v poslanski zbornici na listi Severne lige, potem pa je decembra ob razbitju "pola svoboščin" predsedal v Krščanski demokratični center, je v vrstah KDC takoj našel svoje mesto. Lovisoni, ki se je pred vstopom v politiko poklicno ukvarjal s poučevanjem glasbe, je namreč napisal himno gibanja, ki so jo prvič javno izvedli konec prejšnjega tedna na prvem kongresu KDC.

Ne vemo sicer, ali bo njegov motiv z naslovom "Dvignimo jadro" (glavni znak na simbolu stranke je prav jadro) tako uspešen kot osladna himna "Forza Italia", s katero v sedanjem predvolilnem času Fininvestove mreže ze spet nenehno mucijo

naša usesa. Gotovo je, da je Lovisoni s svojo skladbico zadovoljen. Se bolj kot na glasbo, ki jo je napisal skupaj z Giampierom Artegianijem, avtorjem popevk Massima Ranierija, je ponosen na besedilo, ki se med drugim glasi (oprostamo se, ce prevod ni dovolj pesniski): »Dvignimo jadro svobode, z mislijo na Evropo bo Italija zivela, bo Italija zivela; dvignimo jadro, smer ze imamo, zacrtana je bila pred 2.000 leti; dvignimo jadro svobode, ce na morju divja vihar, bo Italija zivela, bo Italija zivela.«

Pri tem se nam vsiljuje dvom: mar ne, da so se pri Ljudski stranki zadnji hip premislili in zavrnili Buttiglionejeve politične smernice, ki so vodile v združevanje s KDC, zato ker jim ni bila vseč Lovisonijeva himna?

Ob pretresljivi izgubi drage mame Cilke izrekata malemu Mateju in družini najgloblje sozalne

Ciciklub in Kulturno društvo Sovodnje

Ob izgubi drage mame se zalovanju Vesne, Igorja in Mateja pridružujejo

Monika, Zacco, Alexander, Marco, Tomaz, Sara, Dimitrij, Mitja, Irina, Jan, Aljosa in Ivana

Kulturno društvo Skala iz Gabrij izreka občuteno sozalne Renzu ter otrokom Vesni, Igorju in Mateju ob težki izgubi drage zene in mame

Po dolgi bolezni nas je v 47. letu starosti zapustila naša draga

Enrichetta Bassanese por. Leban

Zalostno vest sporočajo

mož Borut, hčeri Mara in Katja, mama Ines in zet Mauro ter ostali sorodniki

Pogreb bo danes, 14. marca, ob 11. uri iz mrliške veže glavnega pokopališča v farno cerkev Sv. Pija X.

Gorica, 14.3.1995 (Pogrebno podjetje F. Preschern)

Ob izgubi drage mame izrekajo kolegici Mari in družini občuteno sozalne

Tina, Ingrid in Alessandra

Ravnateljica, učno in neučno osebje ter dijaki Pedagoskega liceja »S. Gregorčič« izrekajo globoko sozalne dijakinji Katji Leban in družini ob boleči izgubi ljubljene mame

Bivsi upravitelji in nadzorniki Kmečke banke izrekajo Borutu Lebanu iskreno sozalne ob težki izgubi drage zene

Ob izgubi drage zene izreka občuteno sozalne Borutu Lebanu

Kmečka banka

Ob težki izgubi drage zene izrekajo Borutu Lebanu ter svojem občuteno sozalne

Predsednik, Upravni odbor, Nadzorni odbor, Ravnateljstvo ter ostalo osebje Trzasko kreditne banke

Kolegu Borutu Lebanu izreka globoko sozalne ob težki izgubi soproge Enrichette

Bancna sekcija SDGZ

Pokrajinski svet SKGZ izraza svojemu članu Borutu Lebanu občuteno sozalne ob smrti zene Enrichette

DEŽELA / PRISPEVKI

Za zasebne šole ne bo privilegijev

Zadovoljstvo Pokrajine, ki je že dalj časa opozarjala na nedoslednost

Dezelna uprava name-rava spremeniti zakon št.14/91, ki je predvideval dodeljevanje finančne podpore dijakom, ki obiskujejo zasebne parificirane šole, ni pa do-lučal nikakršnih omejit- ev glede višine družin-skega dohodka. Izvajanje zakona je dežela zadržala v lastni pristojnosti. Tako stanje je izzvalo ostre proteste goriske in drugih pokrajinskih uprav v naši deželi. Goriska pokrajinska uprava je opozarjala zlasti na dejstvo, da je zakon v bistvu pomenil uvajanje nekakšnega privilegija za dijake, ki obiskujejo parificirane šole, saj za dodeljevanje prispevkov ni bila določena omejit- ev glede skupnega družinskega dohodka,

kar sicer velja za do-deljevanje prispevkov iz drugih skladov.

Pokrajinska uprava trdi, da sicer ne naspro-tuje, da dijaki obiskujejo zasebne šole in tečaje, ki jih v javnem solstvu ni, vendar pa je treba upos-tevati pri dodeljevanju podpor kriterije enakosti.

V sporocilu za javnost ne manjka niti kritična ost, da je zakon pred ca-som izglasovala KD ozi-roma Ljudska stranka, da bi se prikupila do-ločenim krogom.

Protestu goriske pok-rajine so se pridružile tudi druge pokrajinske uprave in tako je bila Dežela skorajda pri-siljena na zamrznitev izvajanja in napoved popravka, kar se je zgo-dilo te dni.

KINO

GORICA
VITTORIA 17.40-19.50-22.00 »Piccole donne«. Igra Winona Ryder. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Frankenstein«. Igra Robert De Niro.

TRZIC
COMUNALE Zaprto.

GLEDALIŠČE

KULTURNI DOM, no-coj ob 20.30 predstava iz-večen abonmaja "Intorno al letto" v postavitvi goriske skupine Artisti Associati.

IZLETI

ODBOR UPOKOJEN-CEV IZ DOBERDOBA prireja 7-dnevni izlet na Sardinijo, Sicilijo in v Kalabrijo. Zaradi zasedenosti trajektov, bo izlet od 13. do 19. maja in ne kakor je bilo najavljeno (od 15. do 21. maja). Prijave v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 10. aprila. Izletnike naprosajo, da akontacijo vplačajo do 15. marca, do 5. maja pa poravnajo razliko.

PRIREDITVE

PD M. FILEJ in ODER 90 vabita na premiero ko-medije F.H. Kuhnelta En dan z Edvardom v nedeljo, 19. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu.

DRUŠTVO SLOVEN-SKIH UPOKOJENCEV v sodelovanju s KRUT-om prireja jutri ob 19. uri v do-mu A. Budala v Standrežu predavanje fizioterapevte dr. Danice Radulović o bo-lečinah hrbta in vretenc.

DRUŠTVO SPORTNIH RIBICEV VIPAVA ob-vešča, da bo 19. marca tek-movanje v ulovu postvi v jezercu Furlan pri Roman-su. Prijave do 16. t.m. v go-stilni pri Brunotu v Ru-bijah.

SPD GORICA obvešča, da bo občni zbor društva v četrtek, 16. marca, v Kulturnem domu v Sovodnjah. Prvo sklicanje bo ob 20. uri, drugo ob 20.30.

RAZSTAVE

V GALERIJ KATO-LISKE KNJIGARNE na Travniku bo jutri ob 18. uri odprtje razstave Franka Vecchieta. Umetnika bo predstavil Josko Vetrih.

KONCERTI

KULTURNI DOM V GORICI, v četrtek ob 21. uri jazz koncert skupine "Tribal Tech" (Scott Henderson, Gary Willis, Kirk Covington in Scott Kinsey).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315

POGREBI

Danes ob 9.30 Otilia Budin iz splosne bolnis-nice v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče; 11.00 Enrichetta Bassa-nese por. Leban iz mr-liske veže glavnega po-kopališča v cerkev Pija X in na glavno pokopališče; 11.30 Luigia Pieri iz bol-nišnice sv. Justa v Trzic; 12.30 Luciano Sentieri iz bolnišnice Janeza od Bo-ga v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Sporočamo, da bo po-greb naše drage

Cilke Terboča
por. Cescutti

danes, 14. t. m.

Pokojnica bo lezala v mrliški vezi v Villanova dello Judrio od 9.00 do 11.30, od 12. do 14. ure pa v sovodenski cerkvi. Zalni spreved bo krenil ob 14.30.

Svojci

Sovodnje, 14.3.1995

Ob tragični izgubi zene in mame Cilke izreka odborniku Renzu ter Vesni, Igorju in Ma-teju iskreno sozalne

Društvo krvodajalcev iz Sovodenj

Dijaki in profesorji slo-venske sekcije zavoda ITI izrekajo občuteno sozalne Igorju in družini ob težki izgubi drage mame

RDEČA HIŠA / ZARADI DVOMESEČNIH PRENOVITVENIH DEL

Mejni prehod je zaprt polemik pa še ni konec

Začasno bodo najbrž prekategorizirali prehod v Solkanu

Mednarodni mejni prehod Rdeča hiša-Rožna dolina je od včeraj zjutraj zaprt zaradi prenovitvenih del na italijanski strani. Čeprav so mediji že obsirno poročali o zaprtju, je na stotine avtomobilistov včeraj doživelo presečenec, ko so pred sabo zagledali spuscene zapornice in so morali obračati nazaj. Prehod bo zaprt približno dva meseca. Podjetje, ki bo izvajalo dela za namestitev novih kabin za policiste in finančne stražnike ter za preureditev voznih pasov, sicer napoveduje, da bodo najbrž poseg končali v 45 dneh. Zaenkrat sicer se ne hitijo, saj včeraj popoldne na zaprtem prehodu delavcev se ni bilo na spregled.

Zaradi popolnega zaprtja enega od dveh goriskih mednarodnih prehodov je bilo že v prejšnjih dneh precej polemik, ki so se včeraj še stopnjevale. Najbolj jezni so mestni trgovci, ki opozarjajo, da bo zaprtje centru najbližjega prehoda še bolj oddaljilo slovenske kupce od Gorice. Trgovci so v prejšnjih dneh predlagali, naj bi kljub delom skusali obdržati odprt prehod. To bi bilo mogoče, pravijo, ko bi spet usmerili promet na vozna pazova tik za poslopjem Rdeče hiše, kot se je že dogajalo nekoč. Pri mejni policiji pa nasprotujejo tej rešitvi iz dvoja razlogov: prvič, ker bo podjetje razsiral gradbišče tudi na ta del prehoda (ceprav le za skladiščenje materiala), drugič pa, ker se policisti upirajo ponovni uporabi nezračenih in tudi drugače neprimernih kabin

Nenavaden pogled na zaprt mejni prehod pri Rdeči hiši (foto Studio Reportage)

na tem delu prehoda.

Goriski prefekt dr. De Matteis je včeraj sklical srečanje, ki sta se ga udeležila tudi načelnik mejne policije dr. Leo in predsednik združenja goriskih trgovcev Bisesi, da bi sprejeli ustrezne ukrepe. Včeraj sicer se niso odločili ničesar, pač pa je napovedan nov sestanek na prefekturi jutri dopoldne, ko naj bi sprejeli kako odločitev na osnovi preverjanja posledic zaprtja in morebitnih protiukrepov.

Kot nam je povedal dr. Leo, so sicer že ojacili službe na mednarodnem prehodu Standrez-Vrtojba. Tam bodo odslej zagotovili stalno delovanje vsaj dveh voznih pasov v vsako smer, v času največjega prometa pa bodo usposobili še tretji in, če potrebno, četrti vozni pas. S tem naj bi brez težav ab-

sorbirali promet od Rdeče hiše, ki predstavlja komaj petino vsega mednarodnega prometa. »Med sobotno popoldansko in večerno izmeno, ko je promet najgostejši, dosegamo v Standrežu 6-7 tisoč vozil, pri Rdeči hiši pa največ do 1.500. Z odprtjem novih pasov v Standrežu lahko brez težav absorbiramo ves promet od Rdeče hiše«, pravi dr. Leo.

To bo gotovo držalo, toda goriske trgovce skrbi predvsem to, kako bi cimbolj olajšali kupcem iz Slovenije dostop do centra mesta. Na prefekturi so včeraj vzeli v postev več možnosti. Ena od teh je začasna prekategorizacija maloobmejnega prehoda pri Solkanu, tako da bi deloval neprekinjeno ali pa vsaj s podaljšanim urnikom in bi skozi Solkan bil dovoljen promet tudi s

potnimi listi oz. osebnimi izkaznicami. Za to možnost se ogreva tudi goriski zupan Valenti, ki se je prav včeraj sestal z upravitelji Nove Gorice in dobil zagotovila, da so že poskrbeli za vse potrebne formalnosti in z njihove strani ni glede tega nobene ovire. Probleme torej povzroča le se italijanska birokracija, upajo pa, da jih bodo rešili že na jutrisnjem srečanju na prefekturi.

Poleg tega preverjajo se nekatere možnosti, nam je povedal šef goriske mejne policije. Ena od teh je, da bi skozi Rdečo hišo puscali pesce in kolesarje, druga pa, da bi ceprav z določenimi omejitvami tudi avtomobile. Z izvajalci del pa morajo se preveriti, ali sta ti možnosti uresničljivi in iz varnostnega ter drugih vidikov združljivi z gradbenimi deli.

MLADI SSK

Več stikov z mladino drugih manjšin

Govorili so tudi o upravnih volitvah

Na sedežu Slovenske skupnosti je bil te dni pokrajinski svet mladinske sekcije, ki ga je sklical predsednik Alex Pintar. Seje se je udeležil tudi dr. Stefan Bukovec, predsednik pokrajinskega sveta SSK, ki je mladim orisal bližajoče se občinske volitve predvsem iz tehničnega vidika. Glavne novosti so predvsem te: zupan bo sam imenoval odbornike; na kandidatnih listah sme biti največ 2/3 predstavnikov istega spola: v občinah z manj kot tisoč prebivalci (npr. Steverjan) ni treba zbirati podpisov za predstavitev liste.

Sledila je izbira delegatov, ki bodo mladinsko sekcijo zastopali na MEMS-u mednarodnem srečanju evropskih mladinskih strank, ki bo v Celovcu od 20. do 22. aprila: to so tajnik Mihael Corsi ter odbornika Marjan Vogrič in Erik Cossutta. Debata je nato prešla na možnost, da bi se mladinska sekcija vključila v evropsko združenje mladinskih strank zmerne in konservativne usmeritve DEMIC. Trenutno bo sekcija le sodelovala na sejah, za odbornika za mednarodne odnose pa je bila izbrana Tereza Ferfolja.

Mladinska sekcija bo aktivna tudi v odnosih z mladinskimi sekcijami drugih etničnih manjšin v Italiji. Tako je v programu srečanje s predstavniki nemške mladine (Jüngend Generation - SVP), 18. marca pa se bo predsednik Pintar srečal v Aosti v predstavniku MS Union Valdotaïne. Pokrajinski svet se bo spet sestal v nedeljo 26. marca na sedežu SSK.

NOVICE

V ponedeljek in torek Jurčičev Deseti brat

Po dobrem mesecu dni bo prihodnji teden spet na vrsti predstava Slovenskega stalnega gledališča v rednem abonmaju letošnje sezone. Tokrat nam bodo tržaski gledalci predstavili znano delo Josipa Jurčiča Deseti brat v režiji Dusana Mlakarja. Prva predstava bo v ponedeljek, 20. marca (red A), druga pa (red B) naslednji dan, torek, 21. t.m. s pričetkom ob 20.30. Naj pri tem dodamo, da bo za prvo predstavo kot običajno vozil tudi poseben avtobus za abonente SSG, ki bo vozil preko Jamelj, Dola in Doberdoba, do Sovodnje, Standreza, Gorice. Za predstavo Jurčičevega dela vlada v Gorici precejšnje zanimanje. Proste vstopnice so na razpolago v uradu Kulturnega doma v Gorici, ul. Brass, 20 (tel. 33288).

Seja občinskega sveta

Goriski občinski svet bo zasedal danes ob 16. uri in jutri ob 18. uri. Svetovalci se bodo, vsaj na podlagi dnevnega reda sodec, ukvarjali predvsem z urbanističnimi vprašanji. Odobrili naj bi nadalje spremembo k pravilniku o delovanju službe javnega avtomobilskega prevoza oseb (taksi služba) ter odobrili nakup zemljišča v občini Sovodnje za gradnjo postaje za dekompresijo plina. Uvodoma bo poročal zupan, na drugem mestu pa so napovedane interpellacije svetovalcev.

V stolnici koncert ob prazniku zaveznikov Hilarija in Tacijana

V četrtek, 16. marca, zvečer bo, kot vsako leto, v goriski stolnici zborovski koncert v cast goriskih farnih zaveznikov sv. Hilarija in Tacijana, katerega se udeležuje pet mestnih pevskih skupin. Prireditelji so k sodelovanju povabili tudi mesani pevski zbor Podgora, ki se bo predstavil s skladbami F. Poulanca Vineae mea electa, A. Brucknerja Ave Maria in M. Spacapani Tkanina revna sem.

Tatovi v stanovanjskem bloku

Lepo nedeljsko popoldne so številni občani izkoristili za izlet v naravo, tatovi pa za akcijo. Neznanci so tako v nedeljo popoldne s silo, najbrž s posebnim izvijcem, odprli vrata stanovanja Angela Cagnina v stanovanjskem bloku v ulici Cipriani. Dobro so preiskali vse prostore in omare ter odnesli predvsem zlatino in nekaj drugih dragocenosti, vrednih okrog osem milijonov lir. Obiska nezacelelih gostov se je najprej zavedla Cagninova soproga, proti večeru, ko se je vrnila domov.

Danes v Sovodnjah slovo od Cilke Terboča Cescutti

V Sovodnjah po danes pogreb Cilke Terboča Cescutti, ki je umrla v prometni nesreči v soboto ponoči na državni cesti pri Villanovi ob Idriji. V nesreči so bile ranjene tri druge osebe, sopotnice v avtomobilu. Krsta bo do 11.20 izpostavljena v mrliški vezi pokopališča v Villanovi, ob 12. uri pa jo bodo izpostavili v cerkvi v Sovodnjah do žalnega obreda, ki bo ob 14. uri. Pokojna Cilka je bila doma v Turnišču pri Lendavi, v Sovodnje pa se je preselila po poroki z Rencom Cescuttijem.

ZGODOVINA / MAJA 1945 JE BIL VPLETEN V ZADNJE SPOPADE PRI TRŽIČU

Veteran iz Nove Zelandije išče pričevanja o vojnih dogodkih

V njegovi deželi pripravljajo 50-letnico konca vojne

Na strani zavezniske koalicije v boju proti silam osi, Nemcem, Italijanom, vojakom Salojske republike in raznim kvizlinskim enotam, so se borili tudi Novozelandci. Enote novozelandske vojske so se prve dni maja 1945 tudi pripeljale v Trst, kjer je že bila jugoslovanska vojska. Na obletnico konca vojne in zmage nad nacifasizmom se torej pripravljajo tudi v tej daljni deželi. Pred kratkim je tržiski zupan Adriano Persi prejel pismo vojnega veterana Johna Gunna iz Nove Zelandije. Pred petdesetimi leti je bil v sestavi inženirskih enot, ki so prodrale proti Trstu. Spominja se nekaterih dogodkov, ki so se pripetili prve dni maja tistega leta

prav med Tržičem in Trstom. Tako se spominja cestnega bloka in eksplozije na odseku ceste med dvema predoroma, ki naj bi jo povzročili Nemci. Dogodek mu je ostal posebej v spominu zato, ker je bila to pravzaprav zadnja bitka druge svetovne vojne v kateri je bil soudeležen. Pismo v angleščini (skupaj s prevodom) so nam te dni poslali s tržiske občine s prošnjo, naj bi tudi preko našega časopisa pomagali nekdanjemu veteranu iz Nove Zelandije. Poziv velja vsekakor partizan-skim enotam, ki so ob koncu aprila in prve dni majadelovala na območju, terencem, obirirje, terence in obcane Stivana, Sesljana, Nabrežine in drugih krajev,

bloka prislo nekje pri Stivanu ali Sesljanu. John Gunn se spominja tudi srečanja s skupino partizanov, prav tako v bližini Tržica.

In razlog zakaj se nekdanji pripadnik inženirskih enot zanima za dogodek izpred pol stoletja? Poveljstvo inženirskih enot ga je v okviru priprav na proslavo 50-letnice konca vojne zaprosilo naj kot neposreden udeleženec takratnih dogodkov opiše in po možnosti s fotografijami ali drugim materialom dokumentira dogajanje.

Z združenimi močmi upamo, da mu bo to uspelo. Priče takratnih dogodkov, bivše borce, kurirje, terence in obcane Stivana, Sesljana, Nabrežine in drugih krajev,

ki menijo da lahko pomagajo, naprošamo, da se čimprej oglašijo v naši redakciji ali na zupanstvu v Tržiču. Lahko tudi telefonsko vendar čimprej,

**26. MARCA v Primorskem dnevniku
barvna priloga: OBČINA DOBERDOB
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiest tel. (040) 7796688**

OBVESTILO IZLETNIKOM

Vse bralce, ki so se prijavili za naše izlete oz. potovanja v Belgijo, Španijo in po Italiji obveščamo, da bomo drugi obrok vpisnine sprejemali v

DANES, 14. t. m., od 9. do 13.30

na upravi našega dnevnika v Drevored 24. maja 1.

Cenjene bralce tudi obveščamo, da so se stroški za potovanje v Belgijo povišali za ca. 100.000 lir, za Andaluzijo pa približno 50.000 lir. Povišek je pripisati močni devalvaciji lire v odnosu na nemško marko in druge valute. Zato ima vsakdo možnost, da se potovanju odpove, vendar najkasneje danes, 14. t. m. Prosimo za razumevanje.

Uredništvo

Trgovine v Gorici bodo v četrtek odprte

V državnih in drugih uradih v Gorici bodo v četrtek, 16. marca, praznovali dan mestnih zavetnikov, za trgovce pa bo to navaden delovni dan. V četrtek, na praznik goriskih zaveznikov sv. Hilarija in Tacijana, bodo namreč trgovine redno odprte. Tako sporoča združenje trgovcev ASCOM in se pri tem sklicuje na pri tem sklicuje na odločitev občinske uprave iz lanskega leta ob isti priložnosti. Trgovine bodo torej v četrtek redno odprte. Dela prost dan pa bo, kakor je slišati, tudi na področju javnih storitev in zdravstva.

JAVNA GOSPODARSKA USTANOVA ITALIJANSKE POSTE
ENTE PUBBLICO ECONOMICO POSTE ITALIANE

**PODRUŽNICA V GORICI
OBVESTILO**

Javna ustanova italijanske poste, podružnica v Gorici išče v Podgori v najem primerne prostore za sedež Agencije v Podgori.

Prostori morajo imeti sledeči karakteristiki:

- nahajati se morajo v središču naselja;
- velikost uporabne površine približno 100 kv. m.

Ponudbe je treba poslati na »POSTE ITALIANE DIREZIONE DI FILIALE DI GORIZIA - Korzo Verdi 33 - 34170 GORICA/GORIZIA« najkasneje do 31 marca 1995.

SINOČI SREČANJE Z MINISTROM FRATTINIJE

Predsednica FJK danes na Kvirinalu

Srečala se bo tudi z Lambertom Dinijem

RIM - Predsednica deželne vlade Alessandra Guerra se je sinoči v Palaci Chigi srečala z ministrom za odnose z deželami Francom Frattinijem. Guerrova, ki se bo danes na Kvirinalu srečala s predsednikom republike, je imela na programu srečanje z ministrskim predsednikom Dinijem, ki pa je sinoči, zaradi drugih obveznosti, ni mogel sprejeti. Z njo se bo sestal danes.

Z ministrom Frattinijem se je Guerrova pogovarjala o nekaterih zelo aktualnih vprašanjih, med drugim tudi o perspektivah italijansko-slovenskih odnosov po umiku rimskega veta nad pogajanji za pridruženost Slovencev v Evropski zvezi. V Rimu pa je sinoči tekla beseda tudi o pereči problematiki finančne in upravne avtonomije Furlanije-Juljske krajine, ki jo mnogi postavljajo v dvom oziroma jo hočejo okrniti.

Predsednica Dezele je Frattinija tudi seznanila o svojem nedavnem obisku v Bruslju, kjer je imela zelo plodne pogovore z predstavniki Evropske zveze. Beseda je tekla tudi o tržaskem »off-shore« centru.

Jutri seja o umiku rimskega veta

TRST - Deželni svet bo jutrisnjo redno sejo posvetil italijansko-slovenskim odnosom v luci nedavnega umika italijanskega veta nad pricetkom pogajanj za pridruženost Slovencev v Evropski zvezi. Skupščina bo ocenila politična stališča, ki jih je o tem vprašanju, prejšnji teden predstavila predsednica deželne odbora Alessandra Guerra.

Pričakovati je, da bo skupščina pozdravila potezo vlade Lamberta Dinija, ki je naletela na pozitivno oceno večine političnih strank.

ŠPETER / SREČANJE BENEŠKIH ŽENSK

Tudi v Benečiji proslavili 8. marec

Razstave in gledališka predstava Beneškega gledališča »Žensko ročno delo«

SPETER - Tradicionalno srečanje beneskih žensk, ki ga prirejajo v Spetru ob 8. marcu, je tudi tokrat želelo izpostaviti vlogo ženske v družbi in njeno prizadevanje za uveljavitev slovenske kulture v Nadiskih dolinah. V tem smislu so si članice Zveze beneskih žen omislile spored srečanja, ki se je začelo v Beneški galeriji, kjer so odprli fotografsko razstavo Laure Battich-Isoni in Marine Bergnach.

O umetnicah je spregovorila predsednica Društva beneskih likovnih umetnikov Donatella Ruttar. Povedala je, da je Batticheva že »stara znanka« razstav in fotografskih pobud, medtem ko se je Bergnachova prvič predstavila v javnosti.

V nadaljevanju srečanja pa so prisle na vrsto članice Beneškega gledališča (Anna Iussa, Carla Loszach in Lidia

Zabrieszach), ki so številnemu občinstvu ponudile zlahkno komedijo »Žensko ročno delo«, ki jo je zreziral Marjan Bevk, za sceno pa je poskrbela Donatella Ruttar.

Na srečanju je spetski zupan Firmino Marinic poudaril pomen mednarodnega dneva žena in s tem v zvezi pozval domačinke, naj se ob bližnji volilni preizkušnji vključijo v prizadevanja za upravljanje krajevnih uprav. Marinic je ob tej priložnosti na-

povedal, da bodo beneske žene verjetno že v prihodnjem letu svoj praznik lahko pripravile v novi gledališki dvorani, ki je v gradnji.

Predsednica Društva beneskih žen Bruna Drobolò je izpostavila vlogo žensk v beneski stvarnosti in jih povabila, naj se množično vključijo v društveno delo.

Rudi Pavšič

Na sliki: Prizor s komedije »Žensko ročno delo«.

Svečanost v spomin padlim garibaldincem

TRST - VZPI-ANPI prireja v nedeljo ob 11. uri v Temenici skupno z borbovskimi organizacijami iz Nove Gorice spomin-sko svečanost ob 51. letnici smrti 19 garibaldincev, ki so 17. marca 1944 padli v boju z nacističnimi in fašističnimi enotami. Na svečanosti bodo sodelovali dobro-doski zbor Jezero, mladi iz Temenice in dijaki kostanjeviske sole, spregovorila bo sta podpredsednik VZPI-ANPI z Goriske Giuseppe Lorenzon in zupan Kostanjevice Zlatko Marusic.

SSO ZADOVOLJNA S SKLEPOM RIMSKE VLADE

Umik veta pomemben korak

Na pogajanjih naj bo govor tudi o slovenski manjšini

GORICA - Svet slovenskih organizacij, tako povzemamo po tiskovnem sporočilu, pozdravlja sklep italijanske vlade, da umakne svoj veto proti vstopu Republike Slovenije kot pridruženemu članu Evropske unije. To je moder politični korak, ki presega samo specifično vprašanje slovenskega približevanja Evropi. Poteza rimske vlade pomeni tudi in se predvsem sprostitve političnega ozračja v odnosih med Italijo in Slovenijo, ki so bili skoraj leto dni težko pogojeni od nacionalističnih pritiskov desnice, ki jih je prevzela tudi Berlusconijska vlada. To potrjujejo tudi izjave zunanje ministrice Susanne Agnellijske, ki je se posebej poudarila pozitivne aspekte tega sklepa.

SSO se pri tem tudi zaveda, da je to le prvi korak na poti nove italijanske politike do Slovenije. Rim je pri vsem

postavil tudi nekaj pogojev, ki naj bi jih slovenska država morala v določenem roku izpolniti. Gre pa tudi za vprašanje manjšin. Z italijanske strani se vse preveč poudarja samo ali v glavnem problem italijanske manjšine v Istri, medtem ko je malo ali skoraj nič govora o Slovencih v Italiji. Odgovorne vladne oblasti republike Slovenije sicer postavljajo tudi nerešene zadeve slovenske manjšine. S svoje strani vsekakor ne smemo dopustiti, da bi ostal slovenski problem le notranja italijanska zadeva, ampak mora najti ustrezno mesto tudi v bližnjih dvostranskih pogajanjih med Ljubljano in Rimom. Le tako bo mogoče rešiti dolgoletna pričakovanja Slovencev v Italiji in bo res prislo do urejanja manjšinskih vprašanj v pravem evropskem okviru in duhu!

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

83.

Statistična raziskava (»preštevanje«-censimento) za ugotavljanje pripadnikov manjšine je varljiva že sama po sebi. Nasilne spremembe manjšinskega ozemlja z razlastitvami in priseljevanjem novoselcev pa zagotavljajo že v naprej tak izid, ki bi služil našim nasprotnikom kot dokaz o naši številni neznatnosti.

Nasprotna stran pa pri tem vprašanju premisljeno molči o pojavu osvajanja našega ozemlja in kratko malo zahteva statistično »preštevanje« Slovencev. Ob tem molku nasprotnikov bi morali stalno poudarjati dejstvo osvajanja ozemeljskega obsega manjšine.

To osvajanje je potekalo, ne da bi nasprotna stran storila karkoli za ohranitev zunanega videza manjšinskega ozemlja.

Zaradi tega je nadvse pomembna primerjava s skrbjo, ki jo uživa italijanska skupnost v Republiki Sloveniji, kjer nihče ne misli uveljavljati statistične metode pristevanja v skodo te skupnosti. Že sama Ustava zagotavlja vse manjšinske pravice »ne glede na število pripadnikov teh skupnosti« (65.

clen Ustave Republike Slovenije), medtem ko drugi pravni predpisi, ki smo jih pravkar navedli, zagotavljajo zunanjo podobno narodnostno mešanih območij z javnimi napisi, ki morajo biti v slovenskem in italijanskem jeziku ter enake velikosti. Prav gotovo bi bil videz zaveleške industrijske cone nekoliko drugačen, če bi pri nas veljal člen 13 Odloka Občine Koper, ki predpisuje, da morajo »organizacije, obratovalnice in drugi, ki imajo svoje poslovne enote in druge prostore izobestiti firmo oziroma ime v italijanskem in slovenskem jeziku«, glede na to, da je ta industrijska cona zrasla na prilasčeni slovenski zemlji. Zgodbe osvajanja našega etničnega ozemlja ne gre izbrisati iz spomina, posebno zdaj ne, saj živimo v dobi zahtev po vračanju nepremičnin optantom, to je, ljudem, ki so prostovoljno zapustili domove in zemljo ter optirali za privilegije, ki jih je nudila njihova »matična domovina« Italija. Razlastičevanje slovenskega ozemlja na vzhodni strani Trsta se je začelo leta 1949, ko je bivša ZVU ustanovila »Pristaniško industrijsko ustanovo v Zavljah« z Ukazi st. 102 in 104 z dne 12.5.1949. Razlastitveno področje so nato razširili proti Dolini z Ukazi bivše ZVU st. 118 z dne 26.6.1950, st. 85 z dne 22.5.1951 in st. 66 z dne 18.3.1953 ter z Odloki Generalnega vladnega komisarja st. 99 z dne 18.3.1955, st. 7. z dne 26.6.1960 in st. 33 z dne 17.12.1962. V tem obdobju je oblast ukrepala mimo slovenske manjšine, ki so jo vedno postavljali pred izvršeno dejstvo. V okviru bivše ZVU so italijanski nacionalistični krogi izdelali taka normativna sredstva, katerih namen je bil prvenstveno v tem, da

so obubožali nas slovenski zivelj. Osvajali so našo zemljo za smešno nizke in izredno krivične cene in spravljali našega človeka v propast. Glavno vlogo pokončevalca naše zemlje je imel tedanji EPIT (EZIT). Ob hrupni in neosnovani zahtevi po vračanju nepremičnin optantom, se moramo tudi mi, ki nismo »optanti«, vprašati, kdo bo nam vrnil prisilno odvzeta posestva?

Ceprav nismo bili »optanti«, so nam vseeno prisilno pobrali naše domove in naša posestva. In tako kršili tudi mednarodne sporazume.

Clen 7 Posebnega statuta priloženega k Londonskemu sporazumu z dne 5. oktobra 1954 določa: »Na območjih, ki prideta pod civilno upravo Italije, niso dovoljene nobene spremembe meje osnovnih upravnih enot z namenom, da bi ogrozili etnično sestavo ustreznih enot.«

Razlastitve ob prodiranju urbanizacije in industrializacije pa niso samo »ogrozile«, temveč docela spremenile etnično sestavo celotnega področja.

Clen 8 Posebnega statuta je dolocal ustanovitev posebnega mešanega odbora, »da bi pomagal dajati nasvete o vprašanjih, ki se tičejo zaščite« slovenske manjšine na območju pod italijansko upravo in italijanske manjšine pod tedanjo jugoslovansko upravo. »Odbor bo tudi proučeval - določa isti člen - prošnje in vprašanja posameznih pripadnikov zadevnih etničnih skupin glede uporabe tega statuta.«

»Slovenci naj se izselijo v Furlanijo, Emilijo ali Toskano« (izjava vladnega komisarja Palamare leta 1959).

(Nadaljevanje sledi)

PISMO UREDNIŠTVU

Spostovano uredništvo Primorskega dnevnika!

Noben sodnik v Italiji, in tudi v Trstu ne, (pretor Picciotto) me ne more obsoditi zaradi moje prisotnosti ob kakršnem koli napisu ali tabli.

Table so pač postavljene zato, da lahko vsak pismen človek, ali ki vsaj zna brati, ugotovi, kaj napis na njih dovoljuje, prepoveduje ali nakazuje!

Ko je dne 8.8.1993 policijska izvidnica prišla k hotelu pri Obelisku, sem se nahajal pri dvojezični tabli (4 ali 5 metrov oddaljen od policijskega avtomobila). Da sem se približal vozilu, sem rabil največ 30 sekund. Njihovega ukaza, naj pokazemo osebe ne dokumente, nisem slisal. Morda zato ne, ker je močno deževalo (imel sem odprt dežnik) in ker sem precej slusno prizadet. Takoj ko sem prišel v bližino policistov sem slisal dva naša fanta od njih zahtevati tolmaca za slovenski jezik. Isto sem zahteval sam, ker pač ob vsaki drugi podobni priliki to storim.

Vsi trije smo se pogovarjali z agentin in to svojo zahtevo smo izpostavili v italijanskem jeziku s poudarkom, da bomo od istega trenutka dalje za njih nemi, dokler ne bo prisoten tolmac.

Agent Urbano ni na te naše besede nič pri-

pomnil, pač pa je vstopil v njihov avtomobil in se preko radija pogovarjal z nadrejenimi. O tem pogovoru ne vem nič, to se bo gotovo lahko ugotovilo preko njihovega magnetofonskega posnetka.

Policist je po končanem pogovoru izstopil in nas prosil, če lahko počakamo še par minut, da bi lahko medtem uredili vso zadevo. Ker pa tolmaca ni bilo dobrih 10 minut in je začelo se močneje deževati, smo se mnogi prisotni razšli.

V skupini, ki se je ti isti dan pogovarjala s policijsko izvidnico in v kateri sem bil sam prisoten, ni bilo Davida Vidali. To sem tudi povedal agentoma na hodniku sodne palače na dan obravnave. Po mojem je prislo potemtako do zamenjave oseb.

Zaključil bi z vtisom, ki sem ga imel dne 2.3.1995 na sodišču. Z grenkobo v srcu sem ugotavljal, da je pretor obtožence, priče in vse tiste, ki smo bili prisotni 8. avgusta 1993 pri dvojezični tabli na Obelisku obravnaval kot tolo huliganov in tepistov ker se ni hotela legitimirati policistoma in ne kot osebe, ki branijo svoj jezik, slovenski značaj svojega kraja, svojo besedo, svojo kulturo in pripadnost slovenskemu narodu kot lojalni državljani republike Italije.

Lucijan Malalan

ZADRUŽNA
BANKA
OPČINE

ZADRUŽNA
BANKA
NABREŽINA

Torek, 14. marca 1995

gospodarstvo in finance

ZADRUŽNA
KRAŠKA
BANKA

Ul. del Ricreatorio, 2
OPČINE - TRST
TEL. 040/21491
FAX 040/211879

LIRA / PRED DANAŠNJIM GLASOVAJEM O PRORAČUNSKEM POPRAVKU

Nadaljuje se pravi križev pot za italijansko valuto

Marka dosegla vrednost 1.208 lir, kasneje se je lira delno utrdila

RIM - Tudi včeraj je italijanska valuta doživela svoj križev pot, saj je že ob otvoritvi kotacij vrednost nemške marke nihala med 1.186 - 1.188 lirami, medtem ko je bila petkova kotacija Banche d'Italia 1.180, 59 lire. Vrednost dolarja pa je ostala skoraj nespremenjena, saj je zasala od 1.669 do 1.672 lir (v petek 1.672, 30 lire).

Taka se sprejemljiva kotacija

pa je bila le uvod v pravi pasijon, ki se je iz ure v uro stopnjeval. Ob 9.45 je bila vrednost nemške marke že 1.190, 5 lire, okrepil pa se je tudi dolar, ki je bil vreden 1.674 lire. Lira pa je ob 12. dobesedno kleknila pod tezo spekulacij, predvsem pa pod notranjepolitičnimi krizi, saj je bila nemška marka vredna kar 1.208 lir, kar je nov negativni rekord. Nemška valuta je torej

ponovno prebila psihološko mejo 1.200 lir. Za razliko od prejšnjih dni, ko so bili ti preboji le kratkotrajni viski, je marka včeraj ostala dalj časa nad to psihološko mejo. Ob 13. uri je bila namreč marka se vedno vredna 1.206 lir. V kasnejših popoldanskih urah se je lira le malenkostno okrepila, tako da je bila marka vredna 1.201-1.202 liri. Pod psihološko mejo je marka

zdrknila sele ob 17.35. Podobno vrednostno krivuljo je v Italiji doživel tudi ameriški dolar in skoraj vse evropske valute, ki so zabeležile nove rekorde. Da je vsega tega križevega potu kriva predvsem negotovost pred današnjim glasovanjem vladnega proračunskega popravka, so potrdile sinočnje vesti z newyorške borze, na kateri je lira v glavnem ohranila petkove kotacije.

LIRA

TOR SRE ČET PET PON
1648,9 1640,3 1647,7 1672,3 1690,5

\$

DM

1184,3 1186,5 1180,3 1180,6 1205,3

Pobuda za hitro progo od Barcelone do Italije

LYON - Dvanajst evropskih dežel je od komisije ES zahtevalo, naj med prioritete hitrih železniskih povezav vključi tudi os Barcelona - Perpignan - Lyon - Turin - Milan. Tako bi hitri vlaki povezali Spanijo s Srednjo in vzhodno Evropo, med podpisnicami zahteve je tudi dežela Furlanija - Julijske krajina, ki jo je v Lyonu zastopal odbornik Degano.

TRGOVINA / LANI ZA 14.7 MILIJONA DOLARJEV ČEVLJEV IZ ITALIJE V SLOVENIJO

Tudi Bata namerava prodreti na slovensko tržišče s čevlji

PADOVA - Italijanski čevlji se zelo dobro prodajajo v vsem svetu. Tudi v tistih državah, v katerih so sele pred kratkim uvedli tržno gospodarstvo in sprostili uvoz in so se se do nedavnega zadovoljevali z obutvijo domače proizvodnje. Dovolj je, da pogledamo v številne trgovine s čevlji, ki so jih spretni trgovci v zadnjih letih odprli v sosednji Sloveniji, pa bomo brz ugotovili, da v njih prodajajo skoraj izključno čevlje italijanskih znamk. Velikokrat tudi taksne, ki jih v italijanskih trgovinah sploh ne najdemo. Ugotovitev sicer ne velja samo za čevlje, ampak tudi za obleke, povrh pa tudi za zahtevne trge, kot so francoski, nemški in španski. Italijanska moda pač vleče.

Ceprav je v Sloveniji kar nekaj tovarn čevljev, so italijanski čevlji očitno zelo cenjeni. Ne samo ti-

sti, ki jih slovenski turisti kupujejo v Trstu ali Gorici, marveč tudi tisti, ki jih v Slovenijo uradno uvažajo. Neki trgovec, ki se s tem poslom ukvarja, je dejal, da je pred dvema letoma Slovenija uvozila kar 3 milijone parov čevljev iz Italije. Lani pa je Slovenija po uradnih podatkih uvozila iz Italije čevlje v vrednosti 14,7 milijona dolarjev. V obratno smer seveda čevlji niso sli, prihajale pa so kože, in sicer v vrednosti kar 24,4 milijona dolarjev. Sicer pa je italijanski izvoz v usnjarskem sektorju na boljsem, saj so lani iz Italije v Slovenijo izvozili tudi za 20,3 milijona dolarjev usnja in koz. Ko bi bili slovenski čevljarji sposobni izdelati okusna modna obuvala, uvoz seveda ne bi bil potreben. Nemski in avstrijski okus slovenskih kupcev očitno ne privlači.

V Italiji se je medtem

utrdila svetovna trdka Bata, ki ima sedež v kanadskem Torontu. Tomaž Bata je bil znan češki tovarnar čevljev, ki je po 2. svetovni vojni zbežal na zahod in tam nadaljeval z že doma uspešno začetim delom. Njegove čevlje najdemo danes po vsem svetu, v glavnem jih prodajajo v trgovinah z njegovo oznako.

V mnogi italijanskih tovarnah čevljev, se posebno ob reki Brenta, med Mezzanin in Padovo, že več let delajo za koncern Bata. Leta 1980 so mali tovarnarji zanje izdelali čevlje v vrednosti 110 milijard lir, lani pa že za 251 milijard lir. Predvidevajo, da jih bodo letos izdelali za 270 milijard lir. Dober del teh čevljev izvažajo. Compar Bata Italia, ki je finančna družba kanadskega holdinga, je poverjena za prodor na evropski vzhod in tudi v nekatere druge države. Svoje trgovine so

ze odprli v Avstriji, Turciji, v Južni Afriki in Južni Koreji. Tam prodajajo v Italiji izdelane čevlje z njihovo oznako.

V načrtu imajo tudi prodor v Slovenijo, na Madžarsko in na Hrvaško. Doslej je Bata v Italiji čevlje le nabavljala, in sicer pri tovarnarjih, ki so delali

po njihovih načrtih. V mislih imajo tudi neposreden finančni vstop v kaksno tovarno, vendar se o tem doslej še niso odločili. Bata posluje danes v 60 državah po vsem svetu, to oznako pa nosi kar 6.500 trgovin. Vsak dan prodajo milijon parov čevljev.

Marko Waltritsch

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V

FRANKFURT LONDON MÜNCHEN

ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN

PARIZ RIM SKOPJE SPLIT

TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristanika 45, tel. 066/38-458, 38-512

ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155

ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55

Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

BTP/03

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. decembra 1994; triletna zapadejo 1. decembra 1997, petletna pa 1. decembra 1999.

■ Obveznice dajejo letno **9,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih 1. junija in 1. decembra za vsako leto trajanja.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **10,79%** oziroma **11,19%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **15. marca**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. decembrom: ob vplačilu (**20. marca**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

DAVKI / ZA PODJETNIKE IN PROFESIONALCE

Minimum tax skrbi

Mehanizem zasovraženega minimuma, ki so ga uvedli leta 1992, se vedno skrbi in plasi podjetnike oziroma profesionalce. Bil je sicer preklizan avtomatizem postopka takojšnje terjatve visjih davčnih bremen, ki je veljal v letih 1992 in 1993, ce je prijavljeni zaslužek oziroma honorar nižji od po zakonu določenih količin. Davčna uprava pa se za dohodke v letu 1994 lahko se vedno sklicuje na domnevni dohodek na osnovi induktivnega ugotavljanja prometa in čistega zaslužka, ki ga imajo podjetniki od trgovske umetniške ali profesionalne dejavnosti. Zakonski odlok stev. 48/95, ki so ga 27. februarja 1995 objavili v Uradnem Vestniku, določa, da se se vedno aplicirajo domnevni količniki, ki so bili svojčas odobreni.

Ugotavljanje dohodka z metodo minimuma se po novem začne z začetnim vpisom terjatve v višini 50 od-

stotkov dolgovane davka. Davčna uprava pa mora vzporedno z induktivnim preverjenjem, s priporocenim pismom zahtevati od davkoplačevalca naj v roku 60 dni v pisni obliki posreduje pojasnila, zakaj je prijavljeni dohodek nižji od tistega, ki ga določa količnik. V davčni prijavi 740/94 bo lahko samostojni delavec oziroma profesionalac med opombami navedel točne razloge, da je vpisal nižji dohodek in se bo tako morebiti izognil verifikacijskemu postopku. Tega pa žal ne bodo mogli storiti podjetniki, ki opravljajo tako imenovano marginalno dejavnost ter so v letih 1992 in 1993 zaprosili za oprostitve minimuma. To je posledica nedorečenosti oziroma pozabljivosti zakonodajalca, ki ni predvidel posebnega okvira za to kategorijo in v kolikor ne bodo popravili te napake, bodo "obrobni" operaterji prisli v klesce davčne uprave, ne da bi imeli možnost zagovora. (B)

ZVEZNI PRORAČUN '95

Za manjšine le neznatno višja zvezna podpora

Za Slovence 25 milijonov?

DUNAJ - Državna poslanka in manjšinska predstavnica Zelenih Terezija Stojšič v izjavi za tisk kritizira (nizko) postavko za financiranje manjšin v letošnjem državnem proračunu. Menila je, da gre za »povsem napačen signal v trenutku, ko so manjšine soočene z nasiljem«.

Minimalno zvišanje sredstev (od 40 milijonov silingov v letu 1994 na 42,7 milijona silingov letos) ne pokriva niti inflacijske stopnje, je dodala gradiščanska Hrvatka in opozorila na dejstvo, da Avstrija s sedanjo podporo manjšinam močno zaostaja za evropskim povprečjem. Stojšičeva je poudarila,

da so vsi obstoječi narodnostni sosveti pri uradu zveznega kancelarja zahtevali znatno zvišanje sredstev, glede narodnostne skupnosti Romov in Sintov pa je zahtevala takojšnjo ustanovitev sosveta za sele leta 1993 uradno priznane manjšino.

Predsednik sosveta za koroske Slovence Marjan Sturm je v pogovoru za naš časnik povedal, da bo osrednja točka današnje seje sosveta za koroske Slovence na Dunaju prav financiranje dejavnosti slovenske narodnostne skupnosti. Dejal je, da bo sosvet predvidoma odobril podporo v višini 25 milijonov silingov.

Ivan Lukan

NOVICE

Grilc predlagal ustanovitev posebnega gremija za manjšine

CELOVEC - Predsednik Narodnega sveta koroskih Slovencev (NSKS) Matevž Grilc je v okviru informacijskega večera z državnim sekretarjem za Slovence po svetu pri MZZ Petrom Vencljem predlagal, da bi pri Uradu državnega predsednika Republike Slovenije ustanovili poseben gremij za Slovence v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. V gremiju naj bi bile zastopane vse v slovenskem parlamentu zastopane stranke ter predstavniki manjšin iz teh držav. Prva naloga gremija naj bi bila, da izdela konkreten nacrt o vlogi slovenskih narodnostnih skupnosti v zamejstvu. Ob tem naj Slovenija končno definira svoj odnos do svojih manjšin.

Odkrili neonacistično skupino

DUNAJ - Avstrijska državna policija je v nizjeavstrijskem okraju Gänserndorf odkrila desetčlansko neonacistično skupino. Kot poroča direkcija za javno varnost na Dunaju, so pri preiskavi hiš našli velike količine neonacističnega propagandnega materiala in orožje. Večina članov skupine je bila se mladoletna, policija pa je aretirala tri osebe.

AVSTRIJA / PREDSEDNICA ZELENIH MADELEINE PETROVIČ

Zeleni so pripravljeni vstopiti v prihodnjo vlado

Socialdemokrati bi bili »prva izbira« - Volitve že l. 1996?

IVAN LUKAN

DUNAJ - Predsednica avstrijskih Zelenih Madeleine Petrovič je poudarila, da so Zeleni pripravljeni vstopiti v naslednjo zvezno vlado, če bi sedanja velika koalicija razpadla in bi se ponudila priložnost oblikovanja nove vladne koalicije.

Prvi partner za Zelene naj bi bili socialdemokrati (SPÖ), »ceprav si lahko predstavljam tudi druge kombinacije«, je dejala Petrovičeva. Trenutno pa tako SPÖ kot tudi ÖVP nista »najbolj atraktivna«, dejanske reforme v ekološki in socialni politiki pa so verjetno izvedljive le s socialdemokrati, je menila Petrovičeva.

Predsednica Zelenih je v pogovoru z novinarji vnovič svarila pred nevarnostjo, da bi po naslednjih državnozborskih volitvah s pomočjo ljudske stranke prevzel vlado sef svobodnjakov Jörg Haider.

Tak politični preobrat bi močno porušil mednarodni ugled Avstrije, nevarnost takega razvoja pa je realna, »ker je cedalje več politikov v vrstah ljudske stranke, ki si lahko predstavljajo majhno koalicijo s svobodnjaki«, je dejala Petrovič.

Odločilno za možno vzpostavitev morebitne majhne koalicije bo po mnenju predsednice Zelenih predvsem, katera

Za vstop Zelenih v vlado: Madeleine Petrovič

od teh dveh strank bo po naslednjih volitvah močnejša. (Razlika se je pri

državnozborskih volitvah oktobra 1994 zmanjšala na le še štiri odstotke (svobodnjaki so s skoraj 24 odstotki dosegli svoj doslej najboljši izid po vojni, ljudska stranka pa je dosegla svojo najnižjo točko in zbrala komaj še 28 odstotkov).

Cilj Zelenih pri naslednjih državnozborskih volitvah je dvomestni rezultat (pri volitvah 1994 osem odstotkov), je se poudarila Petrovičeva, ki ob tem ni skrivala svoje ambicije za funkcijo namestnice zveznega kancelarja.

Petrovičeva je ob tem izrazila prepričanje, da sedanja vlada ne bo zdržala štiri leta in da bodo naslednje državnozborske volitve verjetno že leta 1996.

AVSTRIJA / PRED ZVEZNIŠIM KONGRESOM LJUDSKE STRANKE

Erhard Busek pod pritiskom

Predsednik ÖVP Busek

DUNAJ - Verjetnost, da bo sedanji predsednik ljudske stranke (ÖVP) in podkanceler Erhard Busek na zveznem kongresu stranke 22. aprila v Linzu soočen s protikandidatom za predsednika stranke, je iz dneva v dan večja.

Namestnik gornjeavstrijskega deželnega glavarja Christof Leitl, ki je hkrati tudi podpredsednik deželne organizacije ÖVP, je konec tedna izjavil, da resno razmislija o kandidaturi za predsedniško mesto, menil pa je tudi, da bi bilo za stranko bolje, če bi se na volitvah

pojavil samo en kandidat, »kajti nevarnost razkola je velika«.

Kot smo poročali, je že več tednov trajajočo razpravo o tem, ali je Busek pravi mož na pravem mestu, znova zanetil častni predsednik stranke in zunanji minister A. Mock. Ta je menil, da je položaj ljudske stranke dramatičen (po zadnjih anketah bi se na državnozborskih volitvah odločilo za ÖVP le se 22 do 26 odstotkov volilcev - op. ured.) in da bo morala stranka hitro ukrepati, če noče postati »le še tretja politična sila v državi«.

Busek je k morebitni kandidaturi Leitla dejal, da je pozitivno, če se kdo hoče potegovati za to »težavno funkcijo«. Dodal pa je se, da v bistvu ne gre za osebe, temveč za prihodnjo politiko Avstrije. »Pri meni vsakdo ve, za čim stojim,« je poudaril Busek in ponovil, da se bo na kongresu stranke znova potegoval za predsedniško funkcijo. Sef koroske ÖVP in deželni glavar Christof Zernatto se je včeraj izrekel proti merjenju moči na kongresu, razprava o predsedniku stranke pa je potrebna.

Ivan Lukan

SODSTVO

Začetek procesa proti Papstu

Velika škoda

CELOVEC - S skoraj stiri letno zamudo se je včeraj pred porotniškim sodiščem v Celovcu začela sodna obravnava proti nekdanjemu lastniku tovarne celuloze v Magdalenu pri Beljaku, 69-letnemu Wilhelmu Papstu.

Podjetnik, ki je leta 1991 pobegnil iz preiskovalnega pripora v Celovcu v Brazilijo (kjer so ga decembra lani odkrili in izročili avstrijskemu pravosodnim organom), je obtožen hude goljufije in oskodovalja upnikov ter neresničnih izjav pred sodiščem. Kazenski okvir za vsa navedena kazniva dejanja - samo Korosko je Papst oskodoval za najmanj 750 milijonov silingov - znaša do deset let.

Sodišče bo zaslišalo približno 80 prič, med njimi nekdanjega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja, njegovega namestnika Frühbauerja ter predsednika svobodnjakov Jörga Haiderja.

Kot je znano, so prav dogajanja v zvezi z - med tem zaprto - tovarno celuloze leta 1989 na Koroskem povzročila pravi politični potres; na deželnozborskih volitvah so socialdemokrati izgubili absolutno večino, Haider pa je postal deželni glavar. (I. L.)

ZASEBNI RADIO / ZAVRNILNA ODLOČBA Z DUNAJA

Družba Radio Korotan se bo pritožila pri ustavnem sodišču

Tudi Zeleni kritizirajo odločitev komisije za regionalni radio

DUNAJ - Komisija za zasebne radijske postaje pri uradu zveznega kancelarja je te dni sprejela odločitev glede razdelitve radijskih licenc.

Projekt dvojezičnega Radia Korotan, katerega nosilci so številne slovenske organizacije in ustanove na Koroskem (Narodni svet koroskih Slovencev, Krščanska kulturna zveza, Mohorjeva družba, Slovenska gospodarska zveza...), je komisija zavrnila. Družabniki družbe Radia Korotan so zato sprejeli sklep, da vložijo pritožbo proti negativni odločbi pri ustavnem sodišču na Dunaju.

V ta namen je družba Radia Korotan na Dunaju za danes sklicala tiskovno konferenco.

Kot je znano, je po uki-

nitvi radijskega monopola Avstrijske radiotelevizije (ORF) za vsako zvezno deželo za zasebne oddajnike na razpolago ena regionalna frekvenca (na Dunaju dve). Ceprav so bile zadeve v bistvu že dalj časa odločene (vse nove regionalne radijske oddajnike bodo - tudi na Koroskem - nadzorovali vodilni založniški monopoli, neodvisnih ustanov pa ne bo), je komisija - menda zaradi formalnih razlogov sprejela svojo odločitev sele zdaj.

Razdelitev licenc ostro kritizirajo tudi Zeleni. Njihov govornik za medijska vprašanja Peter Pilz je sele pred kratkim dejal, da sta vladni stranki SPÖ in ÖVP nove regionalne radijske postaje razdelili izključno po

Poslovodja Marjan Pipp

strankarskem proporciju.

Dejstvo, da so bili pri razdelitvi upoštevani samo radijski projekti vodilnih avstrijskih in nemških založniških zvez in konzorcijev, pa ne more biti v skladu z načeli o

svobodi govora in tiska, kar je načelno zapisano v novi zakonodaji, je se dodal Pilz in s tem v zvezi kritiziral, da so bili s strani komisije odklonjeni vsi predlogi za nekomercialne, neodvisne ali manjšinske zasebne radijske projekte.

Pri tem ni mislil samo na Radio Korotan, projekt dvojezičnega radia, ki bi ga manjšina oblikovala tako za manjšino kot za večino, temveč tudi na druge projekte nekomercialnega in interkulturnega radia, npr. tudi projekt družbe »Agora«, ki je s svojo pritožbo pri Evropskem sodišču bistveno prispevala k padcu monopola Avstrijske radiotelevizije (ORF).

Ivan Lukan

SCHENGENSKI SPORAZUM

»Generalka« za zaščito zunanjih meja Evropske zveze

Potniki čakali do devet ur in pol

DUNAJ - Na avstrijsko-madžarskem cestnem mejnem prehodu Nickelsdorf na Gradiščanskem je v noči z nedelje na ponedeljek prislo do rekordnega zastoja v prometu.

Potniki so pri vstopu v Avstrijo čakali do devet ur in pol, vzrok za nepregledno kolono čakajočih avtomobilov pa je bila »generalka«: avstrijski cariniki so opravili carinski postopek pri potnikih po dolocilih Schengenskega sporazuma. Ta sicer ne predvideva več carinskih kontrol znotraj državnih meja Evropske zveze, zato pa bistveno zaostreni carinski postopek in kontrolo potnikov na vseh zunanjih mejah. Avstrija bo

Schengenski sporazum podpisala v naslednjih tednih

»Generalka« v Nickelsdorfu, pri kateri sta sodelovali se zvezna žandarmerija in celo zvezna vojska, je pokazala, da bo ob avstrijski zunanji meji Evropske zveze že kmalu nastala nova težko prehodna ovira, v marsičem podobna »zelezni zavesi«, ki se je leta 1989 zrušila s padcem komunizma.

Akcija v avstrijski javnosti ni naletela na kritičen odmev, v ministrstvu za notranje zadeve pa niso izključili, da bo do podobnih »generalk« prislo tudi na drugih cestnih mejnih prehodih. (I. L.)

SLOVENC

Glasbena šola terja deželna sredstva

CELOVEC - Svoje zahteve po večji finančni podpori je koroski deželni vladi te dni obnovil občni zbor Slovenske glasbene sole na Koroskem.

Dezela Koroska naj bi iz sredstev t. i. kulturnega silinga financirala tudi delovanje te zasebne ustanove, ceprav je denar iz te postavke sicer namenjen delu (javne) Dezelne glasbene sole na Koroskem. Delegati občnega zbora so ob tej priložnosti poudarili, da se je Slovenska glasbena šola pod določenimi pogoji (interna avtonomija) pripravljena postopoma vključiti v Dezelno glasbeno solo. Pogovor med SGS in predstavniki dezele Koroske bo stekel že 5. aprila. (I. L.)

GLASBA

Carlo de Incontrera predstavlja »svoj« festival v Tržiču

LUISA ANTONI

Drvi se bo v trziškem Občinskem gledališču pricela spomladanska glasbena sezona, ki že leta predstavlja izredno zanimive koncerte. Letos se glasbeni festival v Tržiču najavlja kot zelo zanimiva manifestacija, ki bo poleg glasbe ponudila tudi filme in baletne ter gledališke predstave. Prireditve so sad organizacijskega dela, ki ga že deset let uspešno opravlja Carlo de Incontrera.

Zakaj prirejate te koncertne sezone prav v Tržiču, ki sicer ni pomembno zgodovinsko ali turistično središče?

»Ob koncu sedemdesetih let sem se iz družinskih razlogov preselil v to mesto: takoj me je predstavnik trziške občine poiskal in mi ponudil možnost obujanja tamkajšnjega kulturnega in predvsem glasbenega življenja. V tistih letih sem sicer sodeloval z beneskim bienalom, kar mi je omogočilo, da sem povabil umetnike, ki so tam nastopali. Ker mesto Tržič nima velikih posebnosti, sem se od samega začetka odločil za kvalitetne pobude, ki bi pritegnile pozornost občinstva. Tako smo najprej oblikovali glasbene ponudbe v sodelovanju z beneskim bienalom. V desetletnem koncertnem delovanju je postala ta prireditel zelo važna v italijanskem in celo v evropskem okviru. Leta 1987 nam je italijanska kritika podelila nagrado Abbiate«.

O važnosti vaših pobud pričajo tudi številni svetovno znani gostje, zadnji od teh je bil prejšnji mesec Miša Malsky. Ali ni čudno, da ti gostje prihajajo v Tržič in ne v Trst?

»Osebo se ne menim za take probleme, tudi ker me trzasko mesto že od nekdaj ignorira. V svojih mladih letih sem se sicer aktivno posvečal sodobni glasbi, zaradi tega me je trzaski glasbeni ambient imel za terorista in sovražnika glasbe. Vsekakor pa mi je v teh letih uspelo, da sem ponudil publiki tako važna imena, tudi ker gojim neposredne prijateljske odnose z vsemi glasbeniki, ki so nastopili v Tržiču. Nekateri celo prenočijo pri meni doma. Taki osebni odnosi so zelo koristni, ko pripravljam projekte koncertne sezone; tako namreč vem, kateri izvajalec je prost in lahko sprejme moje povabilo.«

Ob trziškem Festivalu pa se ukvarjate tudi z organizacijo drugih pobud; katere so se?

»V nasi deželi je se Mitterfest v Cedadu, drugače pa delujem tudi v Milanu kot umetniški vodja gledališča Piccolo teatro in v Pisi na univerzi Normale, kjer sem odgovoren za simfonično in komorno sezono.«

V Tržiču so tudi veliko nastopali slovenski izvajalci, predvsem pa simfonični orkester RTV Slovenije. Kako je reagirala italijanska publika?

»Absolutno ni bilo nobenega problema. Tudi s to orkestrsko skupino smo zelo dobro sodelovali, saj je orkester pod vodstvom Antona Nanuta nastopil približno šestdeset krat na naših prireditvah. Včasih je celo občinstvo s posebno avtobusno vožnjo slo v ljubljanski Cankarjev dom.«

V letošnji sezoni pa ste se usmerili v baročno obdobje. Obstaja kak poseben razlog?

»Trziški Festival izhaja vsako leto iz mojega interesnega območja; letos sem se posebno navdušil nad baročno glasbo. Ze nekaj desetletij se v Italiji - sicer bolj pozno kot drugje - obuja interes do renesančno-baročnega časovnega razdobja. Vendar sem opazil, da se velikokrat zatečejo k tej glasbeni zvrsti izvajalci, ki niso kos običajnim skladbam iz klasično-romantičnega repertoarja. To seveda negativno vpliva na občinstvo. Na trziškem festivalu je conditio sine qua non, da so vsi izvajalci vrhunski umetniki.«

Ali bi nas sedaj bolj podrobno uvedli v letošnji koncertni program?

»Festival bo otvorila skupina Hesperion XX, v kateri sodelujeta tudi sopranistka Montserrat Figueras in pa svetovno znani violagambist Jordi Savall. Spored bo predstavil sprehod po španskem baroku. Na naslednjem srečanju bo nastopil pianist Bruno Canino, ki bo odigral Goldbergove variacije J. S. Bacha. Francoski barok pa bodo zastopali Ton Koopman in Tini Mathot na cembalih in Klemens Schorr na orglah. Italijansko vokalno glasbo bodo izvajali Madrigalisti iz Prage ter izredni Hilliard ensemble. Ob Puccellovi obletnici imamo londonsko skupino Pro Cantione Antiqua; niz koncertov dopolnjujeta še dva večera, ki nosita naslov »Tra sacro e profano« (Med svetim in posvetnim), na katerih bosta nastopili skupini London Baroque in moskovska Akademija stare glasbe. Monografski večer pa bo Clemencic Consort posvetil Antoniu Vivaldiju.«

Ob koncertih pa boste letos predvajali tudi filme?

»Izbrali smo take filme, ki so tesno povezani z baročno glasbo; na Festivalu pa bosta nastopila tudi dva glasbenika, ki sta nastopila v filmih, to sta Renè Clemencic in Jordi Savall. Tako bo lahko občinstvo primerjalo posnetke in izvedbe v živo. Za zaključek pa bi se vam rad zahvalil za prijeten razgovor.«

GLEDALIŠČE

Spet prijeten tržaški nastop Italijanske drame z Reke

BOJANA VATOVEC

V gledališču Cristallo je bila prejšnji teden na sporedu Moliérov komedija Namisljeni bolnik v postavitvi Italijanske drame iz Reke (na sliki prizor iz igre). Gostovanje reskih gledalščnikov sodi med vztrajne pobude trzaskega zasebnega stalnega gledališča La Contrada za medsebojno spoznavanje stvarnosti tokraj in onstran meje, v tem primeru za poznavanje kulturne ustvarjalnosti italijanske manjšine v Istri, o kateri italijanski Trst zlasti v tem času veliko govori, a ji v resnici posveča prav malo pozornosti in verjetno z dokajšnjim omalovaževanjem gleda na njeno umetniško stremeljenja. La Contrada se je nasprotno dejavno angažirala prav v pobudah za premoščanje meje, ki locuje italijansko skupnost v Istri od matičnega naroda (pa tudi v premoščanju pregrad med tukajšnjo italijansko večino in slovensko manjšino, kot dokazuje koprodukcija otroške predstave Bolhe v operi). Tako je zelan povabila v Trst Italijansko dramo iz Reke, ki je presenetila občinstvo s prijetno uprizoritvijo Goldonijeve komedije, letošnjemu povabilu pa se je odzvala z delom velikega francoskega komediografa.

Namisljeni bolnik (z italijanskim naslovom Il Malato immaginario) je zadnja Moliérov komedija, v kateri je upodobil tudi marsikatero lastno značajsko potezo. Tudi sam je bil namreč znan kot hipohonder, tako da je v liku naslovnega junaka avtorično obračunal tudi sam s seboj. Komedije pa se drži tudi tragičen pridih, saj je avtor umrl tisto noč, ko je prav v tej vlogi doživel napad bolezni.

Komedija Namisljeni bolnik je

satira na zdravnike, ki jim je kaj malo mar za dobro počutje pacientov, temveč jih skrbi le za sluzek in položaj, ki si ga lahko s svojim poklicem pridobijo. Obenem pa satira leti tudi na žrtve takih zdravnikov in zlasti sarlatanov, ki se jim same predajajo na milost in nemilost, pravzaprav so prav one glavna tarča poroga.

Naslovni junak je bogati Argan, ki zaradi prepirčnosti, da je resno bolan, tiranizira služabnike in družino. Starejšo hčer Angeliko, ki je zaljubljena v Kleanta, hoče poročiti z zdravnikom, tako da bi mu bila zdravniška pomoč vedno na voljo. V svoji zaslepljenosti pa se ne zaveda, da na videz ljubeča mlada žena Belina nestrpno čaka na njegovo smrt, da bi končno podedovala premoženje. K sreči vzame stvar v roke Arganova guvernantna Toaneta, ki s preoblekami in burkastimi prevarami privede gospodarja k temu, da spregleda svoje zmote, ozdravi in je v burkaskem cerimonialu sam proglašen za zdravnika.

Režiser Francesco Randazzo, ki je delo tudi prevedel, se je za svojo postavitev navezal na pustno obdobje, v katerega je postavljeno dogajanje komedije, kot tudi na značilnosti "commedie dell'arte", iz katere Milierovo gledališče nedvomno izhaja. Tako so na odru maske - kot značilni liki, a tudi kot naše mlajši obiskovalci, delo pa je uprizorjeno, kot bi ga lahko uprizori-

la potujoča gledališka skupina, z značilnimi komediantskimi pretiravanji, s petimi in plesnimi vložki med prozori.

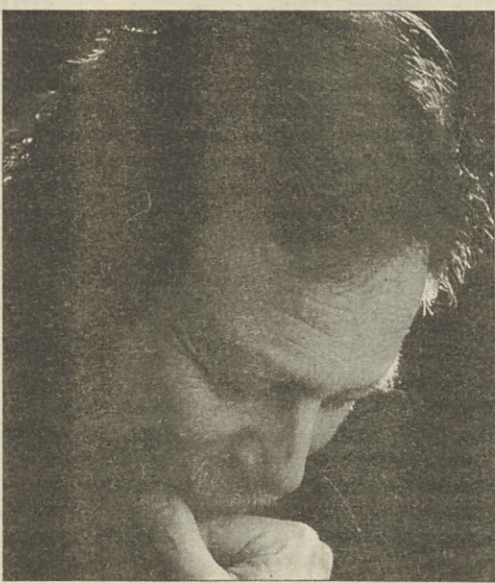
Nad dogajanjem kraljuje seveda Argan in zlasti njegova bolezen. Sceno skoraj v celoti zavzema njegova ogromna postelja v alkovi z ličnim straniščem in številnimi nočnimi posodami v ospredju, saj se Arganova življenje vrti izključno med klistiri, odvajali in njihovimi učinki. Na prvi pogled je to malce prostaska izhodiščna točka, ki pa jo režiser in igralci uspešno obdržijo v mejah duhovitosti nad breznom vulgarnosti.

Giulio Marini je sitni, sam s sabo obsedeni namisljeni bolnik Argante (Argan), nasproti pa mu stoji temperamentna guvernantna Tonina (Toaneta) Ester Vrancich. Elvia Nacinovich je Arganova prefinjeno neiskreno mlada žena Belchina (Belina), Rossana Grdadolnik je naivna in kratkovidna hči Angelika, Filippo Luna je Angelkin zakljubljenec Kleant in mladi zdravnik Tommaso Diarreicus (Tomaž Diafoirus), Roberto Della Casa je Arganov brat Berardo (Berard) in zdravnik Diarreicus (Diafoirus), Bruno Nacinovich je zdravnik Purgone (Purgon), mala Alba Nacinovich je prikupna in sproščena Arganova mlajša hči Luigina (Luizona), Aldida Delcaro je Kolombina in notar Buonafede (De Bonnefoy), Luigi Slama je lekarnar Puzetta (Fleurant), Toni Plesić pa nemi Pulcinella.

Učinkovito sceno in duhovite kostume je ustvarila Dora Argento, avtor glasbene kulise pa je Bruno Nacinovich.

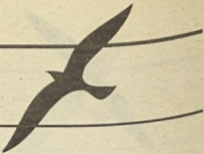
Kako je iz Jasminkinega spisa nastala pesem, nato pa še humanitarna pobuda

Glasbena sola 55 je pretekli teden gostila italijanskega kantavtorja Edoarda De Angelisa (na sliki). Srečanje, katerega se je udeležilo nekaj italijanskih srednjesolskih in visjesolskih razredov spada v niz seminarjev na temo Prisluhnimo pesmi, ki jih je s podporo dežele FJK in pod pokroviteljstvom trzaskega solskega skrbništva osnovala glasbena sola 55. Direktor sole Angelo Baiguera je v uvodnih besedah predstavil projekt podrobnejšega spoznavanja italijanske popevke, predvsem pa avtorske pesmi. V tem oziru je skupina kantavtorjev iz sedemdesetih let odigrala odločilno vlogo v njenem razvoju: s svojim novim pristopom do lahke glasbe so odprli pot novemu načinu ustvarjanja glasbe in ovrednotili njeno vlogo. Tako se je prejšnja, izključno razvedrilna valenca lahke glasbe s prodorom avtorske pesmi spremenila v bolj angažiran pristop. Tudi pesem je začela obravnavati določene teme, odkrilo se je, da lahko osvešča in tudi spodbudi k razmišljanju. »Med umetnike, katerim gre zasluga, da se je tovrstna glasba dvignila z ravni subkulture, spada prav gotovo tudi Edoardo De

Angelis, duhovni oče kantavtorjev tako imenovane rimske sole, ki se je v sedemdesetih letih zbirala v mitičnem lokalu »Folk Studio«, kjer so kot se popolnoma neznani pevci peli Bob Dylan, De Gregori in številni kasnejši znani glasbeniki. Tako je Baiguera predstavil castnega gosta in mu prepustil besedo. Za De Angelisa zadobi pesem svojo vlogo se, ko jo kdo posluša in se ob njej nečesa spomni, zato na podobnih srečanjih navadno dijakom najprej zapoje kako pesem, potem pa skuša vzpostaviti izmenjavo mnenj in občutkov, ki jih je besedilo v njih zbudilo. De Angelis se posveča pisanju in izdajanju pesmi najrazličnejših italijanskih kantavtorjev, letos pa se je prvič posvetil tudi »prostovoljnemu delu«. Humanitarna organizacija AIBI (Associazione Amici dei bambini) si je izbrala njegovo zadnjo pesem »Caro mondo« (Dragi svet) za letošnjo humanitarno akcijo »Sarajevo - emergenza invernale« (Sarajevo - izjemna pomoč za zimo). V ta namen je De Angelis skozi celo zimo nastopal na različnih radijskih in televizijskih oddajah, da bi javnost seznanil s to akcijo in promoviral nabirke. S

prispevki so organizatorji kupovali novo opremo za otroke do sedmega leta starosti in nekajkrat mesečno osebno pošiljke prepeljali v Bosno. Prostovoljci so si z De Angelisom zadali dva cilja: boriti se proti zimi, ki je na srečo skoraj že mimo in ravnodušnosti, ki se vse bolj polasča širše javnosti. Pesem »Caro mondo« je nastala po besedah Jasminke, male begunke, ki obiskuje solo v Benečiji, v prostem spisu pa ne sprasuje igrač in podobnih stvari, njene želje niso želje njenih srečnejših sovrstnikov. »Ko sem pod roke dobil njen prosti spis, me je prizadela razsežnost njenih prošenj. Jasminka se na svet, to je na nas vseh, obrača s prošnjo po miru, z željo, da bi se njena družina spet lahko združila. Moral sem napisati pesem, pesem za mlade in stare, za vse tiste, ki so v sebi ohranili nekaj lastnosti otroka. Sicer pa so iz te izkušnje nastale tudi druge pesmi, kmalu bom sestavil nov album samih ljubzenskih pesmi, ljubezen pa v teh pesmih zajema sirsijem... vse to je bil sad te nenavadne cloveske izkušnje.«

GLEDALIŠČE / NAGRAJENEC PREŠERNOVEGA SKLADA

Verčev pogled na zvezde

TRST - Tržaški režiser Sergij Verč je za radijsko postavitev Dantejeve Bozanske komedije prejel eno najvišjih priznanj, namenjenih slovenskim kulturnikom, nagrado Prešernovega sklada, ki mu je bila podeljena ob letosnjem kulturnem prazniku.

»Kaj mi pomeni nagrada Prešernovega sklada? Zadoščenje, da je nekdo vendarle opazil moje delo, v katero sem se poglobil, ne da bi sploh razmišljal o kakšnem priznanju. Pri Bozanski komediji je slo v bistvu za službeno dolžnost, ki mi je bila naložena kot uslužbencu državnih RTV. Projekt se je nato nenehno razvijal, tako da je končna postavitev preseгла obseg prvotne zamisli. Človek pač večkrat počenja stvari, ne da bi se zavedal njihovih razsežnosti, vedno pa z zavestjo, da jih je treba izpeljati čim bolje, ne glede na koga delas in komu to posvetiš. Nagrada seveda ne prinaša neke absolutne sreče; to je treba po mojem mnenju iskati kjer drugje... Nasploh je naša sreča sreča trenutkov.«

No, absolutna sreča mora da ne, je pa zadoščenje...
»Da, zadoščenje je res.«

Ob slovenskem kulturnem prazniku zelo pogosto nagradjujejo književnost, likovno umetnost in gledališče, radijska dela pa redkeje. Zakaj je temu tako?

»To je res, čeprav so recimo vsi, ki so sodelovali pri postavitvi Bozanske komedije, uveljavljeni umetniki prej na drugih odrih kot na radijskem. Drži pa, da je radio kot medij precej manj popularen kot gledališče ali televizija. Prav zato sem se cutil ob podelitvi se veliko bolj pocasenega. Pri radijskem delu je ena od težav prav ta, da nimaš neposrednega odnosa z občinstvom in torej tudi ne takojšnjega odziva na to, kar si uprizoril. Prav pri postavitvi Bozanske komedije je bil ta problem zelo izostren, moram pa reči, da nam je uspelo vzpostaviti pozitiven odnos z občinstvom. Radio razpolaga samo s slušnim elementom, zato ima nelahko nalogo, da poslušalcu prikaže sliko dogajanja. V

gledališču ali pri filmu je izvajalcem dan širši spekter možnosti.«

Bozanska komedija vsekakor ni besedilo, ki bi bilo nujno namenjeno dramski uprizoritvi. Kako vi z estetskega ali celo etičnega vidika ocenjujete dejstvo, da se režiser odloči za dramatizacijo lirskega ali epskega teksta: se vam ne zdi, da tako delate silo originalu in avtorju?

»Vsako delo je mogoče dialogizirati in s tem v njem ustvariti dramatične odnose in konflikte. Pri tem se mi zdi pomembna neka izhodiščna ideja, ki naj zajame celotno delo. Pri našem delu je bila taka ideja jasno začrtana že v predpripravi, tako da se je dialogizacija kasneje kar ponujala, tudi glede na to, da je Dante močno ovrednotil trenutke dialoga, pogovora, dramskega odnosa med posameznimi liki.«

Dantejeva Commedia velja za enega viskov svetovne književnosti. Kaj je pomenila vam, režiserju, v trenutku, ko ste se znašli pred njo in se morali z njo spopasti?

»Bozanska komedija prav gotovo ni sprehod turistov po peklu. Bozanska komedija je stanje slehernika, ki se sredi življenja ustavi in se mora globoko v sebi izprazniti o tem, kar je dotlej počel, o tem, kje je v tistem trenutku, in navsezadnje se o tem, kam ga njegova pot pelje. Slehernik se v tem trenutku zave, da mora skozi pekel, če hoče do luči neba. To je eno tistih sporočil Dantejevega dela, ki so najmanj problematična, pač pa ravno nasprotno zelo jasno prikazana. Po tem ključu smo delali pri radijski postavitvi dela.«

Ne glede na Bozansko komedijo - mislite, da je režiserjevo delo predvsem filozofska zvestoba ali umetni-

ska svoboda?

»Prav gotovo umetniška svoboda, toda ne v skrajnem smislu. Biti zvest originalu ne pomeni citirati avtorja korak za korakom, prebirati ga do crke natančno, pač pa upoštevati njegov miselni, filozofski in estetski svet. Konkretno - Hamlet in Ofe-lija lahko nastopata tudi v kavbojkah, če je pri tem ohranjena ideja, sporočilo avtorja. Danes na primer igramo Cankarja drugače, kot so ga pred leti, in sicer tudi zato, ker se je spremenila igralceva percepcija sveta in s tem tudi tehnika igranja. To pa se ne pomeni, da se je igralec izneveril originalu. Nekaj podobnega se dogaja tudi pri gledališki interpretaciji Danteja. Italijanski igralec Vittorio Gassman ga recimo podaja z velikim podarkom na zunanosti, na prikazovanju čustev. Pavle Ravnohrib, ki je igral Danteja v naši postavitvi, pa je tudi najtežje odlomke občinstvu posredoval brez patetične vznesenosti in s tem ustvil veliko bolj prepričljivo in priročno Florentinca, kot je po mojem mnenju lahko Gassmanov.«

Če bi morali iz enega odlomka Bozanske komedije narediti celovečerno predstavo, na kateri spev, kateri odlomek, katero osebo bi se osredotočili?

»V Bozanski komediji je veliko takih odlomkov, ki kar zahtevajo široko obdelavo. Mene osebno je izredno privlačilo dejstvo, da se vse kante zaključijo s pogledom na zvezde. To Dantejevo stremenje po višjem in moja osebna izkušnja z zvezdami... to je eden tistih pasusov, v katerih bi se rad znova poglobil. Izredno pretresljiva sta recimo se vhod v pekel z znanim napisom na vratih ali epizoda z grofom Ugolinom. Med najbolj enigmatične like pa sodi Beatrice, zenska-luč-ljubezen, kar je za igralko in režiserja močan izziv. S to podobo bi se rad kdaj ukvarjal, kajti prepričan sem, da bi se dalo se v marsičem izpolniti tolikratno postavitev.«

Matejka Grgic

PRISLUHnite

Isaac Posch, Harmonia Concertans

Na CD-plosci ansambla za zgodnjo glasbo Ramovs Consort, Zalozba Klemen Ramovs Management, Ljubljana 1994, 2.100 do 2.310 SIT (luksuzna izdaja v posebnem kartonskem ovitku 6.100 do 6.195 SIT).

Koncertna agencija in zalozba Klemen Ramovs Management iz Ljubljane je spet posegla na naše glasbeno-diskografsko področje. Izdali so ploščo z izključno slovensko glasbo baročnega skladatelja Isaaca Poscha (? - 1621 ali 1622) iz skladateljeve zbirke latinskih duhovnih koncertov - monodičnih motetov. Zaprtil je se dvoje zbirk z naslovom Veselo glasbeno slavje (Regensburg, 1618), Veseli glasbeni banket (1621) in zbirko Harmonia Concertans (Nürnberg, 1623). Posnetki so nastali na Ptujskem gradu, v njihovi viteski dvorani, to pa zato, ker je ansambel Ramovs Consort za izvedbo bassa continuina uporabil restavrirani orgelski portativ-procesijske orgle J. F. Janečka iz leta 1739. V ansamblu Ramovs Consort in pa na CD-plosci tokrat prepevajo in igrajo (kajti v 15 predstavljanih skladbah od 42 ohranjenih iz te zbirke gre za baročne »da cappel arie« za enega od stiri glasove z bassom continuo in sopranskim instrumentom).

(F. K.)

Pat Metheny Group

We Live Here; jazz/fusion; 67 min; distribucija NIKA; cena 2800 tolarjev

Devet novih skladb v opusu enega največjih jazz kitarristov na svetu, človeka, ki je kot solist pobral osem Grammyjev, s skupino pa devet. We Live Here je prvi studijski album tega jazz-fusion septeta od leta 1989, in prvi, odkar je v svetovnih glasbenih tokovih zavel nov ritmični veter. V Methenyevi karieri je do sedaj prevladovala melodično-harmonična usmeritev, bivanje med evropskimi jazz intelektualci pa kakor da je služilo temu, da je Metheny pozabil ritem rodne Amerike - se več, namerno se je izogibal hip-hop in »breakbeat« ritmom, ker so bili po njegovem mnenju že prevečkrat preigrani. Z albumom »We Live Here« se Pat Metheny Group vrača v ameriške geste, kjer vse bazira na ritmu, in tako rekoč »odkriva Ameriko« v svoji večdesetletni glasbeni karieri. Uporabljene ritmične zanke se spreminjajo od skladbe do skladbe, vendar jih mostrova kitara suvereno ovija, pregiba, permutira, pervertira in abortira - dokler na koncu ne da vedeti, da je vseeno, kateri ritem jase. »We Live Here« je pravzaprav uglasbljena, nežna meditacija o glasbenikovi rodni grudi, ki pa je, ironično, v ritmičnem primezu japonske elektronike.

(M. P.)

KONCERTI

Klangforum z zanimivim programom sodobne glasbe

V okviru cikla GM oder bosta nočoj ob 19.30. uri v Slovenski filharmoniji baritonist Matjaz Robavs in pianist Andraz Hauptman pričela serijo petih koncertov po Sloveniji. Na gradu Tivoli (MGLC) bo ob 19. uri gostja ume-tnica Ksenija Vidali s svojimi učenici, ki bodo peli operne arije. Jutri, 15. 3., se bo ob 18. uri na gradu Tivoli (MGLC) predstavil trio flavistik Jasne Nadles, Mojce Rozman in kitarista Sasa Lamuta. Ob 200. obletnici Filharmonične družbe bo jutri ob 19.30. uri v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma za zlato abonma nastopil Klangforum iz Dunaja z zanimivim programom sodobne glasbe. Za Glasbeno mladino Slovenije bo v sredo, 15., in četrtek, 16. 3., ob 9.30. in 11.30. uri v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma matineja Slovenske filharmonije. Na četrtkovem koncertu zborovskih pevcev bosta ob 19.30. uri v mali dvorani Slovenske filharmonije nastopila Veter in zbor iz Kopra. Na gradu Bogensperk nad Litijo lahko v petek, 17. 3., ob 19.30. uri prisluhnete Ljubljanskemu kvartetu saksofonov, v okviru srebrnega abonmaja Cankarjevega doma pa bosta v ponedeljek, 20. 3., ob 19.30. uri v dvorani Slovenske filharmonije nastopila violončelist Aleksander Rudin in pianist Vladimir Skanavi.

(T. F.)

Tržaški režiser Sergij Verč (Foto: KROMA)

NA KRATKO

Ustanovljena prekmurska podružnica DSP

LJUBLJANA - Društvo slovenskih pisateljev je ustanovilo svojo tretjo podružnico: tržaški in mariborski se je pridruži-la se murskosoboska. Predsednik podružnice v Prekmurju je pisatelj Branko Soemen, tajnik pa pesnik Robert Titan. Pisatelji si obetajo več veljave v tamkajšnjem koncu ter intenzivnejše sodelovanje z deželami, ki s Prekmurjem delijo kulturnozgodovinsko usodo. Med prvimi aktivnostmi podružnice je nastop v Porabju. (L.M.)

Prepevali bomo o veselju do vojaščine

LJUBLJANA - Letosnji 26. tabor slovenskih pevskih zborov bo v nedeljo, 18. junija 1995 opoldne na običajnem prizorišču v Sentvidu pri Stični. V sporedu tabora bodo vojaške pesmi iz slovenskega ljudskega izročila, ki se gibljejo med dvema naslovoma: Oj, ta vojaški boben in Pesem o svobodi. Prihodnjo soboto, t. j. 18. marca ob 9.30 uri bo v Sentvidu pri Stični uvodni zborovodski seminar. Tam se lahko zbori in pevske skupine tudi prijavijo k sodelovanju.

Sodobni slovenski avtorji za sodobne otroke

LJUBLJANA - Zalozba Karanatanija je do sedaj skrbela za otroke in mladino z zbirko Lastovka, v kateri je objavila že dvainpetdeset naslovov. Njena noviteta je tokrat Kosarkasar naj bo! Primoža Suhodolčana, ki je prva izmed knjig nove zbirke Krtek, namenjene mlajši bralni publiki. (A. P.)

Slovenska likovna dela prvič na Internetu

LJUBLJANA - Včeraj so v hotelu Lev odprli razstavo reliefov ljubiteljskega kiparja Draga Kosirja. Razstava, na kateri je predstavljen cikel reliefov, naslovljen Vae Victis (Gorje premaganim), je hkrati prva, ki so jo v Sloveniji uvrstili na mednarodno računalniško mrežo Internet, na katero je po ocenah priključenih tri do stiri milijone računalnikov (oziroma 30 milijonov uporabnikov). Podatki o razstavi obsegajo slikovne in tekstovne informacije in so podobno kot sporedi nekaterih naših kulturnih ustanov namenjeni Slovencem (informacije so le v slovenscini). Avtorji novega informacijskega medija so podjetja ABM, KABI in MTAJ. Uvrstitve prve razstave na Internet niso tržili, v prihodnosti pa to nameravajo. (V. U.)

OSEBNA IZKAZNICA DRUŠTEV / FLAVISTIČNO DRUŠTVO SLOVENIJE AULOS (6)

Društvo Aulos, ki je bilo ustanovljeno v zadnjih dneh leta 1993 in deluje na območju vse Slovenije, povezuje amaterske in profesionalne flavliste, svoje vzore pa išče pri podobno organiziranih društvih v Italiji, Nemčiji, Ameriki, Angliji in drugod.

O njegovi zgodovini: Na pobudo mlajših flavlistov, ki so svoje vzore iskali predvsem v tujini, je bilo na koncu 1993. leta ustanovljeno društvo Aulos. Glavni razlogi za ustanovitev društva so bili predvsem povezovanje amaterskih in profesionalnih flavlistov, učiteljev tega instrumenta, medsebojno obveščanje, organiziranje raznih seminarjev in poletnih sol z eminentnimi profesorji s cele Evrope, ter vsako leto organiziranje tekmovanj za flavliste. Osnovni namen društva je tudi povezovanje s sorodnimi institucijami in tujimi profesorji.

Splosne in redne dejavnosti: Aulos je skupaj z združenjem Proloco - Jezersko

ze priredil uspešen tečaj violine na Jezerskem s profesorjem Toulackom iz Londona. Poleg tega je bil pobudnik večdnvnega seminarja v Ljubljani, ki ga je vodil eden vodilnih evropskih flavlistov, Italijan Mario Ancillotti. V novembru 1994 je društvo skupaj s Proloco - Jezersko in Glasbeno solo Kranj priredilo 1. Aulusovo tekmovanje mladih flavlistov do 14 let v Kranju. Nagrada je bila srebrna flauta. Društvo, ki šteje približno 160 članov in se financira izključno iz članarine sponzorjev, je doslej izdalo že stiri strokovne revije Aulos, v pripravi pa je peta številka. Letos flavlisti pod vodstvom predsednika društva Fedje Rupla pripravljajo se poletno solo in krajsi seminar, v letu 1996 pa veliko mednarodno flavistično tekmovanje za umetnike stare do 35 let, ki naj bi bilo na Bledu.

Naslov: Flavistično društvo Aulos, Ulica prvoborcev 29, 61113 Ljubljana, tel./fax. 061/343-739.

Pripravlja: Tanja Fajon

Fedja Rupel

Fedja Rupel, predsednik Flavističnega društva Slovenije - Aulos:

»Menim, da nova zakonodaja na področju kulture ne bo bistveno vpliva na delovanje našega društva, saj se amaterski in profesionalni flavlisti, člani Aulosa, ukvarjamo zlasti z organiziranjem raznih seminarjev, poletnih sol ter tekmovanj za flavliste. Glede naše prihodnje dejavnosti pa bi poudaril zlasti jesenski tečaj violine na Jezerskem, ki ga organiziramo skupaj z združenjem Proloco in s katerim želimo zapolniti vrzel med mladimi violinisti. Naš namen je predvsem v tem, da bi navdušili in v naše vrste vključili čim več mladih ambicioznih violinistov. Letos bosta tečaj na Jezerskem vodila moja asistenta, odlična violinista, sam pa bom pazil, da bo delo potekalo v najlepšem redu. Skupaj z Glasbeno šolo Kranj nameravamo na Jezerskem izpeljati tudi 2. Aulusovo tekmovanje mladih flavlistov, le da bomo starostno mejo dvignili do 20 let. Ta državna tekmovanja so nekako že uvod v veliko mednarodno tekmovanje flavlistov, ki bo prihodnje leto na Bledu. V ta namen smo že sestavili mednarodno strokovno komisijo, ki je po mojem mnenju ena tovrstnih najboljših v Evropi. Z izvedbo tekmovanja pa bi se lahko koristil tudi blejski turizem, če bodo imeli njegovi turistični delavci kaj posluha za tak način promocije Bleda in Slovenije.«

TURČIJA / FUNDAMENTALISTI NOČEJO DRUGOMISLEČIH

Krvava noč in še bolj krvav dan za alavite

V atentatih in kasnejših spopadih s policijo 11 mrtvih

CARIGRAD - Po predsinocnem atentatu na alavitsko versko skupnost v Carigradu, v katerem so življenje izgubile tri osebe, 15 pa jih je bilo ranjeno, je v včerajšnjih protestih alavitov policija ubila se osem in ranila kakih 60 ljudi.

Vse se je začelo predsinocnim, ko so nezanci z av-

tomaticnimi pistolami napadli pet kavarn in slascicarno v Gaziosmanpasini četrti na evropskem bregu Bosporja, v kateri živijo predvsem pripadniki alavitske verske skupnosti. Pod krogami neznancev, ki so bili brzkonice sunitski islamski fundamentalisti, sta življenje izgubila neki

alavitski svečenik in neka stranka. Na begu pa so morilci z noži zaklali nekega taksista in se polastili njegovega vozila.

V Gaziosmanpasini četrti je zavladala nepopisna zmeda, ki jo je se stopnjevalo turobno zavijanje siren resilcev, ki so v bolnišnice odpeljali kakih 15 ranjen-

cev. Alaviti pa so kaj kmalu prisli k sebi in spontano protestirali, ker policija ni poskrbela za varost v njihovi četrti. Predsinocni protest je policija z lahkoto onemogočila, do novih zapletov pa je prišlo včeraj dopoldne, ki so se nato v popoldanskih urah se stopnjevali. Policija ni bila kos več kot 2.000 demonstrantom, tako da je zacela streljati in pri tem ubila osem oseb. Kaj se je dejansko dogajalo v tej carigraski mestni četrti ni jasno, ker je policija prepovedala novinarjem dostop v četrt, sinoci pa proglasila policijsko uro, tako da ni niti obracu zrtev dokočen.

Vlada se je sestala na izredni seji, predsednica Cillerjeva pa je pozvala prebivalstvo, naj ne nasede na provokacije.

Osovraženi »krivoverci«

CARIGRAD - Turški alaviti so muslimanska verska ločina, ki je bila večkrat zrtev nasilja in atentatov. Za večinske muslimanske sunite so alaviti najhujši krivoverci. Za nekatere sunite sploh niso muslimani, ker se ne postijo za ramadan, ker ne romajo v Meko in Medino (hadz), ker ne molijo petkrat na dan in ker v njihovih templjih skupaj molijo ženske in moški. Preganjali so jih že v turskem cesarstvu, tako da je ta verska

ločina, ki steje v Turčiji skoraj 10 milijonov ljudi, zazvela sele po razpadu turskega cesarstva in proglasitvi republike. Nic cudnega torej, da so bili do včeraj vedno lojalni turski republikani. S tem pa so si še dodatno nakopali sovražstvo sunitskih fundamentalistov, ki bi radi tudi Turčijo spremenili v islamsko državo, kjer bi vladalo koransko pravo. Po arodni sestavi dobimo alavite tako med Turki kot med Kurdi in Arabci.

Turčija kot zahodni branik pred fundamentalizmom

RIM - Turčija, ki jo v teh urah pretresajo atentati in incidenti, je neke vrste most med Azijo in Evropo, tako z zemljepisnega kot tudi s kulturnega vidika, saj je država razpeta med zahodno in vzhodno miselnostjo. Kot taka je Turčija izrednega strateškega pomena tako za Nato kot za ves Zahod. Iz najbolj vzhodnega branika zahodnega družbenega sistema, je po padcu komunizma in koncu hladne vojne postala neke vrste muslimanski okop pred sirjenjem islamskega fundamentalizma. Obenem si Turčija lasti neke vrste vodilno vlogo v odnosih s turskogovorečimi republikami nekdanje SZ.

Po narodni sestavi je Turkov 85%, Kurdov 11%, Arabcev 1,6%, Cirkasov (abhazijskem soroden narod) 0,3%, Turkmenov 0,3% in Gruzinov 0,2%. Kljub taki večnacionalni sestavi pa turske oblasti svojim narodnim

manjšinam ne priznavajo niti najosnovnejših pravic. Skrajni nacionalizem je bila glavna značilnost v zgodovini turske republike, kar so na svoji kozi tragično občutili najprej Armenci, sedaj pa predvsem Kurdi. Oblast pa je zaradi svoje dosledne »laičnosti« strpnejša do verskih

skupnosti in ločin. Turčija je namreč edina muslimanska država, kjer imajo drugoverci podobne pravice kot v vseh omikanih državah, kljub temu da je sunitov kar 90%, alavitov 9,5%, ostali pa so v glavnem pravoslavci.

Reformam, ki jih je leta 1934 uvedel Kemal paša - Atatürk in s katerimi so prepovedali fes, feredžo in mnogoženstvo, ukinili derviske in druge verske redove in uvedli latinico, so vedno nasprotovali verski skraježi, ki jim je uspelo do leta 1931 organizirati celo verske upore. Po tem letu je v Turčiji zavladal verski mir, ki je trajal vse do zmnage ajatulaha Homei-

nija v Iranu in začetkov izvoza islamskega fundamentalizma. Turčija se je takoj postavila po robu tem kvarnim vplivom, a rezultati niso bili najboljši. Gospodarska kriza in težki življenjski pogoji so ljudi pah-

nili v objem fundamentalističnih mul, ki z denarjem Irana in tudi Savdske Arabije širijo svoje vrste. Alaviti so torej zaradi svojega islamskega nekonformizma in endogamije postali neke vrste grešni kozel za turske fundamentaliste, ki bodo prej ali slej dobili druge cilje.

KITAJSKA / VETER SPREMEMB

Ljudje zahtevajo zaostritev preiskave o korupciji v družinah režimskih voditeljev

PEKING - Na Kitajskem se stopnjujejo zahteve po zaostritvi protikorupcijske preiskave. Ljudje želijo predvsem, da bi preiskava segla do samega vrha oblasti in kaznovala skorumpirane člane tako imenovane »stranke princ-
cev«, to se pravi sinove režimskih voditeljev.

Pravijo jim tudi »zlati potomci«, saj uživajo kot v davni vrsti privilegijev, med katerimi je tudi ta, da imajo zagotovljeno uspešno in bliskovito kariero. Mnogi zasedajo na primer vodilna mesta v kitajskih podjetjih v tujini, se zlasti v Hong Kongu. Pred nedavnim je v državi izbruhnil skandal zaradi nepravilnosti v veliki jeklarni v Sugangu. Po sinovi obtožbi je moral direktor podjetja Zu Guanwu dati ostavko, primer pa je mnogim dal misliti, da bi lahko bili v podobne skandale vpleteni tudi sinovi Deng Xiaopinga in prvega ministra Li Penga.

Na seji politične komisije skupščine je Zu Kui, bivši namestnik guvernerja province Junan, izjavil, da so množice se nezadovoljne, kljub rezultatom, ki so jih doslej dosegli v boju proti korupciji. Po Zu Kuijevem mnenju ljudje zahtevajo od oblasti, naj preverijo tudi tiste primere kršitve zakonov, v katere so vpleteni sinovi vodilnih kadrov. Poseg, ki je seveda velikega pomena, je včeraj objavil na prvi strani tudi Ljudski dnevnik, glasilo kitajske komunistične partije. »Vlada mora temeljito preiskati te primere in po potrebi strogo ukrepati,« je izjavil Zu Kui, ki je tudi

zahteval doslednost in nepristranskost oblasti v boju proti korupciji. Poleg tega je predlagal tudi premetstev vodilnih funkcionarjev, o potomcih katerih poteka preiskava, tako da ne bi mogli vplivati na potek preiskave ali na mnenje centralnega disciplinskega komiteja.

Zang Ximing, ki je član iste politične komisije, je bil glede problema še bolj neizpros, saj je izjavil, da trgovina z mamili, prostitucija in tihotapstvo cvetijo, ker zločince krijejo vodilni kadri. Napad na »zlate potomce« kaže po ocenah nekaterih poznavalcev na dejstvo, da se država verjetno že pripravlja na velike spremembe po Deng Xiaopingovi smrti.

Včeraj je predsednik vrhunškega sodišča Ren Jianxin posvetil dalj časa problemu korupcije in med drugim poudaril, da je število tovrstnih zločincev v državi sicer omejeno, vendar ne gre podcenjevati njihove nevarnosti. Leta 1994 so v državi prijavili kar 60.312 primerov korupcije, to se pravi 6,8 odstotka več kot lansko leto. Med temi je bilo kar 3.098 vodilnih kadrov stranke. Med preiskavo je oblastem uspelo dobiti nazaj 3,4 milijarde juanov. Ren Jianxin je med drugim tudi poudaril, da vodilnim kadrom grozi nevarnost kriminalizacije in je dejal, da je kar »presenetljiva« stopnja, do katere se je v državi razvila korupcija, ki bi lahko po mnenju samega vrha rezima ogrozila sam obstoj partije, v primeru da ne bi razmer kmalu učinkovito resili.

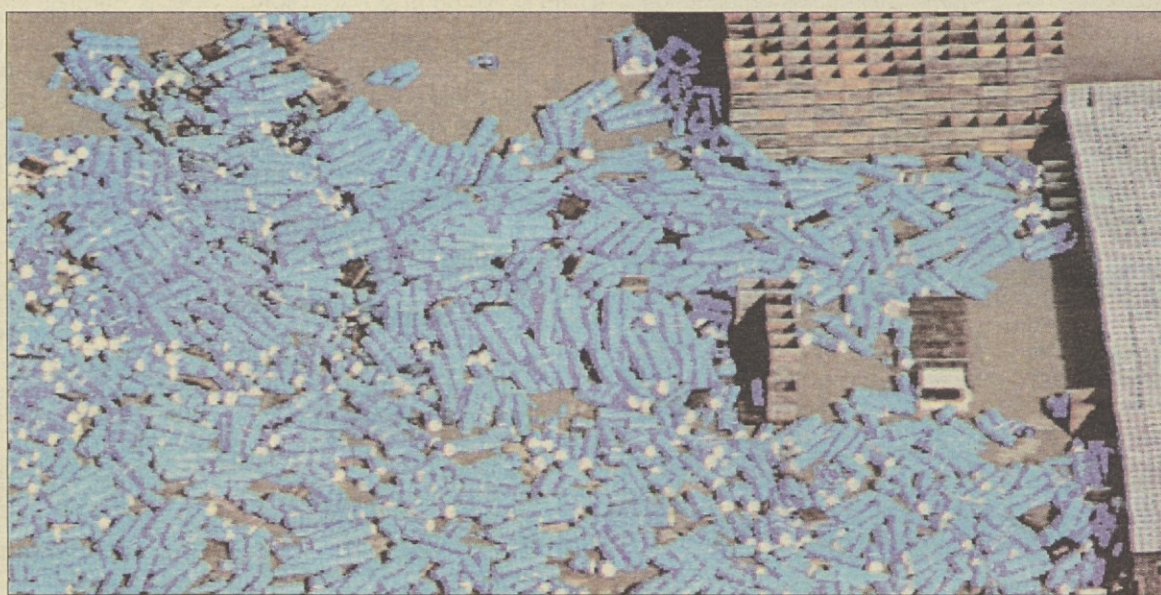
KALIFORNIJA / DRŽAVA JE NA KOLENIH ZARADI POTRESOV, PLAZOV IN POPLAV

V poplavih je umrlo 12 oseb, domove pa jih je zapustilo na tisoče

Zaradi porušenja mostu na avtocesti I-5 so zaprli 270 kilometrov prometnice

SAN FRANCISCO - Kalifornijo je v razdobju približno dveh mesecev prizadel že drugi val poplav, ki je zvezno državo spravil v take težave, da je guverner Pete Wilson že proglasil dve tretjini Kalifornije za razdejano območje, predsednik Clinton pa je takoj nakazal finančna sredstva za prizadete posameznike oziroma krajevne administracije. Poplave, plazovi in predvsem porušenje mostu na avtocesti I-5, ki ga je odnesel hudournik, je terjalo 12 mrtvih in dve milijardi gnotne skode. Vec kot 10.000 oseb je moralo zapustiti svoje domove. Zaradi porušenega mostu na avtocesti I-5, ki povezuje Los Angeles in Sacramento, so morale oblasti zapreti kar 270 kilometrov ceste, ki je najpomembnejša prometnica med severom in jugom države. Zaradi tega je ostalo skoraj popolnoma odrezano od sveta kmetijsko področje Central Valley, ki oskrbuje s sadjem in zelenjavo vso Kalifornijo. Zaradi onemogočenega prometa je sedaj prekinjena tudi dobava sadja in zelenjave, to pa pomeni hudo škodo za kmete, ki so jih že itak hudo prizadele poplave, ki so razdejele pridelek jagod in artičok.

Konec tedna je zaradi hudega deževja prislo do izliti greznice, zaradi česar je moralo kar 7.000 prebivalcev polotoka Monterrey, južno od San Franciscu, zapustiti svoje domove. Vec tisoč bivalisc je bilo poplavljenih, kar 15.000 pa jih je ostalo brez električne energije. Ceprav je dezevje za kratek čas ponehalo, se stanje v poplavljenih področjih ni izboljšalo, vremenoslovci pa napovedujejo plohe tudi v prihodnjih dneh.

Na slikah: mestece La Conita je zaradi zemeljskih plazov zapustila večina prebivalcev, tako da le policija nadzoruje za ves promet zaprto glavo ceste (zgoraj). V Malibuju na tihooceanski obali pa je najhuje mimo, tako da sedaj ljudje čistijo blato tudi z glavne hitre ceste (v sredini) in upajo, da bodo imeli vsaj nekaj mesecev miru. Katastrofalne poplave pa so z dvorišča neke tovarne v Pajaru odplavile na stotine sodov polnih marmelade (levo), ki je sedaj neuporabna. (AP)

SVETOVNI VRH V KØBENHAVNU

Državniki so se razšli, revščina pa ostaja

KØBENHAVEN - V svojih govorih so se svetovni voditelji z visokoleteci besedami zavzeli za konec revsčine in izboljšanje življenjskih razmer. Po sedemdnednih razpravah, ki so jih dopoljevale slovesnosti in razkosen sprejem, ostaja povsem preprosto vprašanje: je bil socialni vrh le draga, bučna zabava, ali pa bo res vnesla spremembe v svet, v katerem vsak peti Zemljan - to pomeni več kot milijardo prebivalcev - živi v pomanjkanju.

Teden dni trajajoče razprave vlivajo upanje za boljše življenje v prihajajočem 21. stoletju tako revnim na mehskih ulicah kot prebivalcem zanemarjenih manilskih predmestij. Cilski veleposlanik pri Združenih narodih, ki je vodil priprave na konferenco ZN o socialnem razvoju, je izjavil, da pomeni sklepna deklaracija, sprejeta na konferenci, upanje za vse revne: »Revnim sporoča, da smo pripravljeni reševati njihove probleme,« je izjavil Juan Somavia. »Vrh je v svojo podobo sveta znova vključil običajne ljudi.«

Kljub pomislekom številnih državnikov, da bodo spremembe zahtevale daljše obdobje, se Somavia ni odrekel upanju, saj so prejšnje konference, ki so obravnavale pravice žensk in pereča vprašanja okolja, vendarle v nekaj letih prinesle spremembe.

Nekateri so se vseeno vprašali, ali ni socialni vrh žrtev nekakšne »zasičenosti s srečanji na vrhu«, bolezn, ki izvira iz nenehnih zasedanj na najvišji ravni. Lani so v Kairu razpravljali o eksploziji svetovnega prebivalstva, leta 1992 pa

v Rio de Janeiru o problemih okolja.

Podton številnih razprav v Københavnu je opredelil strah, da je prepad med bogatimi in revnimi že tako velik, da se spreminja v poglavitno grožnjo varnosti v obdobju po hladni vojni. »Nujno je preprečiti prihod ljudi s čolnov,« je izjavil generalni sekretar ZN Butros Gali.

Sklepna izjava vrha, ki zajema nezavezujoče smernice o pomoči državam v razvoju, se je neposredno dotaknila tudi bojazni, da utegnejo vlade izgubiti nadzor nad razmerami. »Zaupanje ljudi bomo lahko ohranili le tako, da bodo njihove potrebe postale prednostne,« so zapisali. Zdi pa se, da je pravičnejša razdelitev svetovnih bogastev, ki bi ustvarila stabilnost in blaginjo - se zelo daleč. Za retorično poenoteno akcijo se skrivajo stara nasprotja med kapitalističnimi tržnimi silami in planiranim socialističnim gospodarstvom, globoko zakoreninjene napetosti med razvojnimi državami in tistimi, ki so bile nekdanje njihove kolonije. Kuba je ostro napadla Washington, Sirija,

Sudan in nekatere druge države pa so obdolžile Zahoda, da jim postavlja previšoke trgovinske ovire in da jim noče odpisati milijardnih dolarskih dolgov.

Nemčija in ZDA so govorile o tem, kako se morajo te države naučiti pomagati samim sebi. Ob navzočnosti številnih voditeljev držav, na katere je Zahod naslovil neprikrito kritiko, ker zlorablajo svoj položaj, so znova poudarili pomen človekovih pravic. Čeprav se je po koncu hladne vojne pojavila enkratna prilika za sodelovanje vsega sveta, so morali na vrhu priznati, da je z izginotjem nekdane varnosti in gotovosti, ki jo je ponujala delitev na Vzhod in Zahod, z izbruhom etničnih in drugih konfliktov nastopila nova nevarnost. Bogate države se vse bolj oklepajo svojega bogastva, revne pa si zmeraj bolj obupno prizadevajo, da bi ohranile svoj delež v vse bolj usihajočih sredstvih, ki jih proračuni bogatih namenijo za pomoč revnim. Toda Združene države Amerike in zahodna Evropa ne razmislijo o povečanju, pač pa o zmanjša-

nju pomoči, saj se njihove vlade sibijo pod bremenom brezposelnosti in drugimi boleznimi urbane družbe.

Države vzhodne Evrope in nekdanje sovjetske republike si želijo več pomoči in so zelo glasno izrazile svojo zaskrbljenost, da utegnejo ostati na cedilu, saj gredo vsa sredstva, namenjena pomoči, v Afriko, Azijo in Latinsko Ameriko.

Ob petdesetletnici ZN je bilo tudi vse več glasnih vprašanj, ali je svetovna organizacija sploh sposobna zagotoviti na svetu mir in pravičnost. Modre čelade ZN, ki jih je po vsem svetu toliko, kot se nikoli doslej, so v hudih skripcih v Bosni, pravkar pa so zapustile Somalijo, kjer svoje naloge niso opravile. Stroški organizacije socialnega vrha so se povzpeli na 30 milijonov dolarjev. Veliko preveč ali pa veliko premalo, da bi naredili zares dober bojni načrt zoper revščino. »Ni nasa naloga, da bi preprečili cinike,« je izjavil cilski diplomat Somavia, »kajti ciniki zagotovo ne bodo spremenili sveta.«

Nicolas Doughty, Reuters

Nemški kancler Kohl in španski premier Gonzalez v Københavnu (Telefoto: AP)

MADŽARSKA

Ministri zaradi devalvacije forinta grozijo z odstopom

BUDIMPESTA (AFP) - Pal Kovacs, madžarski minister za socialne zadeve, ter minister za državno varnost in informiranje Bela Katona sta zagrozila z odstopom, ko je vlada objavila, da bo devalvirala forint za devet odstotkov, je včeraj zapisal dnevnik Nebszabadsag. Kovacs in Katona nasprotujeta močnemu presejanju javne porabe, za katero so se odločili v nedeljo na izrednem zasedanju vlade, namenjenem skorajšnjim pogajanjem z Mednarodnim denarnim skladom (MDS). Madžarska hoče z devalvacijo izboljšati tekočo plačilno bilanco, spodbuditi izvoznike in nekoliko pristrici krila uvoznikom. Finančni minister Lajos Bokros je izjavil, da sedanji vladni ukrepi po vsej verjetnosti ne bodo zadovoljili predstavnikov MDS, pač pa bodo prispevali k zmanjšanju proračunskega primanjkljaja, ki bi, če ne bi storili tega koraka, dosegel že 2,56 milijarde dolarjev, tako pa bo znašal le 1,5 milijarde dolarjev, kar pomeni od šest do sedem odstotkov BDP. Madžarska si že več mesecev prizadeva skleniti triletni stand-by sporazum z MDS. Ta mednarodna finančna organizacija postavlja pogoj, da mora Madžarska v letu 1995 zmanjšati svoj proračunski primanjkljaj na tri odstotke BDP.

Pogajanja med Madžarsko in Romunijo

BUKARESTA - Predstavniki Madžarske in Romunije so včeraj v prisotnosti romunskih nacionalistov in predstavnikov madžarske manjšine v Romuniji nadaljevali meddržavno pogajanje, ki naj bi pripeljala do podpisa sporazuma o dobrososedskih odnosih se pred začetkom pariske konference o stabilnosti v Evropi. Pogajanjem namenljajo pozornost tudi evropski in ameriški diplomati, ki Romunijo in Madžarsko spodbujajo k normalizaciji meddržavnih odnosov, kar je pogoj za vključitev obeh držav v evropske in atlantske organizacije. Delegacija madžarskih strokovnjakov je včeraj obiskala Budimpešto v upanju, da bodo odstranjene se zadnje ovire za podpis sporazuma.

Pogajanja med Madžarsko in Romunijo so se začela že leta 1991, zato državi upata, da bo sporazum dosežen se pred začetkom pariske konference, ki bo potekala 20. in 21. marca. Francija, ki je pobudnica konference o stabilnosti v Evropi, se zavzema za »prevetivno diplomatsko akcijo«, na kateri naj bi prislo do podpisa sporazuma o dobrih sosedskih odnosih med Madžarsko in njenima sosedama Romunijo in Slovaško, v katerih živi številna madžarska manjšina.

»Uspeh konference je odvisen od podpisa sporazuma med Madžarsko in sosedami. Njeni pobudniki upajo, da bosta madžarska in romunska delegacija pripotovali v Pariz z roko v roki, pa čeprav opraskanimi,« je včeraj zapisal uvodničar dnevnika Evenimentul Zilei. Čeprav so bila vprašanja glede meje med državama končno rešena, ostajajo ključna vprašanja o po-

lozaju madžarske manjšine odprta. Strokovnjaki se niso nasli kompromisne rešitve glede lokalne »avtonomije«, ki jo zahteva madžarska manjšina v Romuniji, saj Bukaresta omenjuje, da bi le-ta pripeljala do separatizma. Demokratična zveza romunskih Madžarov (UDMR) je opozorila, da bi se v primeru, da bo izpuščen pojem avtonomija, počutila izdano. »Sporazum in zamisel o poteku konference sta se porodila v glava francoskih politikov. Manjšinskega vprašanja so se Francozi lotili brez soglasja madžarske manjšine v Romuniji,« je izjavila predstavnica zveze UDMR Anna-Maria Biro.

V Romuniji živi 1, 8-milijonska madžarska manjšina, ki predstavlja 7, 1 odstotka vseh romunskih prebivalcev in je sploh najštevilnejša evropska manjšina. Njeni predstavniki, ki so se nedavno pogovarjali tako z budimpeštanskimi kot bucareštanskimi politiki, menijo, da bodo pravice madžarske manjšine žrtvovane, ker bosta le tako državi vključeni v evropske integracijske tokove. Nasprotna stran - romunski nacionalisti, opozarja, da so se meddržavni pogovori začeli tik pred pariskim srečanjem le zato, da bi Romunija popustila zahtevam madžarske manjšine, ki naj bi bila delezna virste »privilegijev«. Združena nacionalna romunska stranka, ki ima v vladi tri svoje člane, je zahtevala izvedbo referendumu glede sprejema meddržavnega sporazuma. Prav zato bodo strokovnjaki pri svojem delu precej omejeni. Velja se omeniti, da bi morala sprejeti sporazum potrditi tudi parlamenta obeh držav.

Francoise Michel / AFP

RIBOLOVNI SPOR MED KANADO IN EZ

Ottava za novo delitev kvot

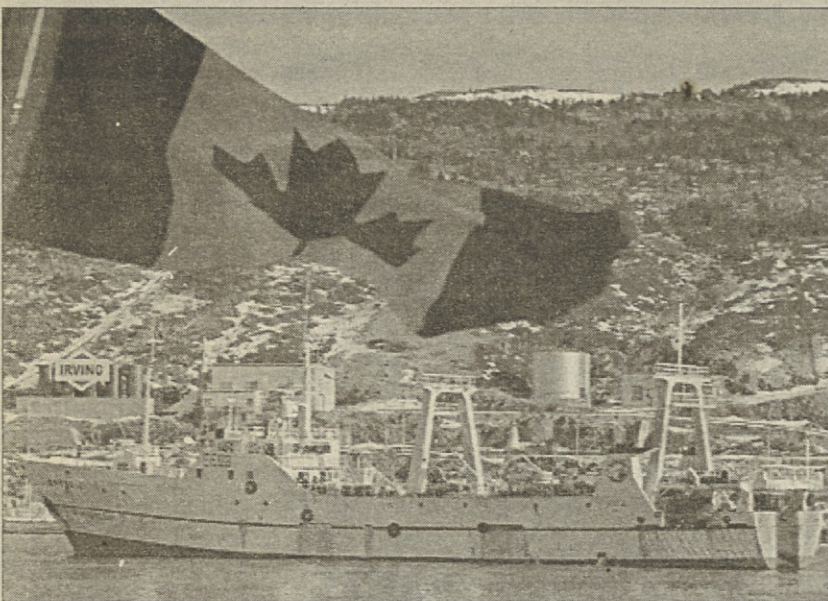
Kanadska delegacija na »neuradnih pogovorih« v Bruslju

BRUSELJ (dpa) - Kljub naporom Evropske zveze in Kanade, da bi se izognili trgovinski vojni, so se v zadnjih dneh odnosi med njima zaostri. Vseh 15 veleposlanikov pri EZ je odločilo, da prekinejo uradne stike s Kanado, hkrati pa je iz nemških diplomatskih krogov prišla novica, da se je Kanada pripravljena pogajati.

Ottawa naj bi izrekla pripravljenost za pogajanja o novi delitvi kvot v za to pristojni Severozahodni atlantski ribolovni organizaciji (NAFO). Kanadske delegacije pa je imela včeraj v Bruslju »neuradne pogovore« z Evropsko komisijo, da bi skupaj nasli izhod iz ribo-

lovne slepe ulice. V ponedeljek so iz Madrida sporočili, da zeli Spanija poslati se eno bojno ladjo, da bi zascitila špansko ribisko ladjevje.

Petnajsterica stalnih predstavnikov pri EZ je v ponedeljek zamrznila tudi sporazum o znanstvenem sodelovanju s Kanado, v Ottawa pa poslala ostro ustno protestno noto. V soboto je proti vodam Nove Fundlandije odplula prva španska bojna ladja. Kanadski minister za ribolov Brian Tobin je Evropejce posvaril, da bo Kanada zaplenila se druge ladje, ce bodo španski in portugalski ribici se naprej presegali dogovorjene kvote.

Španska ribiška ladja Estai v St. John'su (Telefoto: AP)

Kanadčani so prepričani, da imajo prav

OTTAWA - Kanada se je naslonila na legitimnost varovanja okolja bolj kot na strogo zakonitost, ko so kanadski patroljni čolni zasegli špansko ribisko ladjo z opozorilnimi strelji na odprtem morju in jo prejšnji četrtek prepeljali v kanadske teritorialne vode. Ladjo so zasegli zunaj kanadskega, 322 kilometrov (200 milj) širokega pasu v Atlantskem oceanu, zaradi česar je EZ to dejanje označila kot gusarski ukrep.

Kanadska vlada je sicer ravnala v skladu s sicer spornim zakonom, ki ga je sprejela lani in ji dovoljuje, da lahko tudi na odprtem morju zaseže ladje, ki pretirano ropajo morsko bogastvo. »Kanada nima nobene druge možnosti, če hoče narediti konec tej praksi,« je izjavil kanadski minister za zunanje zadeve André Ouelet.

Na tisoče ljudi se je v soboto zbralo v novofundlandskem pristanišču St. John, kamor so v spremstvu patroljnih ladij pripeljali špansko ribisko ladjo Estai. Toda EZ vztrajno zatrjuje, da je španska ladja v teh vodah lovila povsem v skladu z zakonom. Besni veleposlaniki EZ so se že prejšnji teden v petek sestali na izredni seji v Bruslju ter od Kanade zahtevali, naj takoj izpusti ladjo Estai. Od Evropske komisije so zahtevali, naj takoj sestavi seznam morebitnih povračilnih ukrepov proti Kanadi. Toda kljub tej grožnji EZ s povračilnimi ukrepi, je kanadski premier Jean Chretien v svojem nastopu ohranil ostre tone, kot poroča Canadian Press.

»Ce bi hotel biti prijatelj s komerkoli po svetu, bi moral držati jezik za zobmi, vendar moj stil ni tak,« je izjavil Chretien pred ogorčeno množico pristavov Liberalne stranke, ki so se

zbrali v Winnipegu. »Moramo dvigniti kanadsko zastavo ter z vsjo odločnostjo nekaterim pokazati, kaj hočemo,« je izjavil v svojem govoru, neposredno po zajetu španske ribiske ladje.

Pristašem svoje stranke je Chretien v Winnipegu tudi povedal, da »vlada ni ravnala samo v interesu kanadskih ribičev, ampak celotnega clovestva,« ki mora omejiti svoj ribolov, saj bo ta povsem izropal jate morskih robcov, ki živijo ob kanadskih obalah. Kljub temu je EZ poudarila, da je Kanada v tem primeru ukrepala nezakonito. »Enostranski ukrepi, ki so jih sprejele kanadske oblasti, so v popolnem nasprotju z mednarodnim pravom,« je zapisala EZ v svoji izjavi.

To stališče so podprli tudi številni pravni izvedenci. »Kanada sicer ni edina, ki ravna podobno, saj bi se vsaj dve ali tri države po vsej verjetnosti ravnale tako, kar pa se ne pomeni, da gre za zakonit ukrep,« je izjavil Louis Sohn, ki predava pravo na washingtonski univerzi. »Ladjo so zajeli na odprtem morju, kar je nezakonito, razen v primeru, ce bi ta ribiska ladja zagresila kak mednarodno priznan zlocin,« je se dejal Sohn.

Ribje jate vzdolz novofundlandske obale pa so zaradi pretiranega lova močno zdesetkane. Kanada, ki se tega dobro zaveda, je za to stanje najprej okrivila ribice drugih držav, te pa so odvrnile z obtožbami, ki letijo predvsem na kanadske ribice. Z redčenjem ribjih vrst in njihove količine, pa je kljub temu ostalo brez dela na tisoče kanadskih ribičev, zaradi tega je liberalna vlada sprejela zakon, ki ji dovoljuje, da tuje ladje pripelje v kanadska pristanišča.

Ta dejanja Kanada opravičuje s prekomernim ulovom, zlasti ko gre

za grönlandskega morskega lista, kjer meni, da je upravičena do teh ukrepov. Ribe se seveda ne držijo imaginarnih meja v morju in svobodno plavajo iz domaćih v mednarodne vode in nazaj. Toda pravni izvedenci so kljub temu prepričani, da je Kanada s tem dejanjem zabludila v kalno obrobje zakonitosti. »Ce so Spanci lovili v mednarodnih vodah, potem mednarodno pomorsko pravo Kanadi ne daje pravice, da ladjo zaseže,« je izjavil Bernard Oxman z univerze v Miamiu. »Toda ribiske ladje tistih držav, ki lovijo zunaj kanadskega 322 kilometrskega morskega pasu, morajo sodelovati s Kanado, v soglasju z pravovarstvenim sistemom, ki je namenjen zaščiti posameznih ribjih vrst,« je se dodal Oxman.

Kanada je omenjeni zakon sprejela predvsem zoper ladje, ki plujejo pod dvomljivimi zastavami Belizeja, Hondurasa in Paname oz. tistih ladij, ki menda ne pripadajo nobeni državi. Predvsem te naj bi bile krive za redčenje morske faune ob novofundlandski obali. Toda ta zakon so v tem mesecu dopolnili tako, da zdaj omogoča tudi zaseganje ladij, ki plujejo pod špansko in portugalsko zastavo.

»Kanada se giblje na robu dovoljena v mednarodnem pomorskem pravu,« je izjavil prof. David Van der Zwaag iz dalhouske univerze v Novi Skotski. »A se zmeraj lahko trdi, da tako varuje ribje jate, ki živijo na mešanem območju, saj tako ureničuje svojo vlogo varuha svojega ekološkega območja, kakor tudi pomembnih morskih virov v imenu mednarodne skupnosti,« je se izjavil Van der Zwaag.

Robert Kozak / Reuters

AFRIKA

Življenje se krajša

V nekaterih državah skrb zbuja umrljivost otrok

PARIS - Raziskava Francoskega centra za prebivalstvo in razvoj je pokazala, da zadnje čase življenjska doba v centralni Afriki in vzhodnih državah ne narasča. Stopnja umrljivosti, ki pada zaradi napredkov v zdravstvu in družbi in zagotovitev cepiv in antibiotikov pa se ne ujema več z mejo sever-jug. Na jugu prihaja do velikih razlik med državami, saj imajo v nekaterih velike težave z umrljivostjo otrok in razmeroma kratko življenjsko dobo, nekatere pa so se močno približale bogatim državam.

V Zahodni Evropi in severni Ameriki je tako povprečna življenjska doba 76 oziroma 77 let, na Kitajskem 68,5, v Tajlandiji 69 in v Maleziji 70,3. Več držav v razvoju, kot so Kitajska, Kuba, Venezuela, Srilanka in Costa Rica, prekaša celo nekatere industrijske države, kot je na primer Rusija, saj se je v teh državah izboljšalo stanje v zdravstvu in se niso utrpele družbenih bolezni kot so kajenje, alkoholizem, samomori in avtomobilske nesreče, ki so v industrijskih državah zelo razširjene. Drugi pojav, do katerega prihaja, je skrajševanje življenjske dobe. V Rusiji, kjer je bila v sedemdesetih letih povprečna starost 68,2 leta, je danes 67,6 leta, v Romuniji se je življenje podaljšalo za devet mesecev, na Poljskem pa kar za nekaj več kot eno leto. Očitno na vzhodu ni prišlo do zdravstvene preureditve, boja proti nalezljivim boleznim in izpopolnjevanja pri zdravljenju srčnih bolezni in raka, ki so jo doživele industrijske države, poleg tega pa vzhodni zaviral rasti družbenih bolezni.

Centralna Afrika je s povprečno življenjsko dobo petdeset let res zelo v ozadju. V letih 1970-75 in 1990-95 se je v Keniji podaljšala le za 4,7 leta, v Etiopiji 6,5 leta, v Gani 6 let in v Mozambiku za 3,9 leta. V istem času pa se je življenjska doba v Indiji, Pakistanu, Bangladešu in Egiptu povečala kar za deset let, v Alžiriji pa celo za trinajst. V Ugandi, ki je ena od najmanj razvitih držav in v kateri so ljudje živeli povprečno 44,9 leta, se je življenjska doba v sedemdesetih letih celo skrajšala, na drugem ravnejšem predelu sveta, v Aziji, pa je življenjska doba kar za deset let višja kot v Afriki.

V Centru si zdaj postavljajo vprašanja, kaj je vzrok kratke življenjske dobe. Mogoče je treba dobljene rezultate pripisati slabim družbenogospodarskim pogojem v Afriki ali pa nepričakovanim infekcijam, kot so aids, ponovni izbruhi tuberkuloze in malarija. Vsekakor pa raziskava postavlja dvom, da bodo nekatere države dosegle demografska pričakovanja OZN, ki predvideva, da se bo v manj razvitih afriških državah življenjska doba v tridesetih letih povečala za 12 oziroma 15 let, vzhod pa naj bi dosegel starost na zahodu. Medtem pa se je v Rusiji leta 1993 življenjska doba skrajšala za 2,4 leta.

Nekateri demografi in biologi menijo, da bo rasti življenjske dobe sledil tudi razvoj tehnologije, ki nam bo omogočila obvladane staranja naših celic in podaljšanje življenjske dobe čez sto let.

Benedicte Manier / AFP

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA

Bogati beli farmarji se selijo na tuje

JOHANNESBURG - Beli južnoafriški farmerji, ki so nekoč predstavljali najpomembnejšo oporo apartheida, se danes ozirajo za zelenimi površinami v sosednjih afriških državah. Predsednik Transvaalskega kmetijskega združenja (TAU) Dries Bruwer je izjavil, da večina subsaharskih držav potrebuje takojšnjo pomoč pri razvoju kmetijstva. Te države so namreč se vedno v veliki meri odvisne od zunanje pomoči.

»Ceprav sedijo na najboljši zemlji v Afriki, je ne izkoriščajo. Ne znajo nacrтовati in ne znajo upravljati posestev. Zato potrebujejo nas,« je za Reuter izjavil Bruwer. Vlada narodne enotnosti predsednika Nelsona Mandele sicer meni, da bi pomoč v prvi vrsti potrebovala Južna Afrika, toda za zdaj ne nasprotuje takšnemu sodelovanju. Poudarja pa, da morajo za pomoč zaprositi države same, o vsem pa se je treba dogovoriti na medvladni ravni. Neimenovani vir poroča:

»Vlada si zeli pomagati pri razvoju kmetijstva v Afriki, saj meni, da je prav to temelj za gospodarsko okrevanje celine.«

Bruwer je zanikal obtožbe, po katerih si beli farmerji želijo zapustiti domovino zaradi razpada politike rasnega razlikovanja. Tudi zaradi suše in gospodarske recesije naj bi se belci odpravili v druge dele Afrike in tam ustanovili svojo državo Burov. »Zagotovo se ne bomo selili od ene črne vlade do druge, zato da bi tam razglasali

Afrikanerji črnecem očitajo, da ne znajo obdelovati zemlje

svojo državo,« pojasnjuje Bruwer.

Države, ki zanimajo Južnoafričane, so Mozambik, Angola, Kongo, Gabon in Zambija. Prvi farmerji naj bi v Mozambik odšli že julija ali avgusta. »Tam nas želimo pričakujejo. Tudi mi si želimo oditi čimprej, toda počakali bomo na dogovor med vladama,« pojasnjuje predsednik TAU. Farmerje skrbijo tudi mine, ki so v mozambiških tleh gosto po-

sejane. Sicer ne gre za nepremostljive težave, vendar bodo zahtevale določen odlog. »Vemo, da ne bomo dosegli stabilnosti v svoji državi brez urejenih razmer pri sosedah,« je povedal Bruwer po obisku Mozambika, kjer je bil z delegacijo konservativne politične stranke Fronta za svobodo. »Predsednik Chissano nas je lepo sprejel, toda... Infrastruktura v Mozambiku je bila v vojni popolnoma

uničena. Skoraj nemogoče bo kmetovati, dokler je ne bodo vsaj delno obnovili,« je dodal.

Sestnajstletna državljanska vojna v Mozambiku se je končala leta 1992, zato so lani izvedli prve demokratične volitve. Bruwer je se povedal, da so boljše delovne razmere v sosednjih državah edina pot za preprečitev nezakonitega priseljevanje v Južno Afriko.

David Tucker / Reuter

Južnoafriški poslovneži se oborožujejo

JOHANNESBURG - V Južnoafriški republiki, ki jo pretresajo kriminal in politični spori, mora pravi poslovnež obvladati različne obrambne prijeme ter preiskovalne tehnike, v vsakem prostoru pa mora namestiti prisluškovalne naprave in kamere.

Takšen vtis namreč dobiš, če si ogledas razstavo varnostne industrije, ki so jo prejšnji teden odprli v Johannesburgu. Na njej razstavljalci ponujajo široko ponudbo izdelkov, ki naj bi kupca zavarovali pred nepoklicanimi malopridneži; razstavljene so najsodobnejše različice klasičnih protivlomilskih ključavnic, policijske lisice, bombni detektorji, tehnološko izredno občutljive kamere, razpršila za identifikacijo prstnih odtisov vlomilca ... Predstavniki nekega podjetja nagovarjajo obiskovalce, naj skušajo s težkim kladivom razbiti okno s posebnim, ojačanim steklom, ki so ga izumili raziskovalci tega podjetja. Neko drugo podjetje pa ponuja morebitnim kupcem posebno napravo za identifikacijo prstnih odtisov vlomilca.

V reklamni brošuri johannesburskega podjetja Big Brother Security Ltd med drugim piše tudi tole: »Kupite našo vrhunsko tehnologijo za vizualni nadzor in vstopili bo-

ste v 21. stoletje! Veliki brat vas gleda v letu 1995!« Razstavljalci, med njimi tudi britanska, izraelska in finska podjetja, pravijo, da posel naravnost cveti. »Fantastično! Povem vam, da je povpraševanje po naših izdelkih tolikšno, da se preprosto ne moremo pogovoriti z vsemi morebitnimi kupci. Obiskovalce najbolj zanimajo naprave, ki so nepogresljive pri nadzoru državne meje,« navdušeno pravi Gary Butler, menedžer britanskega podjetja, ki izdeluje infrardece kamere. Taksne varnostne naprave so lahko izredno koristne tudi v temnih rovih južnoafriških rudnikov zlata in diamanta, zato ni nič čudnega, če so njihovi varnostniki med najzvestejšimi obiskovalci johannesburske razstave. Zasebni detektiv Kyle Condon pošilja tja svoje agente, ki skušajo zasaciti in aretirati tatove teh dveh dragocenih rudnin, zato se zanima predvsem za prisluškovalne naprave in kamere. »Na našo srečo in na veliko zalost poslovnežev je kriminal v skokovitem vzponu. Policija preprosto ni sposobna zaustaviti zacaranega kroga tatvin, izsiljevanj, umorov in podkupnin,« meni Condon. Predstavniki pretorijskega podjetja Secure Howard Marshall nam je demonstriral delovanje najsodobnejše skrite kamere ter

naprave za zvočno identifikacijo izsiljevalcev. »Svoje izdelke prodajamo tudi naši policiji in vojski obveščevalni službi,« je se dodal Marshall. Oboroženi ropi in ugrabitve, ki vsak dan polnijo stolpce južnoafriških časopisov, so vzpodbudili domačo in tuja podjetja, da so razvila več vrst neprebojnih stekel, razpršilcev, ki močno dražijo oči, in detektorjev, ki zaznajo gibanje v prostoru. V tej državi na jugu afriške celine, kjer je policija predvsem po zaslugi pomanjkanja ustreznih kadrov precej neučinkovita pri odkrivanju storilcev kaznivih dejanj, deluje več tisoč podjetij za varovanje premoženja in osebno zaščito. Mednarodno združenje osebnih strazarjev ponuja obiskovalcem varnostnega sejma petdnevni tečaj protigverilskega bojevanja, neposrednega fizičnega soocanja in hitre vožnje. Ponujajo tudi posebni avtomobilski oklep, ki prijazen družinski avtomobil v nekaj minutah spremeni v neprebojno oklepno vozilo. »Težava je le v tem, da so lopovi neverjetno domiselni, tako da kmalu prelisicijo se tako izpopolnjene varovalne naprave. V bistvu gre za pravo oboroževalno tekmo,« nam je zaupal predstavnik tega združenja.

Anton Ferreira / Reuter

SRHLJIVI STARI OBIČAJI

Z nevihtnimi oblaki pridejo lovci na čarovnice

LESLEY WROUGHTON / REUTER

BOCHUM - Ko se nad prasne doline odmaknjene južnoafriške pokrajine Severni Transvaal zgrnejo nevihtni oblaki in narava z gromom in bliskom napove, da se bliža huda ura, se pojavijo - lovci na čarovnice. Njihova naloga je odkriti in spraviti sveta zlobne stare ženske, ki naj bi jim gospodaril sam hudic. Prav nevihtni blisk je menda najmočnejše čarovniško orožje, saj z njim podkrepilni uroki vselej dosežejo svoj namen.

In tako nesrečni vascani, namesto da bi se veselili ujme, ki bi utegnila ublažiti neznožno sušo, ob prvem grmenju pobegnejo v svoje koče in trepetajo od strahu. Kaj, ce ravno njih obtožijo čarovništva? Samozvani lovci so namreč v minulih desetih mesecih v transvalskih dolinah pobili več kot sedemdeset starih ljudi, ki naj bi se spečali z Luciferjem.

V Bochumu, ki leži približno sto

kilometrov od meje z Bocvano, so se pred kratkim sestali starešine in poglavar plemena Botlokwa. Razpravljali so o nepričakovani nesreči, ki je zadela vasio - o uboju starih žensk, obtoženih čarovništva.

Policija je namreč prišla devetnajst moskih, ki so se oklicali za lovce in umorili štiri vascanke, potem ko jih je na smrt obsodil veliki sangoma - vaski vrač. Johannes Nyati Mahlala, starešina plemenske skupnosti, je pojasnil, da je bil plemenski poglavar prisiljen dovoliti mladim veljakom, da se posvetujejo s sangomo, saj je neki vaski študent pred tem zbolel in umrl zaradi zastrupitve. Sangoma se je menda globoko zamislil, vrgel na tla pest zivalskih kosti in nemudoma izrekel ime na krivcev - starih nesrečnic, med katerimi je bila ena celo noseča. Uboge ženske so nato lovci izvlekli iz domacih kolib in jih zive sezgali.

»Kaj takega se ni pri nas še nikdar zgodilo,« je zatrjeval Nyati. »Zmedeni smo in nismo povsem prepričani, kako naj ravnamo, da bo zadoščeno pravici. Obtoženi lovci so nas prosili za pomoč, a smo jih zavrnili. Ne moremo jih kar izpustiti na prostost, konec koncev so le morilci,« je razglasil Nyati, ne povsem prepričan v lastne besede.

Za siritvev vraževerja in prastarih navad med domaćini so po njegovem mnenju odgovorni predvsem nekdanji beli oblastniki, ki so celotno pleme Botlokwa pred šestnajstim leti nasilno preselili iz razmeroma urbanega okolja na severu države v zaostalo transvaalsko deželo, katere prebivalci so domala odrezani od sveta, nimajo ne spodobnih cest ne elektrike in nenehno trpijo obupno pomanjkanje vode. Preživeti skušajo z obdelovanjem zemlje, na kateri se kaktusi

neradi uspevajo. Umor starih »čarovnic« je vnesel razdor med pripadnike plemena. Nekaj družin je v strahu za življenja prek noči zapustilo domove in se odselilo neznano kam, nekateri vascani pa so brnili ubijalce in se hudovali, češ, kaksne starešine imamo, da se nočejo potegniti za svoje ljudi.

»Pojem čarovništva nas res spremlja že od majhnega, saj je to stvar izročila. Moloi (čarovnica) ponavadi pravimo tistemu, ki zali soljudi in jim tako ali drugače škoduje. Toda nikoli nismo z nikomer obračunavali na tako krut način; sploh pa čarovništva ni mogoče dokazati,« je razmisljal Nyati, ko je po opustelem polju korakal proti zoglenulemu ostanku drevesa, ob katerega so lovci privežali eno izmed žrtev in prizgali grmado...

Na kraju, kjer so nesrečne ženske docakale svoj srhljivi konec, so se

počasi zbrali vsi starešine, sorodniki in znanci pokojnic. Vsak pri sebi so tiho molili. »Najprej so jih potolkli z gorjaci. Ko je zagorelo, so bile ze na pol mrtve in se niso nicesar zavedale,« se je skušal tolaziti osemdesetletni Frans Nakene, svak ene izmed žrtev.

Policijski castnik Ernest Setati, ki je zadolžen za preiskave kaznivih dejanj, povezanih s čarovništvom, pravi, da do podobnih incidentov, ki se k sreči ne končajo vselej tako tragичno, vedno prihaja v času neviht. »Preprosti in neosveščeni ljudje imajo grmenje in bliskanje za nekaj nadnaravnega in strasnega. Takrat pride njihovo praznovorje se posebej do izraza,« ugotavlja Setati. »Le z izobrazevanjem lahko preprečimo nove pregone in umore, vendar pa je ustrezno solanje ljudi v nedostopnih in hudo zaostalih vaseh se vedno težko rešljiva naloga.«

PRED ZAČETKOM POGAJANJ Z EZ

Najprej je treba opredeliti temeljne cilje

Če bo Slovenija ohranila dosedanja tempo, bi lahko za polnopravno članstvo kandidirali v desetih letih, ocenjuje minister Zoran Thaler

LJUBLJANA - Pred jutrnim slovesnim začetkom pogajanj med Slovenijo in Evropsko zvezo je zunanji minister Zoran Thaler nastopil v odboru za mednarodne odnose, večji del svojega nastopa pa je namenil odnosom z Italijo. Po daljši razpravi je odbor sprejel sklep, da podpira pogajanja z EZ, od vlade pa zahteva najkasneje do konca marca podrobnejša vsebinska izhodišča za pogajanja. Odbor ob tem predlaga vodstvu državnega zbora, da naj zagotovi cimprenjsno obravnavo odnosov med Slovenijo, Evropsko zvezo in Italijo.

Kot je povedal Zoran Thaler, se bodo »prava«, vsebinska pogajanja v Bruslju začela najkasneje v šestih tednih, jutri pa naj bi obe strani le opredelili temeljne cilje in se dogovorili o načinu dela. V zvezi z Italijo je minister Thaler opozoril na velika pričakovanja, ki so se ustvarila v tamkajšnjem javnem mnenju, čes, da gre za revizijo Rimskega sporazuma. Italija se glede Slovenije osredotoča le na vprašanje premoženja optantov, ne zanima pa je širina dvostranskih odnosov. »Slovenija se ne bo ukvarjala z mešanimi komisijami za ugot-

vljanje optantskega premoženja, zadrugami za upravljanje in podobno«, je dejal Thaler. Italijanski pritiski na Slovenijo so »hrana« za evroskepticizem. Ni res, da bi hoteli v EZ: če se bo ohranil takšno tempo, bomo v približno 10 letih kandidirali za polnopravne člane, je povedal Thaler. Glede ocitkov, da mora Slovenija kot edina država spreminjati ustavo ze v postopku pridruženja EZ, je zunanji minister dejal, da drugim tega ni bilo potrebno storiti, ker pač niso imele takšnih določil v ustavi.

V precej polemичni razpravi je Borut Pahor ocenil, da vlada prepozno obvešča državni zbor o tako pomembnih odločitvah. Zmago Jelincić je predlagal sklic izredne seje, čes, da se o tako pomembnih stvareh vedno odloča v časovni stiski, vlada pa naj se pred začetkom pogajanj predstavi vsebinska izhodišča. Podobno je razpravljala tudi Nada Skuk, ki je ocenila, da v informaciji ministra Thalerja ni nič novega. Lojze Peterle pa se ni strinjal s podporo pogajanjem »vnaprej«, dovolj je, da se o tem seznanimo, sklepajmo pa potem, ko bodo znana izhodišča.

Bostjan Lajovic

Vse bolj očitno postaja dejstvo, da so stvari na zunanjepolitičnem področju v zadnjem letu stale na mestu. Vsebinska izhodišča za pogajanja z Evropsko zvezo bi morala biti že zdavnaj pripravljena, saj je EZ že septembra 1993 izrazila pripravljenost za podpis Evropskega sporazuma, decembra 1993 pa so bili v Ljubljani tudi eksploratorni pogovori. Očitno je »spopad« z Italijo zavrl vse dejavnosti Slovenije glede EZ. Konkretna izhodišča bodo pripravljena sele v začetku prihodnjega tedna, ko jih bodo obravnavala vladna telesa. Pri tem bo zunanje ministrstvo izhajalo iz memoranduma, ki ga je vlada sprejela konec leta 1993. V njem podrobneje opredeljuje različna področja sodelovanja sodelovanja, ki naj bi jih vseboval sporazum o pridruženem članstvu Slovenije. Pri industrijskih proizvodih je predvidena različna dinamika odpiranja slovenskega tržisca; izdelki so razdeljeni na liste ABCD, glede na stopnjo občutljivosti. Obstojeci tekstilni sporazum naj ne bi doživel sprememb, pri kmetijstvu pa bodo skušali doseči koncesije za sadje in zelenjavo in določene vrste mesa, ki jih sedanji sporazum nima. Izboljšati bodo skušali tudi položaj luke Koper, ki ga otežujejo predpisi EZ o poreklu blaga, natančneje pa je opredeljen tudi pretok storitev, kapitala in oseb ter različne vrste ekonomskega sodelovanja.

Tremaglia: Slovenija mora vrniti premoženje ezulom

LJUBLJANA - »Pogovor je bil polemичen, odprt, toda korekten.« S tako oceno se strinja tako predsednik zunanjepolitičnega odbora italijanske poslanske zbornice Mirko Tremaglia kot predsedujoči odbora DZ za mednarodne odnose Borut Pahor. To pa je tudi edina točka, s katero soglasata, o vseh konkretnih vprašanjih so stališča precej nasprotujoča.

Mirko Tremaglia je včeraj prispel v Ljubljano na povabilo parlamentarnega odbora. Najprej se je sestal s predsednikom parlamenta Jožefom Skolcem, za zaprtimi vrati pa se je nato skoraj tri ure pogovarjal z nekaterimi člani odbora. Na tiskovni konferenci je za slovensko stran Pahor se enkrat poudaril, da slovenski parlament vztraja pri doslednem izvajanju Rimskega sporazuma iz leta 1983, po katerem je vprašanje nepremičnin optantov dokončno urejeno, zato v Sloveniji nihče nima mandata za pogajanja o spremembah tega sporazuma. Opozoril je tudi na težak položaj slovenske manjšine in zlasti na napad na slovenske zamejske denarne zavode. Sogovorniku se je zahvalil za podporo o financiranju italijanske in slovenske manjšine med razpravo o ustreznem zakonu v zunanjepolitičnem odboru italijanske poslanske zbornice. Tremaglia meni, da je pogovor nujen. Obzaloval

je, da se ni srečal s predsednikom Kučanom. Nato je govoril o petdeseti obletnici osvoboditve Trsta in o fojbah.

Po njegovem mnenju se je položaj spremenil: prej je Evropa pritiskala na Italijo, naj umakne veto proti vključevanju Slovenije, zdaj pa pritiska na Slovenijo, naj ugoditi italijanskim zahtevam. Pogodbe je res treba spostovati, je nadaljeval Tremaglia in dodal, da so rimsko pogodbo podpisali z nekdanjo Jugoslavijo, zdaj pa je demokratična Slovenija dolžna preganjanjem ezulom vrniti odvzeto premoženje.

Pahor mu je odgovoril, da sta Italija in Slovenija 31. julija leta 1992 ratificirali 49 dvostranskih pogodb, sklenjenih med Italijo in Jugoslavijo. Med temi pogodbami je tudi Rimski sporazum iz leta 1983, ki ga torej priznava tako Slovenija kot Italija in zato Slovenija ni dolžna vrniti nobene hiše, niti ene same opeke. Če pa Italija govori o hišah in humanosti, mora govoriti tudi o vračanju premoženja, ki ga je fašizem nasilno odvzel Slovincem. Poslanec Zmago Jelincić je Tremagliji podaril obsežno zbirko dokumentov italijanskih okupatorjev iz leta 1942 v Ljubljani, ki jo je zbral zgodovinar Ferenc, založili pa so jo videmski partizani.

Bogo Samsa, foto: Boban Plavevski/BOBO

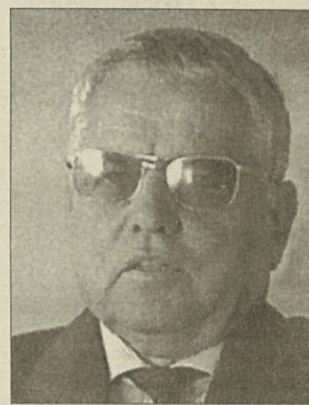

Zmago Jelincić izroča Tremagliji knjigo o podobi Ljubljane med italijansko okupacijo (Foto: B. P./BOBO)

KOMENTAR

Nevarni simpatični gospod

Mirko Tremaglia je starejši, ugleden gospod, toda povsem nepredvidljiv. Kaj zahteva od Slovenije? Oglejmo si osnovni zahtevi, ki ju je izrekel ob zaključku tiskovne konference ze ves utrujen po triurni naporni razpravi s člani zunanjepolitičnega odbora slovenskega parlamenta.

Bogo Samsa

Ustanoviti je treba mešano komisijo, ki bo na terenu ugotovila, koliko hiš in kaksne hiše so na razpolago, da jih vrnejo ezulom.

Nato je potrebna samo »drobna« sprememba v slovenskem zakonu iz leta 1992, ki govori o denacionalizaciji in v katerega bi po njegovem mnenju sodili tudi italijanski državljani, ki so nekdaj živeli na ozemlju, ki je pozneje pripadlo Sloveniji oziroma Jugoslaviji.

Na naso pripombo, da bi slo v tem primeru za deset tisoče hiš, gospodarskih in drugih objektov, da bi to vključevalo vso Slovenijo in kateregakoli italijanskega državljanca, ki je bil po naključju nekaj mesecev v delu Slovenije pod italijansko oblastjo ali okupacijo, je ogorčeno odgovoril, da ga pac zanimajo samo ezuli. Sploh pa da podpisane pogodbe niso več veljavne, ker jih je Italija podpisala z jugoslovanskim komunističnim režimom, sedanja demokratična Slovenija pa mora pristati na italijanske zahteve, ki izhajajo iz nacel humanosti.

Tremaglia ima prav, ko pravi, da Evropa zahteva od Slovenije svoboden trg z nepremičninami. Toda v resnici to ni italijanska zahteva niti ne gre za odnos med Slovenijo in Italijo, sprememba nepremičninskega režima je predvsem nujnost slovenskega notranjega razvoja in zahteva vseh petnajstih evropskih držav. Italija pa zahteva privilegije za svoje državljane, pri čemer je Evropa prav gotovo ne podpira.

Tremaglia seveda se ni Italija niti italijanski parlament, je pa tipičen zastopnik nekdanje neofašistične MSI, zdaj pretvorjene v Narodno zavestništvo, torej stranke, ki ima v italijanskem političnem življenju v tem trenutku veter v jadrih. Tremaglia je na neki način celo simpatičen gospod, ki pa očitno zna kar takole mimogrede pregaziti najbolj sveta načela državne suverenosti. Žal pa na slovenski strani dobi odgovore, ki so bolj plod strankarskega razlikovanja kot pa nacionalnega konsenza o načinu reševanja zapletenih težav pri vključevanju Slovenije v Evropo.

SDSS v lovu na peto kolono

LJUBLJANA - Socialdemokratska stranka je na včerajšnji izredni novinarski konferenci ostro obsodila ravnanje slovenskih oblasti, ki dopuščajo vračanje nekdanjih oficirjev JLA v Slovenijo. Gre večinoma za višje ofocirje nekdanje JLA, ki so junija in julija 1991 sodelovali v agresiji na Slovenijo, se nato z enotami JLA umaknili na Hrvasko in v Bosno ter tam sodelovali v etničnem čiščenju in pobojih civilnega prebivalstva. Slovensko javnost, predvsem pa veterane vojne za Slovenijo je posebej razburila novica o vrnitvi razvpitega generala JLA Milana Aksentijevića, ki je bil gorec nasprotnik slovenske osamosvojitve. »Vrnitev enega največjih jastrebov, ki se je proslavil v vseh treh vojnah na ozemlju nekdanje Jugoslavije, kaže na določene trende v slovenski politiki«, pravi Jansa. Meni, da se Aksentijević, ki je dobil vizo pri našem veleposlanstvu v Skopju, vrača, ker terja usluge za nazaj. Pri tem je Jansa omenil nedavno srečanje Cirila Ribičića z nekdanjim sefom KOS Boskom Mutićem, kateremu je Ribičić ponujal pokojnino. Mutić je bil sef KOS tudi leta 1988 v času slovenske pomladi in odločen zagovornik obračuna s slovenskim nacionalizmom, je dejal Jansa. Predsednik SDSS meni, da so mnogi nekdanji pripadniki JLA, ki so se kompromitirali v vojni v Sloveniji, dobili pokojnine, čeprav zato ni nobene pravne podlage.

Da gre za množično vračanje nekdanjih oficirjev JLA, dokazuje tudi vrnitev nekdanjega podpolkovnika JLA Fabijana Jurleca, ki je odgovoren za streljanje na elektricarja v ptujski vojašnici maja 1991. »Slovenija dobiva nazaj močno organizirano peto kolono, kar jo lahko veliko stane«, je povedal Jansa. Cudi ga molk vlade in pristojnih organov, ki imajo na voljo vse instrumente in zakonske podlage, s katerimi bi lahko zavarovali varnost Slovenije.

Margareta Jarc

RAZBURJENJE OB AKSENTIJEVIČEVEM OBISKU /TAJNI SEZNAM NEZAŽELJENIH OSEB

S turistično vizo je prišel na obisk k družini

Aksentijevića ni na tajnem spisku, zato tudi ni pravne podlage, da bi mu naša država odrekla gostoljubje

LJUBLJANA - »Kdo je dovolil Milanu Aksentijeviću obisk v Sloveniji,« je skupni imenovalec številnih klicev razburjenih občanov ob 15-dnevnem bivanju upokojenega generala jugoslovanske vojske v naši državi. Aksentijevića po trditvah odgovornih ni na tajnem seznamu oseb, ki ne smejo prestopiti slovenske državne meje.

Na omenjenem seznamu, ki so ga po besedah Boza Trudna in ministrstva za notranje zadeve ob njihovih ljudeh sodelovali tudi podatki ministrstva za obrambo in Sove, je trenutno 81 oseb, kar je približno desetkrat manj kot ob koncu vojne za Slovenijo. Pravno podlago za prepoved vstopa v Slovenijo ljudem s seznamom, ki ga odgovorni sicer pred javnostjo skrbno čuvajo, gre, kot so včeraj zatrtili pristojni, iskati v 23. členu zakona o tujcih, ki onemogoča vstop v državo ljudem zaradi razlogov »javnega reda, varnosti ali obrambe države«.

Na ministrstvu za zunanje zadeve pravijo, da so v Aksentijevićem primeru izdali turistično vizo, ker ni pravne osnove, da bi njegovo prošnjo, ki je bila sicer

vložena na slovenskem veleposlanstvu v Makedoniji, zavrnili. Kot je znano, ima Aksentijević hišo na Golniku, v Sloveniji je tudi njegova družina, nima pa slovenskega državljanstva. Državljanstvo je vsaj po trditvah nekaterih tudi v trdni povezavi z željenim odkupom vojaških stanovanj, kjer denar v končni varianti iz Slovenije odtece na območje nekdanje Jugoslavije. Pri tem je na močnem udaru obrambno ministrstvo, saj pri izdaji državljanstev sodeluje s svojim mnenjem, ki pa je bilo v dosedanjih primerih praviloma negativno. Včerajšnji sogovorniki iz različnih tako imenovanih državotvornih ministrstev so kar po vrsti zatrjevali, da se morajo zaradi obstoječega seznama 81 nezaželenih oseb stalno zagovarjati pred različnimi mednarodnimi organizacijami za človekove pravice.

Tako očitno ne bo prav nobeno presenečenje, če zavestno odmislimo večje ali manjše negodovanje javnosti, da se bodo (nekdanji) častniki JA še naprej uradno vračali v Slovenijo, le na omenjenem tajnem seznamu ne sme biti njihovega imena.

Vine Bester, foto: J. S./BOBO

General Aksentijević je Slovincem znan še iz »svinčenih časov«

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Cuori senza età
10.05	Film: La città sommersa (pust., ZDA '53), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Tutti a tavola: vabilo k mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.00	Dnevnik
14.00	Aktualno: TG1 Motori
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Catwalk
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.45	Danes v Parlamentu
17.55	Nogomet: Juventus-Eintracht Frankfurt (pokal UEFA, cetrfinale)
18.45	Dnevnik
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Aktualno tema: Il fatto
20.40	Variete: Numero Uno (vodi Pippo Baudo)
23.05	Dnevnik
23.15	Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Danes v Parlamentu
0.25	Videosapere - Ulisse: Effetto notte
0.55	Aktualno: Sottovoce
1.15	Nad.: Bratje Karamazovi

RAI 2

7.00	Variete za otroke, risanke
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Black Stallion
8.40	Nad.: Beautiful
10.30	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie!, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Kronika v živo (vodi A. Cecchi Paone), vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.40	Nogomet: Borussia Dortmund-Lazio (pokal UEFA, cetrfinale)
20.30	Dnevnik
21.35	Sport: Posebna oddaja o nogometnih pokalih
22.30	Aktualno: Mixer dokumenti
23.30	Dnevnik, pregled drugacnega tiska, vreme
0.10	Vse najboljše za rojstni dan, Kino

RAI 3

6.30	Pregled tiska
6.45	Videosapere: Filozofija, anglescina, dok. Oceanija, Alfabeto TV, dok., Ko ne bi bilo lesa, itd.
10.25	Fantastica Età
11.10	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR Bellitalia
15.15	Odpri prostor
15.30	Sport: SP v smučanju, kros, kolesarstvo, s. tek
17.30	Videosapere: Parlato semplice, 18.00 dok. Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, Dezelne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Aktualno: Speciale 3 - Rusija 1985-1995
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Strega per amore, 7.40 Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 9.05 Guadalupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Grandi Magazzini, 11.00 nad. Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.15	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Una coppia alla deriva (kom., ZDA '87, i. G. Hawn, K. Russell)
22.50	Film: Crimini del cuore (kom., '86, i. J. Lange), vmes (23.45) dnevnik
1.00	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00	Variete: Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete
17.55	TG5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: Leila, le ragioni del cuore (dram., Fr. '92, i. L. Sentz, L. Thuiller)
22.40	Večerni dnevnik
23.10	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio
12.30	Aktualno: Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Talk radio
14.45	Variete: Non è la RAI
16.15	Variete: Smile
16.20	Nan.: Star Trek
17.25	Aktualno: Village
17.30	Nan.: Il principe di Bel Air, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Primi baci
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Variete: Re per una notte
22.40	Fatti e misfatti
22.45	Sport: Torkov priziv
0.45	Italia 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	19.30, 22.25, 0.05 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Agente speciale Hunter, 21.20 Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L'urlo dell'inseguito (dram., '53)
18.00	Nogomet: Juventus-Frankfurt (pokal UEFA)
20.35	Film: Amanti (dram., '85)

SLOVENIJA 1

09.00	Videostrani
09.30	Poletje s Selikom, 2/3 del
09.55	Princ mesta, pon. filma
12.35	Znanje za znanje: Ucite se z nami, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Sportni pregled, ponovitev
13.50	Umetniški večer: Portret L. Rozmana, pon.
15.55	Mahabharata, 3/6 del angl. nadaljevanke
15.50	Obzorja duha, ponovitev
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Radovedni Taček: Papir
17.30	Ocividec: Pes, 7/14 del angleske dokumentarne serije
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Abc - lrd, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Most, 8., zadnji del nizozemsko-belgijske nadaljevanke
20.55	Televizijska konferenca
22.00	TV dnevnik 3, vreme
22.16	Sport
22.20	Zarisce
22.45	Murphy Brown, 12. del ameriske nanizanke
23.15	Umor, je napisala, 21., zadnji del ameriske nanizanke
	Pogreb v Fifty Milu

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.30	Thunder Bay: tek 5 km (Z)
15.00	Utrip, ponovitev
15.15	Zrcalo tedna, ponovitev
15.30	Podarim - dobim, pon.
16.15	Poglej me!, ponovitev
17.00	Poirot Agathe Christie: 4. del, angl. nanizanke
18.45	Izziv, poslovna oddaja, 5. del
19.10	Podarim - dobim
19.15	TV nocoj
19.20	Sedma steza
20.05	10000 obratov, gospodarstva oddaja
20.55	Doktor Finlay, 4/6 del skotske nadaljevanke
21.45	Studio City
22.35	Brane Roncel izza odra
00.00	Thunder Bay: tek 15 km (M)

KANAL A

10.15	Ponovitve
12.35	A - shop
12.45	Spot tedna, CMT
16.25	Spot tedna
16.30	A shop
16.40	Videografnica, ponov.
17.10	Klasična video glava
17.05	Tropska vročica III. pon.
18.00	Alica v glasbeni deželi
18.45	A - shop
19.00	Poročila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 381. del
20.00	Dežurna lekarna, 16. del
20.30	Poročila
20.35	Kleptomanija, am. krim.
22.05	Studentska 1/4, 4. oddaja
22.20	Alica v glasbeni deželi
23.05	Spot tedna

MMTV (62. kanal)

13.30	Video strani
18.00	MMTV shop
19.00	Obvestila
19.05	Risanke
19.30	MMTV shop
20.00	Ziva scena, glasbena oddaja
21.45	The Inside Man, film
23.15	MMTV shop
23.45	Video strani
01.00	Deutsche Velle

Koper

16.00	Euronews
16.10	Zaročnica - po istoimenskem romanu Alessandra Manzoni
	Igrajo: Gino Cervi, Dina Sassoli; režija: Mario Camerini
18.00	Slovenski program: Studio 2 - sport
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Peter Pan klub, otroška oddaja
20.00	Euronews
20.30	Ponedeljkov sportni pregled
21.30	Euromagazin
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Reportaže s primorskih sportnih prizorišč

ORF Avstrija 1

06.05	Nas hrupni dom
06.30	Mali divjak in mamut
09.00	Ponovitve
13.00	Otroski program
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
	Zenske gospoda Mudda
16.25	Knight Rider
17.15	Strašno prijazna družina
	Obletnica zaroke
17.40	Nas hrupni dom
	Carol in vzpon
18.05	Prijatelji
	Kravja kupcija
18.55	Kuharski mojstri
19.00	Pri Huxtablovih
19.30	Cas v sliki, sport
20.00	Pogledi od strani
20.15	Gola sreča, ameriška komedija, 1991
	Igrajo: Sheila Kelly, Sam Wanamaker in drugi
21.50	Prelaz v Nevada, ameriški vestern, 1975
	Igrajo: Ben Johnson, Charles Bronson in drugi
	Režija: Tom Gries
23.10	Cas v sliki
23.15	Ukradeno zlato, ameriški vestern, 1956
	Igrajo: Alan Ladd, Ernest Borgine, Jeremiah Persoff in drugi
00.45	Strašno prijazna družina
01.10	Schiejok vsak dan
02.10	Dobrodošli v Avstriji
03.55	Prelaz v Nevada, pon.
05.35	Raji zivali
	Cudežni svet v avstralskem velikem grebenu

ORF Avstrija 2

09.00	Ponovitve
13.10	Alergicni na 20. stol.
13.55	Orientacija, ponovitev
14.25	Moc strasti
	Bodoca mati
15.10	Umor, je napisala
	Nevarno krizarjenje
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
18.55	Kuharski mojstri
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Hribovski zdravniki
	Brezimna sestra
21.10	Tema
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Ob pol enajstih
23.05	Sport
	SP v nordijskih disciplinah, tek 15 km (M), prosti slog, iz Thunder Baya
00.05	Pescica prahu, angleski film, 1988
	Igrajo: Rupert Graves, Alec Guinness, Kristin Scott Thomas, James Wilby in drugi
	Režija: Charles Sturridge
02.00	Video noč, glasbene uspešnice

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno.

bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val - glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RML.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Okrogla miza; 23.00 Ego style; 24.00 Hits; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 19.30 Večerni pr.; 20.00 911 Turbo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske iniciative; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 12.00 Kondicija dvojliškega sistema; 14.00 OF (24 ur in-fo); 15.00 Recenzije & Napovedi + Radio Metelkova; 17.00 Joculator; 19.00 TB: Ice Cube; 20.00 Underground International; 24.00 Reprise.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Cigani, večni potniki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.15 Odpri knjiga; Kar po domače (O. Sest, r. M. Maver, 4. nad.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; DZ Vesna; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Trio Lorenz; 18.00 Igra: V dolini gnijejo kostani (M. Sosiš, r. avtor); 18.50 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroski vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Radio most; 8.50 Koledar prireditve; 11.30 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldan, obvestila; 14.00 Dobro jutro; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Sport; 18.15 Fiesta latina; 19.30 Štos - se v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.20-23.00 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 13.05 Enajsta šola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.45 Izšlo je; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arje in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrineki.

Radio Koper

(slovenski program)

6.00 Otvoritev; 8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Iz odvetnikov pisarne; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr. Modrega Vala; 22.30 Torkov koncert na Modrem V.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30,

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V četrtek, 16. marca, ob 18. uri: Gledališče Ane Monró - **LENUH POZERUH** (LD). **Zadnja ponovitev predstave, ki si jo je ogledalo več kot 15000 otrok...**

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 14. marca, ob 19.30: T. Stoppard - **ARKADIJA**, za abonma prva repriza in izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 14. marca, ob 20. uri: F. Boyer - **ALI BOG LAJA?** za izven.

V sredo, 15. marca, ob 20. uri: V. Möderndorfer - **HAMLET IN OFELIJA**, za izven.

V petek, 17. marca, ob 20. uri: A. Nicolaj - **PRVA KLASA**, za izven.

SNG OPERA, tel.: 061/331-950

Danes, 14. marca, ob 19. uri:
BALETNI VECER - PIROVI PLESI II, HIMERA, ORFEJ, za red torek II in izven.

V soboto, 18. marca, ob 19. uri:
C. Saint-Saens - SAMSON IN DALILA.
Gostovanje HNK Zagreb.

V sredo, 22. marca, ob 19. uri:
G. Donizetti - LJUBEZENSKI NAPOJ,
premiera.

CELJE

SLG, tel.: 063/25-332

Danes, 14. marca, ob 10. uri: A. Wendt - **TICEV JAKA**, za abonma 2. solski.

V sredo, 15. marca, ob 17. uri: B. Brecht - **BOBNI V NOCI**, za 1. abonma Gimnazija Celje.

Predstava bo se v četrtek, 16. marca, ob 11.30, za abonma VIII mladinski in izven in ob 17. uri, za 3. abonma Gimnazije Celje.

ODERPODODROM

V petek, 17. marca, ob 20.30: Z. Hočevar - **SMEJCI**, za abonma oderpododrom I. Predstava bo se v soboto, 18. marca, ob isti uri, za abonma oderpododrom 2.

KOPER

GLEDALIŠČE KOPER, tel.: 066/21-027

Danes, 14. marca, ob 10. uri: S. Pinter - **PAVLIHOVE DOGODIVSCINE** v izvedbi Pavlihovega gledališča Simone Pinter.

V soboto, 18. marca, ob 10. uri: **PAPILU KLUB** lutkovna predstava in delavnica.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

V sredo, 15. marca, ob 19.30 uri: D. Smole - **ZLATA CEVELJČKA**, za abonma zeleni in izven. Predstava bo se v četrtek, 16. marca, ob isti uri, za abonma cetrtek in izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

V petek, 17. marca, ob 20. uri: H. Barker - **LJUBEZEN DOBREGA MOZA**, za abonma petek B in izven. Razprodano!

V soboto, 18. marca, ob 19. uri: A. Nicolaj - **NI BILA PETA, BILA JE DEVETA**, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 14. marca, ob 19.30: F. Wedekind - **POMLADNO PREBUJENJE**, za abonma red U. Predstava bo se v sredo, 15. marca, ob isti uri, za abonma studentski C.

V četrtek, 16. marca, ob 19.30: T. Bernhard - **PRED UPOKOJITVIJO**, za abonma cetrtek. Predstava bo se v petek, 17. marca, ob isti uri, za abonma red V.

SMG, tel.: 061/125 33 12

V sredo, 15. marca, ob 19.30: **BUTTERENDFLY**.

V petek, 17. marca, ob 16. uri: **KLOVNI**. Predstava bo se v soboto, 18. marca, ob isti uri.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE,

tel.: 061/312-860

V sredo, 15. marca, ob 19.30: L. Kraigher - **SKOLJKA**, za abonma red E in izven. Predstava bo se v soboto, 18. marca, ob isti uri, za abonma red sobotni in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 14. t.m. (red izven) ob 10. in 16. uri: J. Jurčič - **A. Inkret »Deseti brat«**. Rezija Dušan Mlakar. Ponovitev jutri 15. t.m., ob 16. uri (red G).

V petek, 17. t.m., ob 20.30 (red A, D in F) gostuje SNG-Drama iz Ljubljane s predstavo W.Shake-speareja »Hamlet«. Rezija Janez Pipan.

Gledališče Rossetti

Jutri, 15. t.m., ob 16. uri Podreccove lutke s predstavo »La bella dormiente nel bosco«.

V teku je predprodaja vstopnic za baletno predstavo madžarke Yvette Bozsik, ki bo na sporedu 17. in 18. t.m. (predstava 5V) in za predstavo »Il tacchino« (predstava 9G).

Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče

Danes, 14. t.m., ob 10.30 - **Otroski musical »Das Dschungelbuch«** in ob 19.30 - **Musical »Cabaret«**.

Ponovitev v sredo, 15. t.m.

Na sejmišču (Paviljon 5/I) - Danes, 14. t.m., ob 16.00 - Predavanje slovenskega ministra za ekonomske odnose in razvoj J. Dezelaka

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

GRAD TIVOLI, Pod turnom 3

Danes, 14. marca, ob 19. uri: večer s **KSENIJO VIDALI**.

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 14. marca, ob 19. uri: **BITI JEZIK**. Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar prireja kulturno premisljevanje. Sodelovali bodo: dr. MATJAZ KMEČL, dr. IGOR GRDINA, režiser ZDRAVKO ZUPANCIC, prof. PETER KOVACIC-PERSIN, pisatelj DRAGO KUHAJ, flavtistka JULKA ZOROJA in igralec DARIO VARGA. Danes, 14. marca, ob 19. uri: **ZA KAJ GROZI ETICNI MONOPOLIZEM DRŽAVE?** No-silec pogovora dr. ANTON STRES.

NARODNA GALERIJA, Puharjeva 9

V sredo, 15. marca, ob 18. uri: predavanje DAMJANA OVSCA - Mescanska podoba Ljubljane in družabno življenje na začetku 20. stoletja.

MARIBOR

MALI ODER SNG MARIBOR, Slovenska 27

V četrtek, 16. marca, ob 17. uri: kabinet prof. Sedmaka. Gosta: **KSENIJA MISIC** in **BRANE STURBEJ**.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/746-610

V sredo, 15. marca, ob 19. uri: predstavitev romana Na svojoj, na plemenitoj avtorice **VALERIJE SKRINJAR-TVRZ**.

20: v petek, 24. t.m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

RICMANJE

Ricmanjski teden: v petek, 17. t.m., nastop ansambla Adria kvintet.

20: v petek, 24. t.m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

RICMANJE
Ricmanjski teden: v petek, 17. t.m., nastop ansambla Adria kvintet.

20: v petek, 24. t.m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

RICMANJE
Ricmanjski teden: v petek, 17. t.m., nastop ansambla Adria kvintet.

20: v petek, 24. t.m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

RICMANJE
Ricmanjski teden: v petek, 17. t.m., nastop ansambla Adria kvintet.

20: v petek, 24. t.m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

RICMANJE
Ricmanjski teden: v petek, 17. t.m., nastop ansambla Adria kvintet.

*Danes,
14. marca,
bo v galeriji
Equrna
v Ljubljani
ob 19. uri
otvoritev
razstave
TRANSALPIN -
nova umetnost
iz Avstrije*

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,

tel.: 061/222-815

V sredo, 15. marca, ob 19.30: koncert **KLANGFORUM** (Dunaj).

Program: Maderna, Zemlinsky, Schreker, Schönberg.

KLUB CD,

tel.: 061/176 72 28

V četrtek, 16., in v soboto, 18. marca, ob 20. uri: **TEMATSKI GLASBENI VECER**.

GRAD TIVOLI,

Pod turnom 3

Danes, 14. marca, ob 19. uri: večer

opernih arij. Nastopajo: **BREDA SEN-CAR** (sopran), **JURE KUSAR** (tenor) in **ROBERT VERCON** (bariton).

SLOVENSKA

FILHARMONIJA

V torek, 14. marca, ob 19.30: koncert **MATJAZA ROBAVSA** (bariton) in **ANDRAZA HAUPTMANA** (klavir).

Program: Schumann, Liszt, Hindemith. Krek, Ipavec, Gerbič.

K4,

Kersnikova 4

Danes, 14. marca, ob 21.30: koncert saksofonskega kvarteta **ROVA**.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Presernova 10

Razstava nagrajenih del natečajnega projekta Fotografija leta 1994 je na ogled do 19. marca.

V Sprejemni dvorani je do 26. marca na ogled mednarodna razstava ilustracij za otroke **PODOBE DOMISLIJE**.

Razstava skulptur in risb **DRAGA TRSARJA** je na ogled do 20. marca.

Razstava fotografij **MARKA MODICA** je na ogled do 29. marca (Mala galerija).

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava Zimski salon, na kateri se predstavljata umetnici **ALMIRA SADAR** in **MARIJA STARIC JENKO** je na ogled do 26. marca.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

Pregledna razstava **ZDENKA HUJZANA** je na ogled do 9. aprila.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

Danes, 14. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik **KARLA** in **ROKA ZELENKA**. Razstava bo na ogled do 9. aprila.

Karel Zelenko: Loncarska delavnica, 1984

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava skulptur **JIRIJA BEZLAJA** je na ogled do 26. marca.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Danes, 14. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik **KIARJA MESKA** in kipov **MARIJANA KERSIC-BELACA**. Razstava bo na ogled do 31. marca.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

Danes, 14. marca, bo ob 19. uri otvoritev razstave **TRANSALPIN - nova umetnost iz Avstrije**.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava risb **METKE KRASOVEC** je na ogled do 23. marca.

GALERIJA KOMPAS HOLIDAYS, Slovenska 36
Prodajna razstava barvnih fotografij **ALESA FEVZERJA** je na ogled do 23. marca.

JAKOPICEVA GALERIJA, Slovenska 9

Razstava slik **TONETA LAPAJNE** je na ogled do 26. marca.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava grafik, risb in slik **BOZIDARJA JAKCA** je na ogled do 5. aprila.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava **FRAGMENTI... NAMISLJENIH BENETK** je na ogled do 31. marca.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA,

Vodnikova 65

Razstava grafik **BOJANA KLANCARJA** je na ogled do 4. aprila.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14

Razstava oblikovalke **ALENKE GLOBOČNIK** je na ogled do 21. marca.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE,

Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik **AVGUSTA LAVRENCICA** je na ogled do 31. marca.

LIKOVNI SALON CELJE, Trg celjskh knezov 9
Razstava del **VLAŠTE DELIMAR** je na ogled do 1. aprila.

ILIRSKA BISTRICA

GALERIJA NA VIDMU, Gregorčičeva 2

Razstava del **JANKA KASTELICA** je na ogled do 25. marca.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava del **VINKA ZELEDNIKARJA** je na ogled do 22. marca.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ

V sredo, 15. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave **ANDREASA BERLAKOVICHA**.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA

Razstava del **VOJKA POGACARJA** je na ogled do 22. marca.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dezela v antčni topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Otavio Bomben.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Georgia Schumann.

OPČINE

Prosvetni dom: na ogled je razstava slik Stefana Turka.

RICMANJE

Ricmanjski teden: v Babni hiši bodo danes, 14. t.m., odprli razstavo likovnikov s tržaškega in goriskega. Nastopila bo dekliska pevska skupina V. Vodnik.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 20. t.m. bo na ogled razstava »Idrijske cipke«, ki jo pri-

rejajo Kulturni dom Gorica, občina Idrija in Mestni muzej - Idrija.

ŠPETER

Beneska galerija: na ogled je fotografska razstava **Laure Battich** in **Marine Bergnach**.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: do 30. aprila razstavlja **Marie Lassnig**.

Hisa umetnikov - Mala galerija: Do 24. t.m. je na ogled razstava »Prostori« - keramični objekti in skulpture.

TINJE

Dom: na ogled je razstava fotografij **Ivana Klarica** »Hrepenjenja«.

ROŽEK

Galerija Sikorinja: Na ogled je razstava »Tihožitja iz narave« **Wernerja Neuirtha**.

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM

Tovarna Knecht: na ogled je razstava **Helmuta Blažaja**.

GLASBA
FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V četrtek, 23. t.m., ob 20.30

koncert **Camerata Libacensis**. Dirigent **Stojan Kuret**.

Gledališče Verdi - Dvorana Triplovich

Operna in baletna sezona 1994-95

Danes, 14. t.m., ob 21. uri

(red F) »El amor brujo« **Manuela De Falle**. Glavni interpreti: **M. Gimenes, A. Noya, I. Yerba, T. Rojo** in **V. Ullate**

Ballet. Dirigent **A. Gil Ordóñez**.

Danes, 14. t.m., se začne predprodaja vstopnic za naslednjo predstavo »Rédemption« **C. Francka**.

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Triplovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

Danes, 14. t.m., ob 21. uri

koncert **Enrica Ruggierija**. Predstava izven abonmaja.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Rossetti in v Pasazi Protti.

Trzasko koncertno društvo: V ponedeljek, 20. t.m., ob 20.30 - Koncert simfoničnega orkestra iz Cannesa. Nastopata **P. Bender** in **M. Conti**.

Gledališče Miela

Glasbena mladina Italije - Koncertna sezona - Nocoj ob 20.30 - koncert **Laure Grandi** (violina) in **Valterja Sivilottija** (klavir), na sporedu **Mozart, Beethoven** in **Brahms**.

V četrtek, 16. t.m., ob 21.00 - Koncert irske glasbe s skupino »Reeds n' Strings«.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti.

GORICA

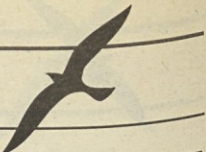
Kulturni dom

V sredo, 22. t.m., bo na sporedu Koncert **CAMERATE LABACENSIS**. Nastopa **Valentina Pavo** (klavir). Dirigent **Stojan Kuret**.

SOVODNJE

Kulturni dom

V soboto, 18. t.m., ob 20.30

MENJALNIŠKI TEČAJI

13. marca 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,00	81,80	11,34	11,59	6,62	7,05
A banka Koper	80,20	81,30	11,25	11,56	6,60	7,03
A banka Nova Gorica	80,50	81,60	11,27	11,59	6,60	7,02
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,40	81,50	11,25	11,60	6,75	7,20
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,80	82,00	11,40	11,70	6,60	7,20
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,48	81,29	11,25	11,50	6,59	6,93
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,00	81,50	11,20	11,50	6,70	7,10
Come 2 us*	81,10	81,65	11,45	11,59	6,80	7,10
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,50	81,70	11,20	11,70	6,70	7,50
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,32	81,36	11,49	11,51	6,95	6,99
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,46	81,20	11,49	11,52	7,00	7,03
Kompas Hertz Celje*	81,00	81,40	11,40	11,49	6,75	7,00
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	81,00	81,40	11,40	11,49	6,75	7,00
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	81,00	81,40	11,40	11,49	6,75	7,00
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	81,00	81,40	11,40	11,49	6,75	7,00
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	81,00	81,40	11,40	11,49	6,75	7,00
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	81,00	81,40	11,40	11,49	6,75	7,00
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	81,00	81,40	11,43	11,50	6,75	7,00
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,80	81,50	11,30	11,63	6,45	7,10
Lemo Sempeter*, t: 065/ 32-250	80,65	81,55	11,19	11,45	6,61	6,92
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,10	81,90	11,40	11,65	6,70	7,40
Poštna banka Slovenije*	79,05	81,00	10,80	11,46	6,42	7,14
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,33	81,39	11,53	11,54	6,96	6,97
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,90	81,20	11,38	11,50	6,75	7,00
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,05	81,50	11,42	11,48	6,60	7,15
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,05	81,39	11,47	11,50	6,75	7,00
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,00	81,70	11,30	11,59	6,60	7,35
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,20	81,25	11,36	11,43	6,75	6,92
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,70	81,30	11,38	11,50	6,70	7,00
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,40	81,40	11,35	11,50	6,60	7,45
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,50	11,40	11,50	6,60	7,38
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,15	81,75	11,42	11,60	7,87	7,12
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	-	-	-	-	-	-
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,95	81,35	11,35	11,53	6,85	7,10
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,05	80,98	11,30	11,48	6,70	7,20
SKB d.d.,***	80,40	81,90	10,90	11,65	6,40	7,20
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,10	81,30	11,45	11,51	6,90	7,10
SZKB d.d. Ljubljana	81,05	81,85	11,36	11,58	6,65	7,29
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,40	82,00	11,35	11,65	6,80	7,20
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,32	81,42	11,49	11,51	6,92	6,96

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: *
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

13. MAREC 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1635,00	1705,00
nemška marka	1160,00	1215,00
francoski frank	326,00	339,50
holandski gulden	1040,00	1083,00
belgijski frank	56,25	58,50
funt sterling	2590,00	2692,00
irski sterling	2580,00	2692,00
danska krona	289,00	302,00
grška dramma	6,90	7,50
kanadski dolar	1162,00	1208,00
japonski jen	18,15	18,85
švicarski frank	1400,00	1460,00
avstrijski šiling	165,50	173,00
norveška krona	261,00	271,75
švedska krona	227,00	236,50
portugalski escudo	10,90	11,55
španska pezeta	12,60	13,20
avstralski dolar	1220,00	1268,00
madžarski forint	11,00	15,00
slovenski tolar	14,00	14,90
hrvaški dinar-kuna	300,00	310,00

KMEČKA BANKA - GORICA

13. MAREC 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1646,00	1691,00
nemška marka	1178,00	1213,00
francoski frank	328,00	343,00
holandski gulden	1045,00	1073,00
belgijski frank	56,50	57,70
funt sterling	2600,00	2690,00
irski sterling	2603,00	2693,00
danska krona	291,00	299,00
grška dramma	7,20	7,80
kanadski dolar	1169,00	1214,00
švicarski frank	1412,00	1442,00
avstrijski šiling	166,60	171,60
slovenski tolar	14,00	14,80

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

13. MAREC 1995				
država	banka	nakupni	prodajni	
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90	
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	9,00	
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00	
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,40	
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10	
Italija	Kmečka banka Gorica	12,80	13,30	
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20	

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

13. MAREC 1995			
v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4059	-
francoski frank	-	27.9780	-
nizozemski gulden	-	89.1370	-
belgijski frank	-	4.8215	-
španska peseta	-	1.0830	-
danska krona	-	24.8030	-
kanadski dolar	-	0.9963	-
japonski jen	-	1.5573	-
švicarski frank	-	119.9400	-
avstrijski šiling	-	14.2050	-
italijanska lira	-	0.6301	-
švedska krona	-	19.3250	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij
veljavna dne 14. 3. 95

Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
DEM	100	8.150,0000	8.175,0000
ATS	100	1.157,7075	1.161,2587
USD	1	114,5809	114,9324

Tečaji so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 049 z dne 13. 3. 1995 - Tečaji veljajo od 14. 3. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	85,2575	85,5140	85,7705
Avstrija	040	šiling	100	1158,3203	1161,8057	1165,2911
Belgija	056	frank	100	393,1603	394,3433	395,5263
Kanada	124	dolar	1	81,2414	81,4859	81,7304
Danska	208	krona	100	2022,5145	2028,6003	2034,6861
Finska	246	marka	100	2601,2261	2609,0533	2616,8805
Francija	250	frank	100	2281,4140	2288,2788	2295,1436
Nemčija	280	marka	100	8154,3139	8178,8505	8203,3871
Grčija	300	grd	100	-	50,2672	50,4180
Irski	372	funt	1	-	181,1615	181,7050
Italija	380	lira	100	6,7689	6,7893	6,8097
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2200,0000	-
Japonska	392	jen	100	126,9871	127,3692	127,7513
Nizozemska	528	gulden	100	7268,5109	7290,3820	7312,2531
Norveška	578	krona	100	1817,5966	1823,0658	1828,5350
Portugalska	620	escudo	100	77,0990	77,3310	77,5630
Švedska	752	krona	100	1575,8212	1580,5629	1585,3046
Švica	756	frank	100	9780,2842	9809,7133	9839,1424
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,3111	181,8567	182,4023
ZDA	840	dolar	1	114,6415	114,9865	115,3315
Evropska unija	955	ECU	1	148,5063	148,9532	149,4001
Španija	995	peseta	100	88,3113	88,5770	88,8427

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 14. 3. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI,		IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:			1,500,000	818,675	811,148	1,629,823
59		109.1567%	108.1531%	108.6549%	150,000	81,868	81,115	162,982

LJUBLJANA
BORZA
BEURSE STOCKS ET BOURSE

Tečajnica borznega trga

št.: 47

Datum: 13. 3. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	pomožne	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
--------------------	----------------	-----------------------	-----------------	------------	-------	---------	---------	------	------	------------------

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice

LEKC	796	(4.5.93)	11,500		10. 3.	11,250	11,900			
PRB	1,000	(6.6.94)	14,184	2,16	13. 3.	13,920	14,300	14,550	14,000	6,113
SAL	500	(7/29.8.94)	20,237	.03	13. 3.	20,150	20,500	20,500	20,020	1,821
SKBR	458	(18.5.94)	35,023	1,42	13. 3.	35,010	35,250	35,500	34,500	9,036

BORZNA KOTACIJA A - Obveznice

RSO1	8,0	4(31.12.94)	98,0	.04	13. 3.	97,7	98,9	98,1	98,0	3,625
RSO2	9,5	8(1.10.94)	102,9	.64	13. 3.	103,0	103,5	103,4	102,0	34,401
RSO8	5,0	3(30.11.94)	83,3		17. 2.	76,0	91,5			
RS11	7,0	4(15.1.95)	90,0		2. 3.	86,5	90,0			
RS1D	8,0	4(31.12.94)	96,7		10. 3.	96,7				
RS1ZD	9,5	8(1.10.94)	99,0	1,49	13. 3.	100,0		99,0	99,0	165
RSB1	10,0	4(1.11.94)	96,8	1,86	13. 3.	96,1	97,2	97,1	96,1	386

BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice

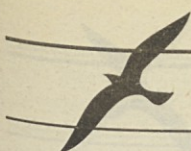
BTRR			12,100A		13. 3.		12,400	12,100	12,100	242
DAD	10,000	(1.6.94)	129,596	5,39	13. 3.	132,900	134,600	133,700	117,250	38,231
FMD		(6)	15,400A	6,88	13. 3.	14,410	15,790	15,400	15,400	46,223
GPGR			16,000		6. 2.		17,000			
HMER			14,500		13. 3.	14,200	14,500	14,500	14,500	290
MKZ	218	(30.3.93)	9,163	1,16	13. 3.	9,060	9,250	9,190	9,100	651
NKR	4,000	(8/10.6.94)	4,187	3,27	13. 3.	4,170	4,200	4,290	4,100	5,418
TCTR		(5)	732,4	2,84	13. 3.	716,0	748,0	735,0	730,0	1,512

BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice

KETP	4000	(23.5.94)	36,626		10. 3.	34,350	38,000			
PENP			38,776	3,56	13. 3.	37,700	39,000	38,790	38,700	659
RSCP		(6)	2,192*	5,80	13. 3.	2,100	2,350	2,450	2,100	167
URKP			1,150	2,65	13. 3.	1,130	1,210	1,150	1,150	58
VIEP			41,200		9. 3.		41,300			

BORZNA KOTACIJA B - Obveznice

LEK2	12,0	4(1.11.94)	97,5		8. 3.					
OZG	11,0	4(1.1.95)	89,9		10. 3.	89,2	92,0			
PCE	12,0	6(1.12.94)	89,9		10. 3.	97,6				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	99,0		9. 3.	97,8				
PCO	10,0	1(1.6.94)	95,0		9. 3.	95,2	98,0			
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	93,5		10. 3.	92,0				

NOGOMET / ČETRTRFINALE POKALA UEFA

Vse tri italijanske ekipe imajo realne možnosti za uvrstitev v polfinale

V četrthi tekmi je Bayer izrazit favorit

RIM - Italijanski predstavniki v pokalu UEFA Juventus, Lazio in Parma dokaj mirno čakajo na današnja povratna srečanja četrtine finale, saj imajo vsi trije povsem realne možnosti za uvrstitev v polfinale.

V najboljšem položaju je nedvomno Juventus, ki vodi v italijanskem prvenstvu, poleg tega pa je na prvi tekmi v Frankfurtu z Eintrachtom igral neodločeno 1:1. Po treh mesecih prisilnega počitka zaradi poškodbe se je v ekipo vrnil tudi Roberto Baggio, ki sicer se ni v polni formi, na nedeljski prvenstveni tekmi proti Foggi pa se je že vpisal med strelce. »Tekme z Eintrachtom ne smemo vzeti preveč zlahka, saj se Nemci gotovo ne bodo predali do zadnjega sodnikovega zvižga,« pravi Baggio.

Eintrachtov trener Jupp Heynckes pa upa, da bodo njegovi nogometaši potrdili dobre nastope iz nemškega prvenstva, v katerem so v zadnjih dveh tekmah najprej doma premagali Bayern, nato pa igrali neodločeno v gosteh pri vodilni Borussia. »V Turinu se prav gotovo ne mislimo vnaprej predati. Zaigrali bomo pazljivo v obrambi in skušali domačine presenetiti s protinapadi,« je odkril taktiko, s katero bodo skušali doseči uvrstitev v polfinale.

Parma se danes podaja na Dansko, kjer jo čaka »nabruseni« Odense, ki je v Parme izgubil z 1:0. Italijani bodo nastopili brez kaznovanega Kolumbijca Asprille, medtem ko bosta v vrstah Odenseja tokrat zaigrala visoka vezna igralca Schjoberg in Henningsen, ki sta zaradi kazni prvo tekmo gledala s tribun.

Najbrž se najtežja naloga čaka Lazio, ki gostuje v Dortmundu, kjer ga čaka vodilna ekipa nemškega prvenstva Borussia. Nemci sicer v

Alen Bokšić (Lazio) in Julio Cezar (Borussia)

zadnjem času ne blestijo, toda tudi Lazio je na nedeljski prvenstveni tekmi v Neaplju pokazal vrsto slabosti, ko je po vodstvu z 2:0 dovolil domačinom, da spremenijo potek tekme in slavijo s 3:2. »Če bomo v Dortmundu zaigrali tako nepazljivo kot v drugem polcasu v nedeljo, nas ne čaka nič dobrega,« pravi srednji napadalec Lazia Pierluigi Casiraghi (sest golov na zadnjih dveh tekmah). Pri Eintrachtu bo manjkal kaznovani Zorc, morda pa bo nared Andreas Möller.

Četrto srečanje je med Nantesom in Bayerjem iz Leverkusna. Prva tekna se je končala 5:1 za Nemce, kljub temu pa trener Nantea Jean-Claude Saudeau napoveduje presenečenje.

Danes je nasporedu tudi povratna četrtfinalna tekma v pokalu poklanih zmagovalcev med Saragozo in Feyenoordom. Prvo tekmo so dobili Nizozemci z 1:0.

NORDIJSKO SMUČANJE / SVETOVNO PRVENSTVO V THUNDER BAYU

Vladimir Smirnov osvojil še tretjo zlato kolajno

V zasledovalnem teku na 15 km je bil drugi Italijan Fauner, 3. pa Finec Isometsä - Joško Kavalari je bil 36., Kerštajn pa 48.

THUNDER BAY - Enaintridesletni Kazahstanec Vladimir Smirnov je včeraj v zasledovalnem teku na 15 kilometrov v prosti tehniki izpisal novo poglavje v zgodovini svetovnih prvenstev. Kot prvi tekač v zgodovini je namreč osvojil zlato medaljo na 30, 10 in 15 kilometrov. Na Svedskem živečemu tekaču je torej uspel podvig, o katerem so lahko pred njim že legendarni Mäntyranta, Jenberg, Svan ali Ulvang le sanjali.

»Tekaski kralj« iz Thunder Baya je bil na cilju za 10, 2 sekunde hitrejši od Italijana Silvia Faunerja, ki je bil v razburljivem finišu za srebrno medaljo močnejši kot Finec Jari Isometsä, ki se je moral tako zadovoljiti z bronasto medaljo. Fauner je tako po četrtem mestu v soboto napredoval za dve mesti, Finec pa je bil na 10 km še bolj zadaj (osvojil je osmo mesto), tako da je njegov uspeh res velik. Dobitnika srebrne in bronaste kolajne v soboto, Norvežan Dählie oziroma Finec Myllylä sta včeraj tekla slabše, tako da je Myllylä

zdrnil na četrto, Dählie pa celo na peto mesto.

Smirnov zato ni imel preveč težkega dela, saj je imel pred Faunerjem po soboti več kot 37 sekund prednosti, medtem ko je Isometsä na 10 km za Kazahstancem zaostal že za 53 sekund. Tako je lahko Smirnov tekel povsem mirno in vodstva od prvega kilometra dalje ni izpustil iz rok.

Po zmagi je bil Smirnov izredno zadovoljen: »Boj za zmago je bil zelo hud, zaradi tretje zlate medalje pa sem izredno zadovoljen. V življenju sem bil velikokrat drugi, zato je bil že čas, da se sreča nasmehne tudi meni.«

Od Slovencev je bil najboljši Joško Kavalari na 36. mestu, Robert Kerštajn pa je bil 48.

Na svetovnem prvenstvu je danes (ob 16.30) na programu najprej ženski zasledovalni tek na 10 kilometrov. Na 5 kilometrov v klasični tehniki je slavila Rusinja Larisa Lazutina, ki bo danes poskušala osvojiti

svojo tretjo zlato kolajno, toda izredno nevarne nasprotnice bo imela v svojih kolegih iz ruske reprezentance Gavriljukovi in Völbejevi, se posebej pa v Manueli Di Centa, ki se po težavah z zdravjem očitno vrača v pravo formo. Di Centa je bila na 5 km tretja s 34, 1 sekunde zaostanka za Lazutino, srebrna Gavriljukova zaostaja za Lazutino 23, 4 sekunde, Völbejeva pa 39, 4 sekunde. Zato lahko danes pričakujemo izredno ogorčen boj za svetovni naslov.

Zvečer (ob 20.00) bo se mostvena tekma v skokih za nordijsko kombinacijo.

Rezultati, zasledovalna tekma na 15 km prosti slog: 1. Vladimir Smirnov (Kaz) 41:27.5; 2. Silvio Fauner (Ita) + 10.2; 3. Jari Isometsä (Fin) + 10.5; 4. Mika Myllylä (Fin) + 38.6; 5. Bjorn Dählie (Nor) + 59.1; 6. Aleksej Prokurovov (Rus) + 1:06.0; 7. Harri Kirvesniemi (Fin) +1:26.9; 8. Thomas Alsquard (Nor) + 1:33.7; 9. Anders Bergstroem (Sve) + 1:34.9; 10. Vladimir Legotin (Rus) + 1:35.2.

NOVICE

V Bormiu točke samo za prvih 15

LJUBLJANA (STA) - V italijanskem Bormiu se je včeraj z ženskim treningom smuka zacelo zadnje dejanje letosnjega tekmovanja alpskih smučarjev - finale svetovnega pokala. V vsaki disciplini lahko nastopi po 20 najboljših tekmovalcev po točkah, vsi, ki so zbrali več kot 400 točk v skupnem seštevku, prvi trije v evropskem pokalu, zmagovalci ostalih kontinentalnih tekmovanj in mladinski svetovni prvaki, ki pa jih letos ne bo, saj mladinsko svetovno prvenstvo poteka istocasno v norveškem Vossu.

Za razliko od ostalih tekmovanj svetovnega pokala na finalu točke za uvrstitev prejme le 15 tekmovalcev Slovenija bo v Bormiu nastopila s šestimi tekmovalci. Ženski del tabora predstavljajo Spela Pretnar, Urška Hrovat in Katja Koren, moski del pa Jure Košir, Mitja Kunc in Gregor Grilc.

Razveljavili prvi smuk v Kvifjellu

BORMIO - Mednarodna smučarska zveza FIS je včeraj razveljavila prvi smuk, ki je bil na sporedu v soboto v Kvifjellu in so ga prekinili po 37 tekmovalcih. Tako je Italijan Pietro Vitalini ostal brez svoje prve zmage v svetovnem pokalu, razveljavitev pa gre tudi v prid Albertu Tombi, saj so brez točk ostali tudi Girardelli, Mader in Kjus.

Prva finalna tekma Feldkirchu

FELDKIRCH/BELJAK - V prvi finalni tekmi za naslov avstrijskega prvaka v hokeju na ledu je lanskoletni prvak VEU Feldkirch na domačih tleh gladko premagal beljaski VSV s 4:0 (1:0, 3:0, 0:0) in zdaj vodi v zmagah 1:0. Feldkirch je zaslužen zmagal, saj je visji poraz preprečil beljaski vratar Morschhauser, ki je ubranil nad 50 strelcev. Druga tekma bo danes v Beljaku, nadaljnji termini pa so 18., 22. in 25. marec. Kot znano se igra na tri zmage. (I.L.)

Izidi in lestvice v NHL ligi

NEW YORK(STA/AP) - Hokejisti v severnoameriški profesionalni NHL hokejski ligi so v nedeljo odigrali šest tekem. Izidi: Florida - Hartford 4:1, Washington - Tampa Bay 3:1, Philadelphia - New Jersey 4:3, Detroit - St. Louis 2:1, Calgary - Dallas 4:4 (podaljšek), Vancouver - Edmonton 5:2; vrstni red: vzhodna konferenca - atlantska divizija: N.Y. Rangers 66, Philadelphia 69, Florida 69, New Jersey 66, Washington 61, N.Y. Islanders 69, Tampa Bay 75; severovzhodna divizija: Quebec 61, Pittsburgh 82, Boston 58, Buffalo 51, Hartford 68, Montreal 68, Ottawa 72; zahodna konferenca - centralna divizija: Detroit 50, Chicago 58, St. Louis 59, Toronto 70, Dallas 67, Winnipeg 85; pacifiška divizija: Calgary 65, Vancouver 77, San Jose 70, Edmonton 83, Los Angeles 88, Anaheim 88.

Nogometaš obsojen na tri mesece zapora

LONDON (STA/Hina) - Kapetanu angleškega prvotiga Chelsea Dennisu Wisu je londonsko sodišče zaradi napada na taksista lanskega oktobra obsodilo na tri mesece zapora. Poleg tega mora nogometaš plačati se 965 funtov, ker je popolnoma unčil taksistov avtomobil. Wise je taksista napadel, ker ni hotel peljati njega in njegovo dekle. Zaenkrat se ni jasno, če bo omenjeni nogometaš lahko nastopil na povratni tekmi pokala pokalnih zmagovalcev proti Bruggesu.

KOŠARKA / EVROPSKI POKALI

Ta teden kar tri odločitve

Že danes finale evropskega pokala Benetton - Taugres

MILAN - Ta teden bo za košarkarske privrženice izredno privlačen in pester. Podelili bodo namreč kar tri evropske klubske pokale.

Pva odločitev bo padla že danes: v Istanbulu bo namreč finale evropskega pokala med Benettonom iz Trevisa in špansko Vitorio iz Taugresa. Favoriti naj bi bili italijanski košarkarji, ki so ta čas v zelo dobri formi. Na finalnem obračunu pa je vsako predvidevanje precej tvegano.

Danes bodo igrali tudi druge tekme četrtfinala »eurocluba«. Italijanska predstavnika Buckler in Scavolini, ki sta zmagala na prvih tekmah, bosta gostovala v Atenah in Limoges. Moskovski CSKA bo skušal še drugič premagati Olympiakos v Pireju. Veliki favoriti za uvrstitev v polfinale po dveh tekmah je madridski Real, ki je v Za-

grebu že premagal Cibono in tudi danes ne bi smel imeti težav s hvraskimi košarkarji.

V primeru neodločenega izida po dveh tekmah bodo v četrtek igrali še tretje srečanje pri današnjih gostiteljih.

Jutri bodo podelili tudi Koracev pokal. V Berlinu bo domaća Alba gostila milanski Stefanel, proti kateremu je na prvem srečanju igrala neodločeno. Zato je v prednosti seveda nemška ekipa, pri kateri zelo pomembno vlogo igra tudi slovenski reprezentant Teoman Alibegović. Treba pa je poudariti, da je Tanjevičovo mostvo v tem pokalu doslej bolje igralo v gosteh kot doma.

Tudi odločitev o pokalu Ronchetti bo padla jutri. Ekipa Lavezzinija iz Parme bo jutri proti Bourgesu skušala nadoknaditi 9 točk razlike, s katero je izgubila prvo tekmo v Franciji.

NOGOMET / PRVENSTVA NA TUJEM

V Španiji prva trojica presenetljivo praznih rok

MADRID - Prva tri mostva na lestvici porazena! 25. kolo španske Lige res ni stedilo s presenečenji. Vodilni Real Madrid je doživel tretji letosnji poraz proti Racingu iz Santanderja, ki je sicer mostvo z dna lestvice, a je letos že prekrizalo racune tudi Deportivo in Barceloni. Real je v priklupnem mestecu na atlantski obali celo povedel z golom Zamorana, nato pa se je razigrala ruska legija Racinga (beri Radcenko in Popov) in za Madridcane ni bilo pomoči. Ker so igrali sele v nedeljo ponoci, sta jih morda uspavala popoldanska poraza Barcelone in Deportiva. Barcelona je klonila v Madridu proti Athleticu, ki je svoj sicer neizkoriščen potencial pretvoril v dva gola mladega Ivana Roche. Deportivo, ki letos zal ni več »super«, je moral priznati premoc Zaragoze. V tekmi, kjer večina ni ohranila mirnih živcev, je odločil gol Pardeze, trije igralci so bili izključeni, deset pa je bilo opominov. Real Betis, o katerem smo le redkokdaj

spregovorili, je odnesel vazno točko z gostovanja pri kolegu - novincu Españolu ter povečal možnosti za uvrstitev v pokal UEFA. Tudi zaradi poraza Athleticica iz Bilbaa sicer, medtem ko se po poprečnem prvem delu dvigujejo kotacije Mijatovičeve Valencie. VRSTNI RED: R. Madrid 37, Barcelona 33, Deportivo 32, Zaragoza in R. Betis 30, Español, Sevilla in Ath. Bilbao 27.

V Nemčiji so se podcenjeni alarmni zvonci prejšnjega tedna pri Borussia Dortmund vendarle izkazali za utemeljene. Möller in tovariši so namreč doma oddali točko Eintrachtu, Westfalenstadion pa so zapustili med zvizgi svojih navijačev, ki zdaj s težjim srcem pričakujejo Lazio. S četrto zaporedno zmago v spomladanskem delu se je Borussia na eno samo točko približal Werderu Bremen, ki je kar s 5:1 pometel tretjeuvrščeni Freiburgom. Dva gola je dosegel Mario Basler, ob Sammerju najboljši igralec »bundeslige«. Baslerju je

Werder ze ponudil pogodbo (sanjsko seveda) do leta 2000, zanj pa se baje zanimata tudi Juventus (dvomimo) in Real Madrid (bolj verjetno). Kaiserslautern je v Stuttgartu resil točko z goloma Ceha Kuke in se usidral na tretjem mestu, po nekaterih ne ravno bleščecih predstavah pa sta spet ocarala Effenbergova Borussia Monchengladbach in Häßlerjev Karlsruhe: prva je na zadnje mesto obsodila edinega »vzhodnjaškega« predstavnika, Dynamo iz Dresdna, drugi pa je s klasičnim 2:0 ukrotil Hamburg. Spet razočaranje na Olympiastadionu: Bayern je proti došleji zadnjemu Duisburgu igral le neodločeno. VRSTNI RED: Borussia Dt. 33, Werder 32, K'lautern 29, Freiburg in Borussia MG 28, Bayern 27.

V Angliji so bili reflektorji usmerjeni na državni pokal, kjer so znani trije polfinalisti. Medtem ko sta se Crystal Palace in ugledni drugoligas Wolverhampton razšla brez zmagovalca in bosta igrala še eno tek-

Robert Prosinečki (Oviedo)

mo, so si ostali ta napor prikrasali. Manchester United je izločil QPR, Everton je presenetil proti Newcastleu, Tottenham pa je kar v brlogu Liverpoola na Anfield Roadu z 2:1 izločil »redse«. V Franciji spored ni popoln, najvažnejši tekmi pa so izpeljali. Nantes se je moral v Bordeauxu zadovoljiti le s točko, Lyon je zmagal in zmanjšal zaostanek na sedem točk. Porto in Benfica sta potrdila trend zadnjih desetih dni. Porto je zmagal in se utrdil vodstvo, Benfica pa je doma izgubila proti »neznaneu« Gil Vicentu. (dk)

JADRANJE / 14. ZIMSKI POKAL

Člani Čupe so se izkazali

Zadnja preizkušnja je bila v nedeljo v Barkovljah

V nedeljo se je v Barkovljah (SVBG) s četrto preizkušnjo (od 5 predvidenih) zaključil 14. zimski pokal za kajutne jadrnice. Sončno vreme ter zmeren zahodnik (do 5 m/s) je 29 posadkam omogočil lep zaključek regate. Tekmovalci so se namreč pomerili na regatnem polju vrste copic in nedeljsko preizkušnjo zaključili zgodaj popoldan. Kot smo že poročali, so se regate udeležile tudi tri Cupine posadke, ki so v posamičnih kategorijah dosegle več kot solidne rezultate. Nino Cherini je z jadrnico Vieni-vaconne zasedel končno 2. mesto v kategoriji F (na zadnji preizkušnji je v svoji kategoriji zmagal), v kategoriji E je jadrnica Ali babà (Nadja Canalaz) zasedla ravno tako 2. stopničko,

medtem ko je v B kategoriji Fulvio Iskra z jadrnico Tro Breizh zasedel 4. mesto.

Zmagovalci posameznih kategorij: B kategorija: Polvere di stelle (Diego Paoletti, SVBG), D kategorija: Smile (Diego Scrazzola, CDVM), E kategorija: Arundel (Gianpaolo Dagri, SNG), F kategorija: Antarrance (Werner Heinberger, YC AUT), G kategorija: Bahia feliz 2 (Kurt Fassl, YC AUT), J-24: Nove nine (Paolo Persini, LNI), E/reg: Trappola (Fabbio Piccoli, SNG)

Ob koncu lahko se dodamo, da so bili v nedeljo nagajeni le zmagovalci kategorij, saj bo dokončno nagrajevanje, kot že običajno, prirejeno skupaj z regato za dvojice Romantica, ki bo v Barkovljah 11. junija letos. (Aleks)

HOKEJ NA KOTALKAH / C LIGA

Poletovci so se Ferroviariu iz Bologne pošteno oddolžili

Paolo Russo dosegel kar 5 golov

Ferroviario Bologna - Polet 3:7 (1:2)
STRELCA ZA POLET: Russo 5, Mitja Kokorovec 2.

POLET: Fabec, Rados, Roselli, Marinuzzi, Russo, Mojmir in Mitja Kokorovec.

Poletovi hokejisti so se bolonjskemu Ferroviariu posteno oddolžili za poraz brez boja, ki so ga doživeli v Trstu v prvem delu prvenstva. Nasi hokejisti so takrat izgubili brez boja, ker je Poletov društveni zdravnik prisel na tekmo dve minuti (!) prepozno. Kljub sodnikovemu vabilu, da tekmo vseeno igrajo, so nasprotniki vztrajali pri svojem in srečanja niso igrali.

V Bologni pa so poletovci, čeprav v okrnjeni postavi, dokazali, da so boljši od domačega moštva. V prvem polcasu, ki je bil izenačen, so sicer vodili le z 2:1, v drugem delu tekme pa je prišla na dan njihova premoč. Gostitelji so sicer igrali izredno

agresivno, skoraj grobo. Poletovi hokejisti pa na trdo igro domaćinov niso nasledili in čeprav so ostali samo s stirimi igralci (izključen je bil Marinuzzi), so več kot zanesljivo zmagali.

Junak srečanja je bil gotovo Paolo Russo, ki je dal kar 5 zadetkov in spet dokazal svoje velike realizatorske sposobnosti. Ta hokejist, ki je že igral pri mnogih društvih in ki je bil preveč »temperamenten«, se je očitno dobri vzivel v Poletovo okolje in sedaj igra zelo uspešno.

Zaslužen za Poletovo sobotno zmago je gotovo tudi vratar Andreja Rados, ki je nedvomno eden izmed najboljših vratarjev te lige in bi lahko igral tudi v kaki višji kategoriji. Sicer pa so za novi dragoceni točki zaslužni prav vsi Poletovi hokejisti, ki igrajo na zadnjih tekmah kot prerojeni. Z novim vzdušjem v ekipi tudi rezultati ne zaostajajo.

ODBOJKA / 1. MOŠKA DIVIZIJA

Združena ekipa Körting tokrat zlahka do točk

Körting - Old Cats 3:0 (5:8, 15:5, 15:5)

Körting: Pulitanò (2+1), Delise (2+3), Veljak (6+1), Miot (5+2), Pertot (3+1), Micalessi (2+1), Cuk (1+2), Furlanec (3+1), Sustersič (0+0), Glavina (0+0), Volcic (0+2)

Servis (točke/napake): 5/16, Napake: Körting 13, Old Cats 21, trajanje setov: 20, 7 in 12 minut.

Sobotni nastop združene ekipe ni bil prav navdušujoč, pa čeprav zmaga ni bila nikdar v dvomu.

Ze samo dejstvo, da so Drasicevi varovanci samo v prvem setu zgrešili kar deset servisov, je dokaz, da so tekmo vzeli »na lahkoo«. Nasprotnik res ni pokazal nobene igre in prav zato bi bili morali körtingovci resneje igrati.

Končni rezultat res ni prava slika prikazane igre, saj tabela zgovorno ponazarja realni potek

igre. Združeni ekipi manjka predvsem motivacija in to je opazno, ko zaigrajo z boljšimi sesterkami.

Ce bodo željni večjih uspehov, se bodo morali tudi bolj potruditi.

Trener opravlja svojo nalogo več kot pozitivno, sedaj pa so na vrsti igralci, predvsem tisti, ki tvorijo jedro ekipe in si zato mislijo, da so svojo nalogo že izpolnili.

(Marij)
Ostali izidi 8. kola: Le Volpi - Nuova Pallavolo 13.3., Volley club - S. Andrea 3:0, Pallavolo Trieste - Volley 80 3:0.

Vrstni red: Nuova Pallavolo in Pallavolo Trieste 12, Körting in Le Volpi 10, Volley club 8, Prevenire 4, S. Andrea in Old Cats 2, Volley 80 0.

(Nuova Pallavolo in Le Volpi imata tekm manj)

Prihodnje kolo: Le Volpi - Körting.

ODBOJKA / MLADINSKA PRVENSTVA NA TRŽAŠKEM

Slogini »dečki« so tudi v povratni tekmi z Volley clubom potrdili svojo premoč

Kolo pred koncem imajo štiri točke prednosti - Proti Virtusu četrta zmaga borovcev V derbiju naraščajnic za začasno 1. mesto v B skupini Bor Friulexport boljši od Brega

DECKI
Volley Club - Koimpex 0:3 (4:15, 12:15, 10:15)

KOIMPEX: Babudri (0+0), Corbatti (1+1), Drasice (8+0), Peterlin (2+1), Ritossa (15+12), Stopar (1+2), Marko Viezzoli (0+0), Mauro Viezzoli (1+0).

Dečki Koimpexa so letošnji pokrajinski prvaki. Da v prvenstvu nimajo prave konkurence je bilo sicer že dalj časa jasno, v predzadnjem kolu pa so to premoč še potrdili, ko so po treh setih tudi drugic premagali drugouvrščeni Volley Club in si tako kolo pred koncem prvenstva prigrabili štiri točke prednosti. V soboto čaka naše fante se tekma s pepelko prvenstva Virtusom, katerega nikakor ne mislijo podcenjevati, saj je zdaj cilj ekipe se dvanajsta zaporedna zmaga brez izgubljenega seta.

Pred tekmo je v Koimpexovem taboru vlada precejšnja zaskrbljenost, saj je bolezen zdesetkala vrste naših fantov in trener Drasice je imel v petek zvečer le štiri zdrave odbojkarje.

Do nedelje se je stvar bistveno izboljšala. Soigralcem se ni mogel pridružiti edino Peter Milic, za Koimpex pa je prvič letos zaigral Peter Corbatti. Fantje so takoj zelo odločno zaigrali in Volley Club jih je resneje ogrožal le v drugem setu, ko je nekaj časa vodil, v preostalih pa so slogasi takoj prevzeli pobudo v svoje roke in jo obdržali do konca. (Inka)

Bor - Virtus 3:1 (11:15, 15:0, 15:8, 15:8)

BOR: točke/menjave Mauri 11+9, Bosari 1+0, Krmec 3+3, Pecar 3+1, Pipan 0+0, Pussini 8+3, Sa-

varin 6+8. Trener: Meulja.

Dečki so v predzadnjem kolu končno spet zmagali, čeprav so tokrat nastopili v dokaj okrnjeni postavi, saj so manjkali kar trije igralci iz prve postave. Za izgubljen prvi set pa je botrovala tudi zmeda na igrišču, čeprav so borovci vodili z 11:8. Ko pa so enkrat le uredili svoje vrste ter zaigrali bolj umirjeno so nasi fantje krepko obrnili tehtnico na svojo stran ter brez težav osvojili naslednje tri nize, druga pa kar na ničli. Upajamo, da bodo borovci zaključili prvenstvo vsaj se z eno zmago in tako na najboljši način sklenili sicer povprečno prvenstvo, v katerem so redkokdaj zadovoljili, večkrat pa razočarali. (Dejan)

Ostali izidi 13. kola: Volley 80 - Pallavolo Trieste 3:1.

Vrstni red: Koimpex 22, Volley club 18, Pallavolo Trieste in Volley 80 10, Bor 8, Ricreatori 4, Virtus 0.

Prihodnje kolo: Bor - Volley 80, Virtus - Koimpex

DEKLICE

Konec tedna sta na sporedu polfinalni tekmi končnice za naslov prvaka. Na Opcinah bo derbi med slogasicami, zmagovalkami skupine B in borovkami, ki so v A skupini zasedle končno 2. mesto. V telovadnici sole Galilei pa bo srečanje med Pallavolom Trieste in Kontovelom. Natančen datum in uro tekem bodo se sporocili.

NARASČAJNICE
Skupina A

Kontovel - Pallavolo Trieste 3:0 (15:6, 15:10, 15:1)

KONTOVEL: Stoka,

Kante, Gollia, Bukavec, Milkovic, Furlan, Antonini, Streklej, Obad, Milic, Battigelli. Trener: Kusar.

Kontovelke so prisle še do ene prepričljive zmage, čeprav tokrat niso igrale najboljše. Bile pa so absolutno boljše od nasprotnic (predvsem s tehničnega vidika), tako da ni bila njihova zmaga nikoli pod vprašajem, dosegle pa so jo takorekoc z najmanjšim trudom.

Ostala izida 7. kola: Oma B - Ricreatori 3:0, S. Andrea - Virtus 0:3, Sloga A je bila prosta.

Vrstni red: Oma B 15, Kontovel 14, Virtus 12, Sloga A 9, Ricreatori 6, Pallavolo Trieste 4, S. Andrea 0.

Skupina B
Breg - Bor Friulexport 1:2 (15:11, 5:15, 7:15)

BREG: Rodella, Tercon, Zeriali, Cossutta, Zerjal, Orlando, Mingot, Slavec, Gregori. Trener: Cac

BOR: Carpani, Frandolic, T. Furlani, Krasevic, Milicevic, Pecenic, Posar, Smotlak. Trener: Foraus.

Derbi med se edinima nepremaganima ekipama je pripadel borovkam. Srečanje je bilo na dobri ravni in je potrdilo, da sta Breg in Bor v bistvu v tej skupini za razred boljše od ostalih ekip in sta sposobna predvajati tehnično ze dokaj zadovoljivo igro, borovke pa so vsekar pokazale večjo homogenost in so zato tudi zasluženo zmagale. Borovke so prvi set pricale v vodstvu (5:3), vendar je Breg zacetni zaostanek nadoknadil in set tudi osvojil, v nadaljevanju pa se borovke niso več pustile presenetiti. Drugi set je bil v začetku se kar izenačen, v tretjem pa so si

Derbi naraščajnic v Dolini: zgoraj - Brežanka Deborah Rodella sprejema servis: spodaj - podaja borovke Sare Posar

gostje ze od vsega začetka nabrale visoko prednost. Za igro in trud je treba vsekar pohvaliti obe ekipi, od posameznic pa bi omenili Brežanko Deborah Rodella, ki je redkokdaj gresila, v ekipi zmagovalk pa Sare Posar za zrelo igro in Eliso Frandolic za napredek v igri.

Sokol - Altura 3:0 (15:5, 15:3, 15:6)

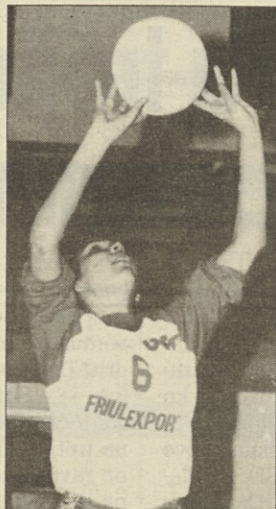
SOKOL: Svara, Trampus, Sanna, Tanze, Spanu, Bogatec. Trener: Pertot.

Gripa je zredčila tudi naraščajniško vrsto Sokola, ki pa je naletela na skromnega nasprotnika in zanesljivo zmagala, čeprav ni pokazala najboljših igr. Veliko večino točk so Nabrezinke napravile po zaslugi ostrih servisov Ambre Sanna. Z dobro igro v napadu se je izkazala Vanja Svara, ostale pa zaslužijo pohvalo zaradi borbenosti.

Sloga B - Oma A 3:0 (15:2, 15:6, 15:6)

SLOGA B: Ban, Bianchi, Carli, Coretti, Crissani, Cvelbar, Mozina, Pangerc, Mara in Veronika Sosic.

V sredo je bilo v Repnu srečanje med najmlajšima ekipama te skupine. Oma

ima večino igralcev izpod starostne meje, pri Slogi pa igrajo izključno dekleta letnika '82 in celo dve iz kategorije minivolleya. Slogasice so bile absolutno boljše od svojih nasprotnic, kot je razvidno od delnih izidov, nadvse spodbudno pa je zlasti dejstvo, da so skozi vso tekmo stalno gradile igro in striktno igrale na tri točke. Nove točke pa so našo ekipo pripeljale na tretje mesto na lestvici. (Inka)

Vrstni red: Bor Friulexport, Breg 12, Sloga B 10, Sokol 7, Oma 3, Altura 0.

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA

Brežanke so se Slogi predale še pred začetkom tekme

V 2. diviziji borovke po zmagi proti nepremaganemu Sgt v boju za končnico

Sloga - Breg 3:0 (15:7, 15:12, 15:8)

SLOGA: Ciocchi, Ferluga, Kosmina, Spacal, Starc, Tensi, Vidali, Zubalic, Zivec.

BREG: F. M. in S. Sancin, Sturman, A. in S. Mauri, Pettiroso, Mauro, Canziani.

Sloga je osvojila tudi drugi slovenski derbi in zdaj z Virtusom vodi na lestvici. Odločilna tekma med obema ekipama pa bo v prihodnjem kolu. Sobotna tekma ni bila posebno zanimiva, saj ekipi nista pokazali vsega kar znata. Slogasice so si s svojo večjo izkušenostjo v vseh setih priigrale dovolj prednosti, da so jo potem brez težav upravljale do konca. Mlade brežanke pa so se s porazom sprijaznile že pred samim začetkom srečanja, toka da domačinkam niso nudile prevelikega odpora in je tekma v bistvu vseskozi potekala povsem enosmerno.

(Inka)
Ostali izidi 6. kola: Pallavolo Trieste - Virtus 0:3, Prevenire - Kontovel odigrana sinoci, S. Andrea - Killjoy 1:3.

Vrstni red: Virtus in Sloga 12, Pallavolo Trieste 8, S. Andrea in Killjoy 6, Breg 2, Kontovel in Prevenire 0. (Kontovel in Prevenire imata tekmo manj)

Prihodnje kolo: Kontovel - Killjoy, Breg - Prevenire, Virtus - Sloga

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Skupina A

Izida 4. kola: Sloga A - Julia neodigrana zaradi odsotnosti sodnikov,

Altura - Nuova Pallavolo 0:3, Sokol je bil prost.

Vrstni red: Nuova Pallavolo 6, Julia 4, Sloga A in Sokol 2, Altura 0.

Prihodnje kolo: Nuova Pallavolo - Julia, Sokol - Sloga A.

Skupina B
Bor Friulexport - SGT 3:1 (13:15, 15:8, 15:6, 15:6)

BOR: Bogatec, Orel, Strnad, Tomaselli, Flego, Macho, Rogelja, Sadlovski, Milicevic, Faiman.

Nase odbojkarice so dosegle svojo drugo prvenstveno zmago, njihova žrtve pa je bila sesterka SGT, ki je bila pred tekmo se nepremagana.

Borovke so v prvem setu zaigrale z nekoliko spremenjeno postavo. Kljub borbeni igri in izenačenem boju pa so klonile. V nadaljevanju pa je trener Kalc poslal na igrišče običajno sesterko, ki je z dobro skupinsko igro popolnoma nadigrala gostje. Predvsem zanesljivo so igrale nase v napadu, sploh pa so se borile tudi v polju. Za končno suvereno zmago pa treba pohvaliti celotno ekipo, predvsem pa Katerino Macho, ki je se posebno blestela v napadu.

(Dejan)
Ostali izidi 4. kola: Virtus - S. Andrea 2:3, Sloga B je bila prosta.

Vrstni red: Virtus, Sgt, Bor Friulexport in S. Andrea 4, Sloga B 0.

Prihodnje kolo: S. Andrea - Sgt, Sloga B - Bor Friulexport.

KOTALKANJE / VSEAMERIŠKE IGRE

Samo Kokorovec v Havani trenira mlade kubanske reprezentante

Bivsi svetovni prvak v umetnostnem kotalkanju, poletovec Samo Kokorovec, je pred kratkim odpotoval na Kubo, kjer vadi kubansko reprezentanco za bližnje vseameriške igre, ki bodo letos v Argentini.

Kubanska kotalkarska zveza je v okviru dolgoletnega sodelovanja z italijansko federacijo in z UISP zaprosila našega kotalkarja, da bi ji priskočil na pomoč. Doslej je kubanska zveza nasla pomoč pri federaciji ZDA, po ameriški blokadi do Kube pa tega sodelovanja ni več.

Samo Kokorovec bo v sportnem centru v Havani vadil mlade kubanske kotalkarje tri tedne.

MLADINSKI NOGOMET / NARAŠČAJNIKI

Razpoloženi strelci Zarje Adriaimpex

Domio so nasuli pol ducata golov - Jutri jih v zaostali tekmi čaka vodilna Opicina

Domio - Zarja Adriaimpex 1:6 (0:3)
Strelci: Ota (3), Lorenzi, Sustersic, Blazina (Zarja)

ZARJA ADRIAIMPEX: Tence (Babuder), Bukavec, (Iozza), Zornada, Jan Gregori, Krizmančič, Miliani, Karis, Lorenzi, Curman, Sustersic (Blazina), Ota.

Domio je moral tokrat pobrati kar pol ducata golov, združena ekipa Zarja Adriaimpex pa je še enkrat dokazala, da je trenutno v res dobri formi. Zarjani so v zadnjih dveh tekmah dosegli kar 18 golov, prejeli pa samo enega, kar je dober znak pred jutrisnjo zaostalo tekmo s prvovrščenim Sant'Andrea.

Tekmo so naši zaključili že po prvem polcasu, saj so vodili že s tremi zadetki razlike. Vodilni zadetek je dosegel Lorenzi s prostim strelom, nato je Sustersic z bele točke podvojil, na 3:0 pa je proti koncu polčasa rezultat povisal Ota.

Po odmoru so naši fantje nekoliko popustili in to so domačini takoj izkoristili z zadetkom. Zarjani so nato spet zagospodarili na igrišču in se trikrat zatresli mrežo domačin. Takrat se je še posebno

razigral Brežan Ota, ki je bil stalno nevaren.

Kljub izdatni zmagi pa naši nogometasi niso zaintrigirali najbolje, pa tudi tekma ni bila najlepša, predvsem zaradi grobih prekrškov domačinov, ki so postajali vse bolj nervozni, saj je moral sodnik igralcem domače ekipe, ki visokega poraza ni znala sportno prenesti, pokazati vrsto rumenih in tudi en rdeči karton. (d.gr.)

Na sliki (Foto Kroma): strelci treh golov za Zarjo Adriaimpex Igor Ota.

NOGOMET / NAŠI EKIPI V PRVENSTVU NAJMLAJŠIH

Borovci visoko zmagali, Sovodenjci neodločeno

V prvenstvu začetnikov je Primorje v gosteh Opicini iztržilo točko, Sovodnje pa je visoko izgubilo v Ločniku

NAJMLAJŠI
Sovodnje - Lucinico 0:0

SOVODNJE: Gergolet, Mauri, Cotić, Bagon, R. Tomsic, Figelj, Faganel, Simsic, Pavsic (Todde), S. Tomsic, Piras (Mozetic).

Nasi nogometasi so zamudili edinstveno priložnost za zmago. Imeli so namreč veliko število priložnosti za zadetek, a jih niso znali izkoristiti. V prvem polcasu se je Aljosa Pavsic znesel sam pred vratarjem, a je streljal mimo vrat. Tudi drugi naši igralci bi lahko dosegli gol, a niso imeli sreče.

Največjo priložnost za zadetek in verjetno za zmago je naša ekipa imela pet minut pred koncem tekme, toda Bagon je zgrešil enajstmetrovko. Sovodenjci so se v preostalih minutah sicer odločno vrgli v napad, a brez uspeha.

Za poštenovalno igro zaslužijo vsi

pohvalo. (A. Pavsic)

Bor Farco - Esperia 3:1 (0:0)

STRELEC ZA BOR: Longo (3).

BOR FARCO: Hrovatin (Jas Gregori), Skabar, Kapun, Berce, Grgic, Batic, Gabrovec, Pahor, (Strajn), Longo (Tul), Cemjava (Martini), Zornada (Giraldi).

Ceprav je borovcem tokrat manjkalo nekaj igralcev, so proti fizično močnejši ekipi Esperii nepricakovano in gladko zmagali. Gostje so se predstavili kot zelo »cvrsta« ekipa, borovci pa so taktično in tehnično bolje igrali. Skozi vso tekmo so imeli premoč in poleg treh golov so si predvsem v prvem delu ustvarili še veliko priložnosti za zadetek. Borovci so bili takoj po odmoru učinkoviti, saj se je razigral Longo, ki je v bistvu sam zapečatil usodo gostov in dal kar tri zadetke. »Plavi« so tudi v tem delu stalno na-

padali.

Nasa združena ekipa bo že jutri v Bazovici igrala zaostalo tekmo s S. Andreo. (d.gr.)

ZACETNIKI

NA GORISKEM

Lucinico - Sovodnje 5:1 (3:0)

STRELEC ZA SOVODNJE: Terpin.

SOVODNJE: Francescotto, Ferlez, Pazalic, Galiussi, Semolic, Spacal, Stefancic, Terpin, Baradel (Bruschina), Lavrencic, Roner.

Sovodenjci so v Ločniku visoko izgubili, tako visokega poraza pa niso zaslužili. Gostitelji so takoj povedli s prostim strelom, ker je sovođenjski vratar prevec zadrževal zogo v kazenskem prostoru. Sovodenjci so sicer reagirali, toda domačini so jih še dvakrat presenetili z učinkovito igro po krilih.

Nasa ekipa je dosegla gol v dru-

gem polcasu s Terpinom, ki je izkoristil predložek Bruschine. Sovodenjci so nadaljevali z napadi, toda gostitelji so jih presenetili z učinkovitimi protinapadi in dali se dva zadetka.

NA TRZASKEM

Opicina - Primoje Interland B 0:0

PRIMORJE: Suc, Milkovic (Kante), D. Gregori, Stoka, Antonini (Milič), Desco, A. Gregori, Jerman, Pipan, Privileggi (Strajn), Lonzar.

Po slabi igri v prvem polcasu (našim nogometasem se je poznalo, da premalo trenirajo) je Primorje mnogo bolje zaigralo v nadaljevanju, ko si je ustvarilo tudi več priložnosti za gol. Sicer pa je neodločen izid pravilno plačilo za obe ekipi. Za točko bi pohvalili vso ekipo, predvsem pa vratarja Suca, ki je v prvem delu večkrat uspešno posredoval.

KOŠARKA / V PRVENSTVU NARAŠČAJNIKOV IN DEČKOV

Od vseh naših ekip tokrat zmagali le Domovi dečki

NARAŠČAJNIKI

Poggi - Dom 125:84 (62:35)

DOM: Stefancic 8 (2:2), Hrovatin 16, Fonda 4 (0:2), Brundula, Gustin 30 (5:8), Valente 6, Zobin 14, Mura 2, Bukavec 4, trener Gregori.

PON: Stefancic (40). 3T: Gustin 3, Hrovatin 2.

Domovci so po dveh slabih nastopih ves teden trdo trenirali, da bi na tekmi proti močnemu Poggiju zapustili cimboljsi vtis. In res so v soboto dobro igrali in le škoda, da so bili pri metih na kos nekoliko pomanjkljivi. Občasno so se naši kosarkarji enakovredno borili z gostitelji in gotovo si niso zaslužili tako visokega poraza. Za veliko poštenovalnost in borbenost bi tokrat pohvalili vso ekipo. (M. Gustin)

DEČKI

Ferrovioario - Dom Unitecno 100:114 (57:42)

DOM: Sljivic 4, Tacco 11 (1:6), Golob 8, Bodirosa 65 (3:9), Klanjscek, Bresciani 20 (1:2), Pahor 2, trener Semolic.

3T: Bresciani 1.

Domovci so po daljšem obdobju spet osvojili nov par točk, njihova zmaga pa je bila vse prej kot lahka. Gostitelji so bili namreč v prvem delu zanesljivo boljši in vodili kar s 15 točkami razlike, tudi zato ker so naši morali drugo četrtino igrati le s stirimimi igralci, ker so prišli na tekmo le s sedmimi. V tretji četrtini pa so se domovci razigrali in se zlasti se je odlikoval Predrag Bodirosa (na sliki), ki je bil za nasprot-

nike neustavljiv, saj je dal kar 65 točk. Za zasluzeno zmago od posameznikov zasluži pohvalo se David Tacco, ki je bil v obrambi pravi steber.

Sokol - Don Bosco B 90:93 (45:50)

SOKOL: Grilanc 16 (0:2), Pavletic 37 (5:10), Frandoli 5 (3:4), Doglia 26 (4:8), Jaklic, Semec 6, Bogatec, Bukavec, Hrovatin.

SON: 16. 3T: Doglia 2, Grilanc 2, Pavletic 2.

Domačini so pričeli zelo dobro, uspešno izvedli vse tri mete za tri točke (dva Pavletic in enega Doglia), tako da so po deseti minuti že vodili z 29:19. Žal pa so si vso prednost zapravili v drugem delu prvega polčasa. V tretji četrtini so sokolovci nadoknadili zaostanek s točkami Janosa Grilanca, tako da sta se ekipi izmenjavali vodstvo v zadnjih desetih minutah. Vse je že kazalo, da bo našim fantom le uspel podvig, saj so po zaslugi Denisa Doglie in Robija Pavletica povedli za 5 točk (86:81), a prav tedaj se je najbolj obcutila odsotnost Kristjana Rebele in Danjela Sustersica. Nabrežinci so namreč zgrešili kar štiri proste mete, verjetno prav zaradi utrujenosti. Nasprotno pa je Don Bosco zadel oba prosta meta osem sekund pred končnim žvižgom in si tako zagotovil zmago.

Kljub porazu pa vsa nabrežinska ekipa zasluži pohvalo. (A.T.)

Bor Ediauto - Brescialat Gorica 81:100 (38:58)

BOR: Kafol 2, Zobec, Smilovich 11 (1:2), Ga-

burro 15 (1:5), Stokelj 22 (8:13), Kosuta, Santi 11 (1:2), Floridan, Bozari 6, Tolentino 0:4, Lovriha 16 (0:2), Romano, trener Krecic.

PM 11:28.

Borovi kosarkarjem ni uspel podvig proti goriskemu Brescialatu. Nasi so začeli precej dobro, toda v drugi četrtini so povsem popustili in so po prvem polcasu zaostajali že za dvajset točk. Krecičevi varovanci so v nadaljevanju prevzeli pobudo in se v 34. min. približali na samih 13 točk (73:68), več pa niso zmogli.

Pri naših je pet igralcev doseglo večji izkupicek točk, pri nasprotnikih pa se je uveljavil predvsem visoki Graziani, ki je dal kar 32 točk. (N. Stokelj)

Don Bosco A - Jadran Farco 138:46 (34:17)

JADRAN: Brce, Hrovatin, Sibelja, Spacapan 17 (1:2), L' Abbate 2, Kalc 5, Kocjancic 7 (1:6), Gregori 11, Zagar 6, trener Vremec.

3T: Spacapan 2, Gregori 1, Kalc 1.

Kot kaže sam izid, je bila premoč gostiteljev več kot očitna. Nasi kosarkarji, ki so zaradi gripe nastopili v zelo okrnjeni postavi, so se sicer poštenovalno borili, nič pa niso mogli proti premočnemu nasprotniku. (M. Gustin)

NOGOMET

Mladinci
Deželno prvenstvo

IZIDI 22. KOLA: Itala S. Marco - Staranzano 0:1, Fortitudo - Cormonese 1:2, Ponziana - Gradese 3:1, San Giovanni - Lucinico 5:0, Portuale - San Canzian 1:1, Ronchi - San Sergio 2:0, Juventusina - San Luigi 0:2.

VRSTNI RED: Ronchi 36, San Sergio 32, Cormonese 31, Ponziana 30, Staranzano 24, Itala S. Marco 23, San Giovanni in Juventusina 22, San Canzian 19, Fortitudo 15, San Luigi 14, Gradese in Lucinico 11, Portuale 6.

PRIHODNJE KOLO: San Luigi - Fortitudo, San Sergio - Gradese, San Canzian - Juventusina, Itala S. Marco - Ponziana, Lucinico - Portuale, Cormonese - Ronchi, Staranzano - San Giovanni.

Pokrajinsko prvenstvo

IZIDI 20. KOLA: San Marco - Domio 1:1, Zaule Rabuiese - Edile Adriatica 1:2, Costalunga - Olimpia 2:2, Sant'Andrea - Chiarbola 3:2, Primorje - Muggesana 0:0, Montebello D. Bosco - Vesna 5:0, Opicina prosta.

VRSTNI RD: Domio 30, Opicina 28, Costalunga 23, Olimpia 22, Sant'Andrea in Muggesana 20, Edile Adriatica in San Marco 19, Chiarbola 17, Montebello D. Bosco in Zaule 15, Primorje 13, Vesna 1.

PRIHODNJE KOLO: Opicina - Montebello D. Bosco, Vesna - Primorje, Muggesana - Sant'Andrea, Chiarbola - Costalunga, Olimpia - Zaule, Edile Adriatica - San Marco, Domio prost.

Naraščajniki

IZIDI: Domio - Zarja Adriaimpex 1:6, Esperia - Opicina 0:2, Chiarbola - San Sergio 5:0, Fortitudo - Junior Aurisina 12:0, Sant'Andrea - Alt. Muggesana 2:0, Olimpia - Ponziana 6:0, Portuale - CGS 1:2, Costalunga - Montebello D. Bosco odložena.

VRSTNI RED: Sant'Andrea 41, Fortitudo 39, Zarja Adriaimpex 37, Opicina 34, Domio 27, Altura Muggesana 26, Olimpia in Costalunga 23, Chiarbola 21, San Sergio 18, CGS in Portuale 15, Montebello D. Bosco 13, Ponziana 8, Esperia 6, Junior Aurisina 0.

PRIHODNJE KOLO: CGS - Costalunga, Montebello D. Bosco - Olimpia, Ponziana - Sant'Andrea, Alt. Muggesana - Fortitudo, Junior Aurisina - Chiarbola, San Sergio - Esperia, Opicina - Domio, Portuale - Zarja Adriaimpex.

Najmlajši

CGS - Costalunga 1:1, Montebello D. Bosco - Fani Olimpia 0:3, Chiarbola - Sant'Andrea 2:0, Fortitudo - San Luigi 4:2, San Sergio - Altura Muggesana 1:1, Opicina - Ponziana 6:0, Bor Farco - Esperia 3:1, Domio prost.

VRSTNI RED: Fani Olimpia 39, San Sergio 35, Montebello D. Bosco in Bor Farco 33, Opicina in Alt. Muggesana 25, Fortitudo 22, Esperia 16, Domio 15, Costalunga in Chiarbola 14, Sant'Andrea in CGS 11, Ponziana 8, San Luigi 7.

PRIHODNJE KOLO: Domio - Bor Farco, Esperia - Opicina, Ponziana - San Sergio, Alt. Muggesana - Fortitudo, San Luigi - Chiarbola, Sant'Andrea - Montebello D. Bosco, Fani Olimpia - CGS, Costalunga prosta.

Začetniki

Skupina A

IZIDI 2. KOLA: San Sergio A - Triestina A odložena, San Giovanni - Fortitudo 0:1, Portuale - Primorje Interland A odložena, Altura Muggesana - CGS 0:0, San Luigi A - Chiarbola 2:0, Costalunga - Fani Olimpia 0:3.

VRSTNI RED: Triestina A, San Sergio A, San Luigi A, CGS, Fortitudo in Fani Olimpia 2, Primorje Interland A, Alt. Muggesana, Portuale in San Giovanni 1, Chiarbola in Costalunga 0.

PRIHODNJE KOLO: Chiarbola - Costalunga, CGS - San Luigi A, Primorje Interland A - Alt. Muggesana, Fortitudo - Portuale, Triestina A - San Giovanni, Fani Olimpia - San Sergio A.

Skupina B

IZIDI 2. KOLA: Ponziana - Triestina B 0:9, Montebello D. Bosco - Sant'Andrea 5:0, Opicina - Primorje Interland B 0:0, Zaule - Esperia 1:7, Domio - San Sergio B 0:2, Roianese - San Luigi B 0:2.

VRSTNI RED: San Sergio B 4, Esperia 3, Triestina B, Montebello D. Bosco, San Luigi B, Opicina in Sant'Andrea 2, Primorje Interland B, Domio in Roianese 1, Zaule in Ponziana 0.

PRIHODNJE KOLO: San Sergio B - Roianese, Esperia - Domio, Primorje Interland B - Zaule, Sant'Andrea - Opicina, Triestina B - Montebello D. Bosco, San Luigi B - Ponziana.

Obvestila

SK DEVIN

obvešča, da bo Stojan sprejemal prijave za Zimske sportne igre, ki bodo na Trbizu, 19. t.m., do JUTRI (15. 3.) do 21. ure na tel. 220423.

JK CUPA

obvešča člane, da bo izredni občni zbor v petek, 24.t.m., ob 20.30 v sportnem centru v Vizovljah. Dnevni red: sprememba društvenega statuta. Sledi 23. redni občni zbor. Dnevni red: otvoritev občnega zbora; poročilo predsednika in odbornikov; oddobritev obračuna in predračuna; razrešnica odboru; izvolitev novega odbora; razno. Vabljeni.

MC PRIMOTOR

organizira v nedeljo, 26. t. m. izlet v dolino Kolpe in Gorsk Kotar. Obvezno vpisovanje in vse podrobnejše informacije vsak četrtek, petek in soboto, od 20.30 do 21.30 v gostilni Sancin v Boljuncu (Dean Starec).

Horoskop

zapisal

B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Spoznali boste, da si ne želite novega življenjskega okolja, pač pa potrebujete nov način življenja v starem okolju. Dajte torej prednost potrebi; želja lahko pocaka.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V svet boste začeli zreti s trenejšimi očmi; ne boste ga več silili k spremembam po vaši meri, niti se ne boste več silili, da bi plesali po njegovi melodiji.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nadrejenim boste pojasnili svoje zahteve na način, ki jim bo malone segel do srca. Njihova ušesa bodo odprta na stežaj, denarnice pa bodo zaenkrat ostale se zaprte.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vase skrite želje se vztrajno uresničujejo, ne da bi se vam bilo treba posebej truditi. Če je predmet vaših želja zeleno bitje, to resda ni prav nič čudnega.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Trenutke, kakršnih boste deležni danes, si boste zazeleli zgostiti v večnost. Glede na to, da so v največji meri odvisni od vas, vam morebiti enkrat zares uspe.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: V sebi boste globoko ljubosumni, na zunan pa boste kazali masko hladnega ravnodušja. Ko si bo vaša ljuba oseba naposled prizgala zeleno luč, pa boste rdece vzrojili.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Izbirali boste med novimi možnostmi za napredovanje. Izberite tisto, ki vam bo poleg denarja prinesla še dovolj časa za uresničevanje možnosti za resnično srečo.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Današnjo odločitev boste sklenili na osnovi notranjega interesa. Ne bo se vam težko odreči ničemer, kar bi vas kratkoročno pomirilo, dolgoročno pa zaslepilo.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Partnerju boste razkrili svoje najgloblje misli in čustva. Uvideli boste, da je bojazen pred nerazumevanjem golazen, ki na polju ljubezni nima kaj iskati.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Z modrostjo se boste lotili težavice, ki vas že nekaj časa vztrajno pesti, ter jo odpravili kot za šalo. Oprla se vam bo do številna nova vrata, ki vodijo k sreči.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Znova se boste spopadli z svojim grehom ter se odločili, da ga odpravite za vselej, vendar vam bo znova primanjkovalo prave volje. Nič hudega; zelo blizu ste.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Hlinjena pozornost vam bo pršla vrh glave, zato boste svojim obcudovalcem iskreno povedali, kar jim gre. Njihova pozornost bo odslej bolj iskrena, a toliko bolj iskrena.

Za prihodnje dni bo značilna večja delovna ustvarjalnost

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Poleg Sonca, ki se bo gibalo po zadnji dekadi znamenja Rib, in Saturna, ki se v tem znamenju nahaja že precej dolgo, bomo 15. marca v Ribe dobili se Merkur. Njihovo skupno ozadje bo precej ojačalo ritem našega čustvenega življenja. Naša občutljivost bo večja kot običajno, zato bomo dovzetni do se tako majhnih premikov, tako v svoji notranjosti kot v okolju. Glede na to, da je Merkur v Ribah v egzilu (izgonu), se bo njegovo delovanje včasih odrazilo tudi v obliki pretiranih emocionalnih stanj, v katerih se bomo uspeli obvladati le z obilico zdravega razuma. Naše trezno sodelovanje bo terjalo tudi retrogradni Mars v znamenju leva, saj nas bo njegovo »gibanje nazaj« vrnalo v podoživljanje nedorečenega. Potrebna bo torej velika razsodnost, ki nam bo ob omogočanju prave

slike kazala smer najbolj-sega koraka.

Sedemnajstega marca ob 1.26 nastopi polna Luna in sicer na 25 stopinj in 59 minut Device. Sočasno bo Luna tvorila harmoničen aspekt z Uranom, zato se lahko takrat nadejamo kakega pozitivnega premika. Sodelovanje Urana bo znatno omililo mnogokrat prepotentno polno Luno, zato razni fanatizmi ne bodo potrebni. Viske svoje energije bomo brez večjih težav usmerjali v delovno ustvarjalnost, ki bo zelo izrazita.

Seveda pa glede na vpliv Merkura, ki je v Ribah v egzilu, kot tudi retrogradnega Marsa, ne bomo pozabili na delo na sabi, ki je izhodišče za vsa ostala prizadevanja.

V tem tednu bomo torej aktivni na polju svoje osebnosti in na področju naših delovnih podvigov. (A. O.)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nezni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Srsen. Pravilni odgovori pa prinašajo ceden kupček denarja...

kjer jih zaradi njihove neobstoynosti ne more videti veliko ljudi.

»V Evropi je 280 jam s prazgodovinskimi podobami in le šest razmeroma majhnih na prostem, med katerimi je najdišče v dolini Coa gotovo najbolj veličastno,« je dejal britanski arheolog Paul Bahn, ki je skupaj z drugimi v okviru Unesca ovrjednolil najdišča v dolini Coa. »Menim, da bi morali gradbeni dela ustaviti takoj, saj bi bila neprecenljiva škoda, če bi uničili tako pomembno odkritje,« je izjavil za li-zbonski dnevnik Publico.

Doslej se v dolini Coa odkrili več kot 150 risb zivali iz kamene dobe. Vsak dan pa arheologi odkrivajo nove risbe vzdolž osem kilometrov dolge doline, preden se ta razširi v strugo reke Douro. Celotno območje so zaprli, da bi najdišče obvarovali pred vandali. Domnevajo, da je se več risb pod vodno gladino v spodnjih predelih doline, ki so že poplavljeni zaradi jezua na zgornjem toku Douro.

Po mnenju Oliveire utegne dolina Coa v svojih zgornjih predelih, poraslih z mandljevci, skrivati do tisoč prazgodovinskih podob. »Nujno je ustaviti

gradnjo jezua in območje takoj razglasiti za naravni park, ki bo prispeval k razvoju turizma in gospodarstva,« je se pripomnil.

Državni sekretar za kulturo Manuel Frexes pa je dejal, da vlada tehta različne možnosti, dokončno odločitev pa bo sprejela sele po tem, ko bo Unesco predložil svoje poročilo. »Seveda bi se bilo pametno odločiti za ohranjanje taksne kulturne dediščine, vendar velja hkrati pomisliti, da to ne sme škodovati splošnemu razvoju,« je dodal.

Frexes je omenil tudi misel, da bi najznamenitejše podobe prenesli nekoliko višje, nad vodno gladino. Tako so ravnali v Egiptu, ko so posamezne zgodovinske spomenike prenesli, preden jih je zalila voda Asuanskega jezua.

Kljub temu se dela pri gradnji jezua nadaljujejo: »Soočili smo se s popolnoma novim položajem, vendar upamo, da nam bo uspelo uskladiti vse interese,« je izjavil predstavnik elektrogospodarskega podjetja EDP.

Prebivalci tega odročnega področja pa so navdušeni. »Za nas je to pravi božji dar,« je izjavil Antonio Jaloto, lastnik hotela s

30 posteljami, ki je že postal izhodiščna točka za arheologe, številne novinarje in vladne predstavnike. »V dveh mesecih sem zaslužil toliko kot prej v celotnem letu,« je se dodal.

Portugalski predsednik Mario Soares je dolino Coa obiskal 20. februarja, vendar je po obisku priznal, da mu bo problem ohranjanja prazgodovinskih podob povzročil precej sivih las. »Res je, da podobe ne znajo plavati, zato pa je problem se bolj zapleten,« se je Soares poslal s študenti, ki so mu v protestu zoper nadaljnjo gradnjo jezua doslej že porabila 170 milijonov dolarjev. »Odločitev o tem, da bomo nehali graditi jez, zahteva odgovor na vprašanje, kdo bo povrnil denar, ki smo ga porabili doslej,« je se dejal.

Zadnje dni februarja je Unesco uradno zaprosil Portugalsko, naj ustavi gradnjo jezua. Frexes je za portugalsko tiskovno agencijo Lusa izjavil, da se bo vlada dokončno odločila v roku treh mesecev.

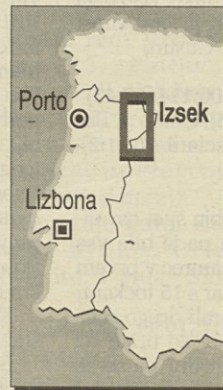
Alberto Pontes / Reuter

Če arheologom ne bo uspelo ustaviti gradnje jezua za hidroelektrarno, bo voda za vedno uničila prazgodovinske podobe, vklesane v skalna pobočja odročne doline na severovzhodu Portugalske.

Jez Pocinho:

Voda je uničila prazgodovinske umetnine ob ustju doline Coa.

Dolina Coa je eno največjih najdišč prazgodovinskih umetnin na prostem v vsej Evropi.

PORTUGALSKA

Reka Douro

Jez Foz Coa

Reka Coa

SPANJA

0 km 10

Porto

Lizbona

Izsek

REUTER

PORTUGALSKA

Stenske poslikave naj bi zalila voda

Veličasten muzej na prostem

Na stotine stenskih poslikav v odročni dolini na severovzhodu Portugalske utegne poplavit voda, če arheologom ne bo uspelo preprečiti gradnje velikega jezua za hidroelektrarno. Podobe krav, jelenov, ovac in konj, ki so jih na stene narisali pred 20 tisoč leti, v kameni dolini Coa, so pozornost znanstvenikov pritegnile leta 1992.

Takrat je državno elektrogospodarsko podjetje (EDP) arheologa Nelsona Rebando zaprosilo, naj preišče dolino, preden jo bo zalila voda. Rebando je odkril na desetine naturalističnih podob zivali, ki spominjajo na prazgodovinske jamske podobe, narisane po stenah vzdolž vse doline. Toda o njih dve leti ni povedal nikomur: pospešeno je pisal svojo doktorsko dizertacijo. Javnost je za podobe

izvedela sele novembra lani, ko je EDP že začela graditi jez v vrednosti 300 milijonov dolarjev, ki naj bi ga končali leta 1999. Takrat so arheologi začeli mednarodno kampanjo za ustavitev gradnje, da bi neokrnjeno in divjo dolino Coa, ki leži 400 kilometrov severovzhodno od Lizbone, spremenili v muzej na prostem. Nekateri so takrat močno napadli vladni inštitut za kulturo, ker je o tem odkritju tako dolgo molcal.

»To je edino področje na svetu, kjer je toliko prazgodovinskih slik na prostem, kar pomeni, da gre za svetovno pomembno arheološko najdišče,« je izjavil profesor arheologije Vitor Oliveira Jorge. Po njegovem mnenju, ki ga deli z drugimi arheologi, so najbolj znane prazgodovinske poslikave doslej odkrili v jamah,

SLOVENSKA DEDIŠČINA

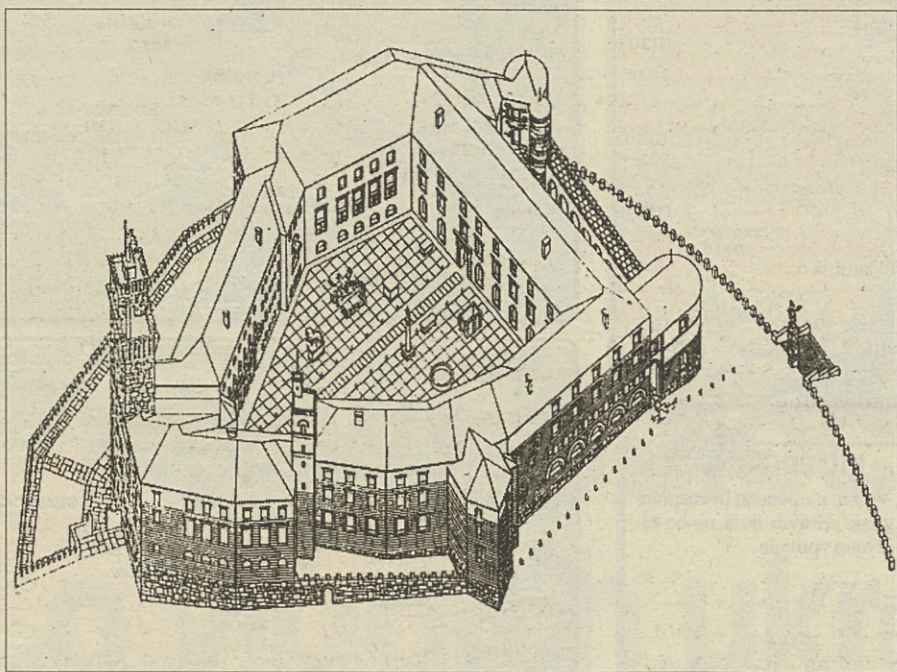
Različne podobe Ljubljanskega gradu (9)

Ce je čuvaj opazil ogenj, je moral o njem obvestiti meščane z neprestanim zvonjenjem na srednji zvon in izobesiti rdečo zastavo v tisto smer mesta, kjer je požar izbruhnil. Če pa je čuvaj požar opazil ponoči, je namesto zastave obesil svetilko.

Leta 1782 je v stolp z uro tresčila strela, ki je odtrgala dve stevalki.

Zvonjenje v spomin na zmago nad Turki

Ob sovražni nevarnosti je zvon klical meščane k orožju. Na srednji zvon pa se je zvonilo vse leto tudi ob sedmi uri zjutraj. To zvonjenje je ukazal cesar Leopold I. (1658-1705) kot spomin na zmago nad Turki leta 1683 pred Dunajem, ko so le-ti porazeni in osramočeni ob sedmi uri zjutraj odšli. Z velikim zvonom pa se je zvonilo ob dveh glavnih zagnanjih ali sejmihi, na sv. Filipa in sv. Jakoba dan 1. maja in na sv. Elizabete dan 19. novembra.

Tedaj so zvonili od 12. do 13. ure in potem se na koncu stirinajst dnevnih sejmov.

Delo piskacev na gradu se je prenehalo leta 1769, ker je mesto fond, s katerim je piskace placevalo,

uporabilo za druge namene. Prenehanje dela piskacev pa lahko povežemo tudi s tedanjimi velikimi družbenimi spremembami.

Stolp piskacev so porušili Francozi leta 1813

skupaj z ostalimi obrambnimi napravami na gradu.

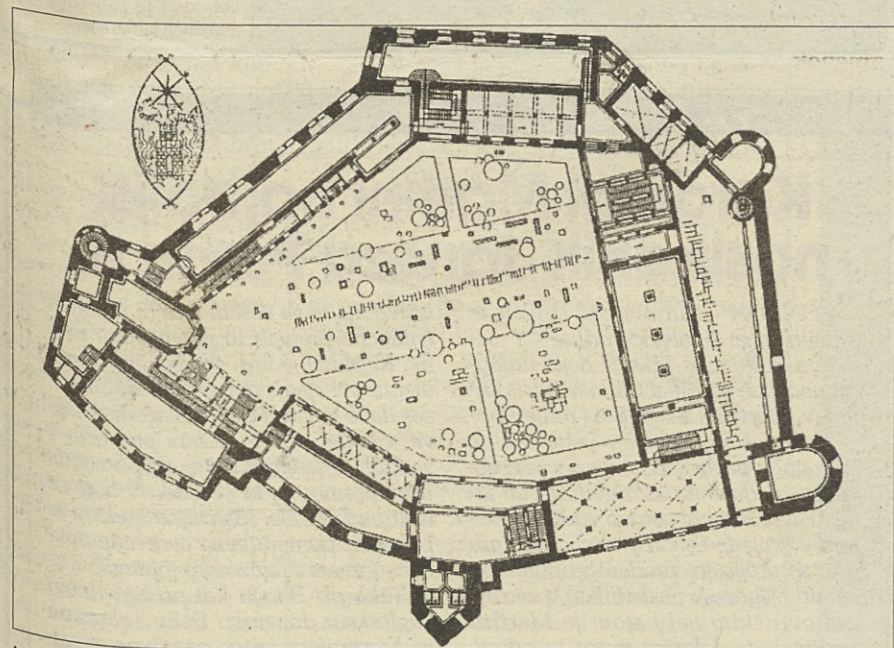
Razgledni stolp

Leta 1815 je bil porušeni stolp piskacev nadomeščen z lesenim, postavljenim na starem obrambnem stolpu (danasnji razgledni stolp). Vhod v grad, ki je vodil s te strani, pa so zaprli. Stolp je imel v spodnjem prostoru prehod na topniško ploščad, »malo bastijo«.

Leseni del stolpa je bil leta 1848 nadomeščen z zidanim, na katerega je bila namesčena ura, na vrhu pa je imel razgledno ploščad, pod katero so svoje mesto našli tudi že omenjeni trije zvonovi. Tudi v tem razglednem stolpu je v drugem nadstropju čuvaj ohranil svoje stanovanje.

Naloga čuvaja je bila, da je s streli iz starih topov, ki so bili namesčeni na mali bastiji, naznanil požar v mestu.

Vera Senica
(Se nadaljuje)

Na obeh slikah: Plečnikov projekt za prenojo Ljubljanskega gradu (Kronika 1934/2)

JANEZ JAKLIČ

Prebujajoča se orientalska lepota (8)

Konya je tudi sveto mesto, kjer je muslimanski svetnik Mevlana v 13. stoletju ustanovil red plesočih dervisev. »Pridi, pridi, kdorkoli že si. Ni pomembno, kaj si, ali si brezvernež, malikovalec ali gorecnež. Pridi, nas samostan ni mesto razočaranja, pridi, čeprav si prelomil prisego stokrat, pridi znova!« so bile besede, s katerimi je vabil veliki dervis svoje sobrate. Čudno nasprotje v takratnih divjih casih. Njegova grobnica z muzejem je prostor, ki ga vsak obišče z velikim spoštovanjem.

Nekaj sto kilometrov stran se v puisti pušcavski pokrajini, polni slanij jezer, kjer se ljudje le težko prebijajo skozi zivljenje in se ob značilnih osličkih pojavlja tudi pušcavska ladja kamela, nahaja turška prestolnica Ankara. Narejena je bila prav z namenom, da zadrži prebivalce v tem surovem svetu.

Ankara je sveto mesto. Tu pod veličastnimi oboki mavzoleja, postavljenega v čast človeku, vojskovodji in državniku, počiva najbolj priljubljen človek turškega naroda Mustafa Kemalpaša, bolj znan pod imenom Atatürk. To je bil človek, ki je ubogo zdesetkano državo v prvi svetovni vojni junasko ubranil pred grškimi napadalci in jo s pogorišča premaganecev popeljal v novi svet. Bil je miselni vodja ter začetnik napredka Turčije in njene evropeizacije. Uničil je fevdalno ureditev, izvedel delno agrarno reformo, uvedel latinico, osvobodil zene in pospešil solstvo. Takrat se je Turcija približala Evropi na miren način, in ne kot osvajalka ter plenilka, kakršna je bila v zgodovini.

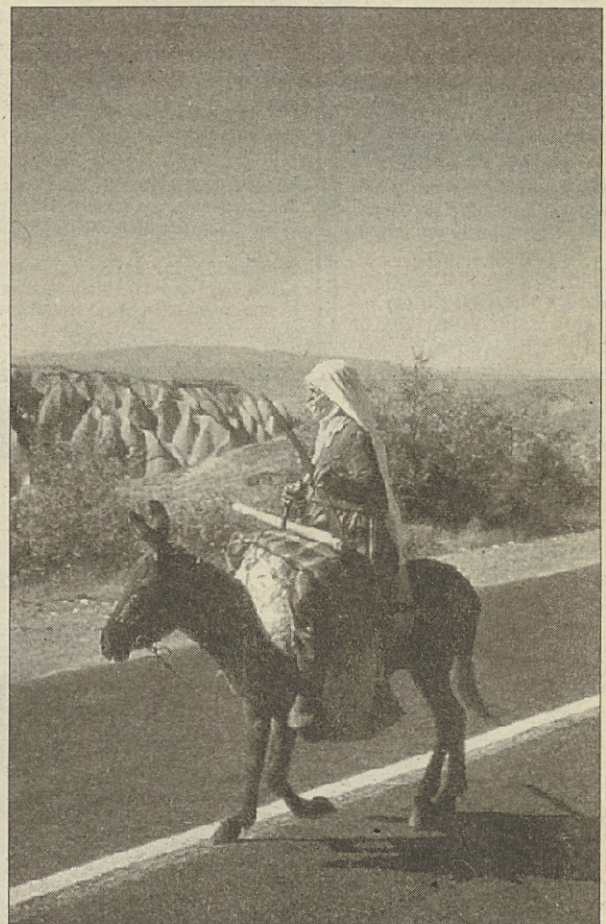
Potovanje se je preigibalo v tretji teden in

začelo se nam je muditi. Preko mesta Burse in Istanbula smo zaspili našo klobaso v mestu Edirne.

Prvi stik z Istanbulom, mestom dveh kontinentov in dveh morji, nudi pogled na vitke minarete, ki se vzpenjajo na vsakodnevem zadimljenem obzorju. K veličastnosti te slike prispeva svoje tudi ogromna silhueta višecnega mostu, ki od leta 1973 - kot prvi most v zgodovini človeštva - spaja dva kontinenta in dva dela mesta. Ob njem so starodavne trdnjave in palače ob morju kakor majhni pritlikavci.

Ko gledas mestne znamenitosti - Plavo mosejo, Hagio Sofio, palaco Topkapi, ostanke bizantinskega vodovoda - se moras zavedati, da stojis v mestu treh slavnih kraljestev - rimskega, bizantinskega in otomanskega.

(Se nadaljuje)

Osliček je glavno prevozno sredstvo prebivalcev puštih pokrajin (Foto: Tomaž Škerjanc)

MOJSTRI DETEKTIVI

Dashiell Hammett

Umor v Farewellu (9)

»V sanjah.«
»Ali so bile sanje?« je ravnodušno odgovoril.
Ko sem deset ali petnajst minut pozneje odhajal, je bilo iz hiše slisati, kot da Marcus zares pripravlja prtljago.

Sherry mi je dal roko in rekel: »Bilo mi je v zadovoljstvo, da sem zajtrkoval z vami. Morda se bova se kdaj videla, če vas bo vaše delo privelo v severno Afriko. Priporočite me Miariam in Dolphu. Iskrenega sožalja jima žal ne morem izreči.«

Ko me iz bungalova ni bilo več mogoče videti, sem zavil s ceste na pot, ki je vodila po pobočju grica, in se ogledal za kakim viš ležecim prostorom, od koder bi lahko opazoval Sherryjev bungalov. Nasel sem nekaj, kar je bilo podobno košu na jamboru, prazno podrtijo na skalni polici, ki je na severovzhodu strlela s pobočja. S prednje verande zapuščene bajte sem lahko videl vso prednjo stran bungalova, del njegove druge strani in pre-

cejsen kos s prodniki tlakovane potke vse do tam, kjer se je iztekala v cesto. Za golo oko je bila razdalja precejšna, toda z vojskim daljnogledom v roki bi bila tam odlična opazovalnica, zlasti ker je opazovalca skrivalo grmovje, ki se je razraslo pred bajto.

Ko sem se vrnil h Kawalovovim, je pod nekim drevesom kot na prestolu sedel Ringgo, obdan s pisanimi blazinami in s knjigo v roki.

»Kakšen se vam zdi?« je vprašal. »Je nor?«

»Zelo nor ni. Priporoča se vam in vaši ženi. Kako pa je danes z vašo roko?«

»Klavrno. Najbrž je bila sinoci delezna preveč vlage. Noč je bila pekleska.«

»Ali ste našli kapetana, ki se gre igro mačke in miši?« je izza mojega hrbta glasno vprašal Kawalovov sitni glas. »In ali ste kaj odkrili?«

Obrnil sem se. Kawalov je prihajal od hiše. To dopoldne je bil njegov obraz prej siv kot rjav, toda del vratu,

ki sem ga videl v izrezu srajce, se je zdel se popolnoma zdrav.
»Pripravljaj se prtljago, ker odhaja,« sem rekel. »V Afriko se vrača.«

VI

To je bilo v četrtek. Potem se tiste dne ni nič več zgodilo.

V petek zjutraj me je zbudil hrup pred vrati moje spalnice, ob kateri je nekaj močno udarilo.

V mojo sobo je planil Martin, tisti služabnik suhega obraza, in me začel stresati za ramo, čeprav sem že sedel na robu postelje.

Njegov obraz je bil limonove barve in spačen od strahu.

»Zgodilo se je,« je zatikajoče se govoril. »Mojbog, zgodilo se je!«

»Kaj se je zgodilo?«

»Zgodilo se je. Zgodilo se je.«

Sunil sem ga vstran in vstal. Nena doma se je obrnil in stekel v mojo kopalnico. Ko sem vtikal noge v čevlje, sem slisal, da bruhla.

Spalnica Kawalowa je bila tri vrata

naprej od moje in na isti strani hiše.

Nikogar ni bilo videti, toda hiša je bila polna hrupa. Razburjeni glasovi, loputajoča vrata.

Stekel sem k vratom Kawalowa. Bila so odprta.

Kawalow je ležal na nizki španski postelji. Posteljina je bila vržena čez vznožje.

Kawalow je ležal na hrbtu. Vrat je imel prerezan v loku, ki je potekal vzporedno z njegovim levim licem med dvema točkama za kak palec pod usesnima mečicama.

Kri, ki sta jo vpila modra prevleka za blazino in modra rjuha, je bila purpurno rdeča kot grozdni sok. Bila je gosta in lepljiva in se je ze strjevala.

V sobo je prišl Ringgo, čez ramena je imel vržen kopalni plašč.

»Zgodilo se je,« sem godrnjaje ponovil služabnikove besede.

Ringgo je topo in klavrno stal ob postelji in začel tiho in priduseno preklinjati.

Plavolasa zenska rdečega obraza,

gospodinja Louella Qually, je prišla v sobo, zavpila, se mimo naju prerinila k postelji in se vedno kricala. Ko je prišla odejo, sem jo zgrabil za roko.

»Ne dotikajte se,« sem rekel.

»Pokrijte ga! Pokrijte ga, reveža!« je zavpila.

Odvedel sem jo stran od postelje. Medtem je bilo v sobi ze kakih pet služabnikov. Dvema sem predal gospodinjo in jima naročil, naj jo odpeljeta iz sobe in pomirita. Odsla je z njima in se ves čas smejala in vpila.

Ringgo je se vedno bolskal na posteljo.

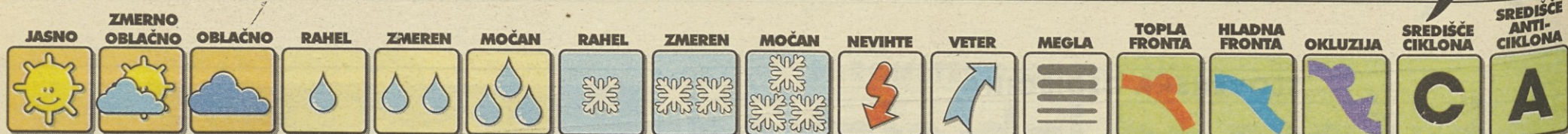
»Kje je vaša žena?« sem vprašal.

Ni me slisal. Dotaknil sem se njegove zdrave roke in vprašanje ponovil.

»V svoji sobi je. Sploh - sploh ji ni bilo treba priti pogledat, da bi videla, kaj se je zgodilo.«

»Ali ne bi raje poskrbeli zanjo?« Prikimal je, se počasi obrnil in odšel.

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Iznad vzhodne Evrope sega nad naše kraje obsežno območje visokega zračnega pritiska. Z vzhodnimi vetrovi doteka k nam hladen in razmeroma vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.18 in zaslo ob 18.05. Dan bo dolg 11 ur in 47 minut. Luna bo vzšla ob 15.30 in zasla ob 4.32.

SNEŽNE RAZMERE

	cm		cm
Mariborsko Pohorje	120	Kanin	140 do 345
Rogla	150 do 180	Kobla	10 - 150
Kope	120	Kranjska Gora	40 - 100
Krvavec	220	Soriska planina	190
Vogel	325	Velika planina	100 do 200
Zelenica	90 do 240	Golte	do 150
Kalic	do 50	Rakitna	15

BIOPROGNOZA

Vreme na počutje in razpoloženje zdravih ljudi ne bo bistveno vplivalo.

ONESNAŽENOST

Konc. SO₂ v mg/m³ 13.03. med 6 in 7 uro

Lj. Bežigrad	37
Maribor	37
Trbovlje	180
Velenje	9
Celje	70
Hrastnik	33

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.07 najnižje -25 cm, ob 7.52 najvišje 34 cm, ob 14.11 najnižje -48 cm, ob 20.35 najvišje 44 cm.

Jutri: ob 2.36 najnižje -34 cm, ob 8.27 najvišje 40 cm, ob 14.39 najnižje -51 cm, ob 20.59 najvišje 50 cm.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Najboljša...

Kot je zapisala revija Forbes, je 28-letna Cindy Crawford v samem vrhu najboljše plačanih manekenk, saj je lani prejela 6,5 milijona dolarjev (AP)

Izraelu niti kapljice

KAIRO - Izrael kot tudi druge nečlane združenja nilskega porecja Undugo naj ne pričakujejo niti kapljice nilske vode. To je izjavil egiptovski minister za vodno gospodarstvo Mohamed Abdel Hadi Radi, potem ko je Izrael namignil, da bi lahko v večstranska pogajanja v vodnem bogastvu Bližnjega vzhoda vključili tudi reko Nil. Se več, ta večstranska pogajanja so po ministrovem mnenju odveč, ker se jih Sirija in Libanon ne udeležujeta, Izrael je z Jordanijo že sklenil dvostranski sporazum, vsak čas pa bo isto storil tudi s Palestinci.

Izginilo 100 mačk

LONDON - V Clevendonu, obmorskem mestecu v jugozahodni Veliki Britaniji, je v zadnjih tednih izginilo več kot 100 mačk, kar 10 pa samo prejšnji petek. Združenja za zaščito živali sumijo, da na tem območju deluje kaka satanska sekta, ker mačke izginjajo tudi v dveh bližnjih mestecih in ker je bila večina mačk (dve tretjini) crnih. Nekateri pa trdijo, da mačke kradejo zaradi kožuho.

Pomota v šok sobi

WASHINGTON - V bolnišnici floridske Tampe, kjer so februarja po pomoti amputirali zdravo nogo nekemu bolniku, so pred dnevi po pomoti izključili aparat za umetno dihanje, tako da je neki bolnik umrl.

Vesoljskega izvedenca izgali zaradi vohunstva

MOSKVA - Pred izstrelitvijo mešane (rusko-ameriske) posadke z ruskega vesoljskega oporišča v Bajkonurju, so ruske oblasti zaradi vohunstva iz države izgnale nekega ameriskega vesoljskega izvedenca. To pa ni preprečilo nadaljevanja misije, med katero bo ameriški astronaut Norman Tagard poletel na vesoljsko postajo Mir. Junija bodo Američani vrnili »uslugo«, saj bo z ameriškim vesoljskim trajektom poletel na vesoljsko postajo mir ruski kozmonavt. Vohunski spodrsrlaj ne bo torej prizadel amerisko-ruskega vesoljskega sodelovanja.

Kardinal Martini najboljši naslednik Janeza Pavla II.

LONDON - Duhovniški celibat je pravilo, ki ga je mogoče prilagajati različnim kulturam. Tako je dejal milanski nadškof, kardinal Carlo Maria Martini, v intervjuju za angleški radio Bbc.

Kardinal, na obisku v Londonu, se je izognil vprašanju v zvezi s papeževim nasledstvom in izjavil, da bo Janez Pavel II. prav gotovo vodil Cerkev tudi v drugem tisočletju in bo zato minilo se dolgo let preden bo potrebno izbrati njegovega naslednika. V zvezi z duhovniškim celibatom je Martini podčrtal, da doktrina pusca tu odprto pot, saj izhaja celibat iz zgodovinske odločitve, ki jo je mogoče spremeniti in prilagoditi različnim kulturam. Martini je med drugim tudi odgovoril na vprašanje o ženskih duhovnicah in

izjavil, da bi ga veselilo, če bi problem natančno preučili in ga »ugodno rešili«. Kardinal je tudi spregovoril o problemu obhajanja razvezanih katolikov, čes da je to jasen znak nelagodja Cerkve, vendar je tudi na tem področju v zadnjih desetletjih prislo do pomembnih sprememb, ki se bodo v bodoče tudi nadaljevale. Martini je končno se poudaril pomembnost cerkvene doktrine v zvezi z nadzorom rojstev.

Tako pri Bbc-ju kot pri uglednem angleškem dnevniku Daily Telegraph so Martinijeve izjave pozitivno ocenili, čes da očitno kažejo, da bi bilo morebitno Martinijevo papeževanje verjetno bolj naklonjeno ženskim duhovnicam oziroma oženjenim duhovnikom.

Zadnja skrb pred nastopom na razstavi psov v Detroitu

Joyse Wilson iz Toleda je še zadnjič pred nastopom počesala svojega kodra. (AP)